

Recensământul General Agricol 2011 în Republica Moldova

Principalele rezultate

Recensământul General Agricol 2011 în Republica Moldova

Principalele rezultate

Publicat de:

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Colegiul de redacție:

Lucia Spoială – președintele colegiului de redacție

Vitalie Valcov, Elena Orlova, Vasile Pentelei, Aurora Garabajiu, Tamara Bargan, Maria Chiperi, Galina Talmaci, Tatiana Isac, Ana Manziuc, Jana Mazur, Alexandra Celac, Salar Tayyib, Bruno Massoli, Vasile Petre, Valentina Istrati, Crina Turtoi, Adriana Neciu, Migena Cumani, Natalia Gheorghîță

În cooperare cu:

O echipă de experți FAO coordonată de Salar Tayyib, Statistician regional pentru Europa și Asia Centrală

Coordonator tehnic și tematic:

Crina Turtoi

Tehnoredactare:

Victor Cociug

Cuvînt înainte

Recensămîntul General Agricol 2011 marchează primul recensămînt agricol cu caracter general implementat în Republica Moldova. Desfășurarea acestuia în perioada 15 martie – 15 aprilie 2011, în conformitate cu Hotărîrile de Guvern nr. 992 din 03.09.2007 și nr. 371 din 06.05.2010, răspunde recomandărilor Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) cu privire la efectuarea unui recensămînt

agricol în perioada 2006–2015, pentru încadrarea în Runda Mondială a Recensămîntelor Agricole 2010 ⁽¹⁾.

Pentru a răspunde cerințelor de comparabilitate a rezultatelor recensămîntului la nivel internațional, la elaborarea metodologiei Recensămîntului General Agricol (RGA) s-au luat în considerare atît recomandările FAO, cît și standardele metodologice ale Eurostat.

Prin programul de cercetare adoptat, prin anvergura și complexitatea sa, precum și prin metodologiile și tehnicile de lucru utilizate, RGA se constituie, sub raport metodologic și organizatoric, ca una dintre cele mai importante și complexe cercetări statistice din domeniu.

Desfășurat din perspectiva unei viziuni sistemice, în cadrul unui program statistic integrat, RGA va sta la fundamentarea Registrului Statistic al Exploatațiilor Agricole, ca bază de eșantionare absolut necesară fundamentării unui sistem de cercetari statistice curente în agricultură.

Informațiile culese în cadrul RGA permit realizarea unui tablou complex al caracteristicilor structurale ale exploatațiilor agricole, indispensabil elaborării politicii agricole a țării.

Publicația de față precede apariția volumelor principale cu datele generale ale RGA și se dorește a fi un autentic breviar pentru utilizatori, ușor de accesat și cuprinzător.

**Director general
Lucia SPOIALĂ**

A stylized, handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lucia SPOIALĂ'.

(1) <http://www.fao.org/economic/ess/ess-wca/en/>

Introducere

RGA 2011 reprezintă una dintre cele mai complexe activități realizate de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova (BNS) în domeniul statisticii agricole. Succesul acestei acțiuni de amploare națională s-a datorat, în mare măsură, aportului nemijlocit al producătorilor agricoli care, prin furnizarea corectă a informațiilor solicitate, au contribuit la buna calitate a datelor obținute.

Sprijinul metodologic și organizatoric acordat pe parcursul tuturor etapelor recensământului de către Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a permis BNS să răspundă atât la recomandările FAO privind Programul Mondial pentru Recensământul Agricol Runda 2010, cât și la recomandările metodologice ale Eurostat cu privire la desfășurarea anchetelor structurale din agricultură, asigurând astfel comparabilitatea datelor la nivel internațional.

“Recensământul General Agricol 2011 – Rezultate principale” prezintă o selecție de grafice și tabele ce oferă o imagine de ansamblu asupra principalelor rezultate ale RGA 2011.

Publicația cuprinde trei părți și este destinată atât specialiștilor cât și analiștilor. Partea I, *Informații generale*, oferă o imagine cuprinzătoare asupra unităților recensate, în conformitate cu cele două universuri statistice acoperite de recensământ și cercetate sub două module distincte: (i) *Exploatațiile agricole*, cercetate exhaustiv, și (ii) *Unitățile agricole de dimensiuni mici*, cercetate prin sondaj, pe baza unui eșantion reprezentativ. Partea a II-a și partea a III-a sunt dedicate unei descrieri detaliate a aspectelor structurale ale *Exploatațiilor agricole* (partea a II-a) și ale *Unităților agricole de dimensiuni mici* (partea a III-a), tratate în mod separat, conform celor două module de cercetare urmărite în etapa de culegere a datelor.

Un scurt text analitic familiarizează cititorul cu principalii indicatori ai rezultatelor recensământului, fiind prezentate și unele comparații cu rezultatele înregistrate la nivelul Uniunii Europene (UE) în cadrul Anchetei structurale din agricultură 2010.

Datele sunt prezentate la nivel național, fiind oferite și unele informații la nivel regional pentru principalii indicatori.

Având în vedere particularitățile metodologice ale recensământului agricol, precum și diversitatea cititorilor aparținând unor multiple paliere de expertiză, la sfârșitul publicației este înserat un Glosar care prezintă definițiile principalilor termeni utilizați. Definițiile au fost

utilizate în etapa de culegere a datelor și sunt bazate pe recomandările FAO și Eurostat, luând în considerare și particularitățile naționale în domeniul statisticii agricole curente.

Prin publicarea acestei broșuri am dorit să venim în întâmpinarea unei game largi de utilizatori la nivel național și internațional, precum și în ajutorul partenerilor externi ai BNS, institutelor de cercetare și organizațiilor economice.

CUPRINS

Cuvînt înainte	3
Introducere	4
Unități de măsură, abrevieri și simboluri	10
Prezentare generală	11
Principalele rezultate statistice	15
1. Informații generale	19
Tabel 1.1. Unități recenzate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recenzate	24
Tabel 1.2. Unități recenzate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recenzate, pe clase de mărime ale suprafeței totale	27
Tabel 1.3. Unități recenzate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recenzate, pe regiuni	30
2. Exploatații agricole	31
2.1. Exploatații agricole, suprafețe și amplasarea terenurilor	33
Tabel 2.1.1. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața agricolă utilizată și suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pe o exploatație, după statutul juridic	42
Tabel 2.1.2. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața totală și suprafața totală medie pe exploatație, după sexul conducătorului/capului exploatației agricole și statutul juridic al exploatațiilor	43
Tabel 2.1.3. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața totală și suprafața agricolă utilizată, pe clase de mărime a suprafeței totale, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	44
Tabel 2.1.4. Exploatații agricole și suprafața totală aferentă, după modul de amplasare a terenurilor, pe clase de mărime a suprafeței totale	46
Tabel 2.1.5. Exploatații agricole și suprafața totală după modul de amplasare a terenurilor, după statutul juridic al exploatațiilor, pe regiuni	47
2.2. Modul de deținere a terenului	48
Tabel 2.2.1. Exploatații agricole și suprafața totală, după modul de deținere a terenului și după statutul juridic al exploatațiilor	57

Tabel 2.2.2. Exploatații agricole și suprafața totală, după modul de deținere a terenului, pe regiuni	58
2.3. Utilizarea terenului	59
Tabel 2.3.1. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	66
Tabel 2.3.2. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, pe regiuni	67
Tabel 2.3.3. Suprafața totală și suprafața agricolă utilizată pe categorii de folosință, pe clase de mărime a suprafeței totale	68
2.4. Culturi vegetale și practici agricole	70
Tabel 2.4.1. Terenul arabil, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	72
Tabel 2.4.2. Suprafața cultivată cu cereale și plante leguminoase, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	74
Tabel 2.4.3. Suprafața cultivată cu plante industriale, cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni, culturi pentru nutreț, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	75
Tabel 2.4.4. Suprafața productivă a culturilor permanente din terenurile în câmp și din loturile de pe lângă casă și grădini, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	78
Tabel 2.4.5. Suprafața productivă a culturilor permanente din terenurile în câmp, pe principalele culturi, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	79
Tabel 2.4.6. Suprafața totală a pășunilor și fînețelor naturale, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	82
Tabel 2.4.7. Utilizarea produselor fitosanitare și a fertilizanților în anul agricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	82
2.5. Irigații	83
Tabel 2.5.1. Suprafața amenajată pentru irigat și suprafața efectiv irigată pe tipuri de culturi, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	83
2.6. Efective de animale	84
Tabel 2.6.1. Efectivele de animale la 1 martie 2011, pe principalele specii, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	95
Tabel 2.6.2. Exploatații agricole cu o singură specie de animale, la 1 martie 2011, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	96

Tabel 2.6.3. Efectivele de animale pe principalele specii, la 1 martie 2011, pe clase de mărime a suprafeței totale	97
Tabel 2.6.4. Efectivele de animale pe principalele specii la 1 martie 2011, pe regiuni	100
2.7. Construcții agricole, mașini și echipamente agricole	101
Tabel 2.7.1. Capacitatea potențială totală a construcțiilor agricole la 1 martie 2011, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	102
Tabel 2.7.2. Mașini și echipamente agricole în proprietate, după statutul juridic al exploatațiilor agricole*	104
Tabel 2.7.3. Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole în anul agricol, după modul de deținere al acestora și după statutul juridic al exploatațiilor agricole	106
2.8. Forța de muncă și profilul conducătorului exploatației agricole	108
Tabel 2.8.1. Forța de muncă din exploatațiile agricole fără personalitate juridică, alta decât cea salariată, după numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație, pe sexe	110
Tabel 2.8.2. Forța de muncă implicată în activitățile agricole din exploatațiile agricole fără personalitate juridică, alta decât cea salariată, pe grupe de vârstă și sexe	111
Tabel 2.8.3. Forța de muncă salariată și alte categorii de personal, pe total exploatații, pe grupe de vârstă și sexe ...	112
Tabel 2.8.4. Profilul conducătorului/capului exploatației agricole, pe grupe de vârstă și sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	113
Tabel 2.8.5. Nivelul de educație și gradul de instruire al conducătorului/capului exploatației agricole, pe sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	114
Tabel 2.8.6. Participarea conducătorului/capului exploatației agricole la activitățile agricole din exploatație și la alte activități economice generatoare de venit, pe sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	116
2.9. Agricultură ecologică și dezvoltare rurală	118
Tabel 2.9.1. Suprafața cultivată ecologic, pe clase de mărime a suprafeței totale	119

Tabel 2.9.2. Exploatații agricole care au beneficiat de sprijin guvernamental în ultimii 3 ani pentru măsurile de dezvoltare rurală, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	120
2.10. Activități neagricole desfășurate în cadrul exploatațiilor agricole	121
Tabel 2.10.1. Exploatații care au desfășurat activități conexe generatoare de venit, cu caracter neagricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	122
2.11. Destinația producției agricole și sprijinul financiar primit în anul agricol 2010	123
Tabel 2.11.1. Destinația producției obținute, după statutul juridic al exploatației și sexul conducătorului/capului exploatației agricole	124
Tabel 2.11.2. Exploatații care au beneficiat de credit bancar, subvenții sau alte tipuri de asistență financiară pentru desfășurarea activităților de producție agricolă în anul 2010, după statutul juridic al exploatațiilor agricole și sexul conducătorului/capului exploatației	125
3. Unități agricole de dimensiuni mici	127
Tabel 3.1. Unități agricole de dimensiuni mici, suprafața totală și suprafața agricolă utilizată, după sexul capului gospodăriei și tipul unității agricole ...	132
Tabel 3.2. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, după tipul unității agricole de dimensiuni mici ...	133
Tabel 3.3. Principalele culturi în teren arabil, după tipul unității agricole	134
Tabel 3.4. Efectivele de animale din unitățile agricole de dimensiuni mici, după tipul unității agricole	136
Glosar de termeni	137

Unități de măsură, abrevieri și simboluri

Unități de măsură:

1 hectar este egal cu 100 ari

1 hectar este egal cu 10000 m²

1 ar este egal cu 100 m²

1 m² este egal cu 1 m × 1 m

Abrevieri:

ACP Ancheta de Control Post–Cenzitară

ASA Ancheta structurală în agricultură

BNS Biroul Național de Statistică

FAO Organizația Națiunilor Unite
pentru Alimentație și Agricultură

RGAA Recensămînt General Agricol

SAU Suprafața agricolă utilizată

UE Uniunea Europeană

Simboluri:

“–“: evenimentul nu a existat

“...“: lipsa date

“x“: nu este aplicabil

“0,0“: valoare mai mică de 0,005

“~“: date neînsumabile

Prezentare generală

Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a promovat și oferit liniile directe pentru cea de-a Noua Rundă a Recensămîntului Agricol Mondial (2010) ce urmează a se desfășura în perioada 2006 – 2015. Aceste runde ale recensămintelor agricole au avut loc la fiecare 10 ani începînd cu anul 1930 și fiecare rundă acoperă o perioadă de zece ani. Eurostat, Biroul Statistic al Uniunii Europene (UE), a urmat recomandările FAO privind recensămîntul mondial decenal începînd cu runda din anul 1970. În plus, începînd cu anul 1967, Eurostat a realizat și anchete structurale intermediare la fiecare 2–3 ani. Aceste anchete, cunoscute sub numele de „Anchete structurale în agricultură (ASA)”, au făcut posibilă evaluarea și monitorizarea agriculturii europene în perioadele intercensitare.

Prin aplicarea unor metodologii, concepte, definiții și clasificări armonizate, precum și a tehnicilor de cercetare în teritoriu și de diseminare recomandate de standardele internaționale, Recensămîntul General Agricol (RGA) 2011 realizat în Republica Moldova este în conformitate atît cu recomandările FAO pentru recensămintele agricole mondiale decenale din anul 2010, cît și cu cerințele Eurostat pentru runda 2010 a anchetelor structurale din agricultură realizate în Statele Membre ⁽¹⁾.

RGA 2011, **primul recensămînt general agricol realizat în Republica Moldova**, oferă date armonizate și comparabile privind structura exploatațiilor agricole, în special cu referire la: mărimea exploatației, utilizarea terenurilor, tipul de culturi agricole practicate, numărul și speciile de animale, capacitățile de depozitare, mașinile și utilajele agricole utilizate în exploatație, precum și forța de muncă implicată în activitățile agricole din exploatație. Aceste informații sunt de importanță crucială pentru definirea și elaborarea politicilor de dezvoltare a agriculturii Republicii Moldova, dar și a politicilor de dezvoltare rurală.

Activitățile de pregătire și realizare a RGA 2011 în Republica Moldova s-au desfășurat în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 992 din 3 septembrie 2007 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru realizarea recensămîntului general agricol” și cu Hotărîrea Guvernului nr. 371 din 6 mai 2010 „Cu privire la organizarea și realizarea Recensămîntului General Agricol din anul 2011”.

(1) Reglementare (CE) Nr. 1166/2008 a Parlamentului European și a Consiliului privind anchetele structurale în agricultură și ancheta privind metodele de producție agricolă și care abrogă Regulamentul Consiliului (CEE) Nr. 571/88.

Responsabilitatea de organizare și efectuare a RGA 2011, sub aspect tehnic și metodologic, a revenit BNS în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și cu Ministerul Economiei, sub coordonarea și controlul Comisiei Republicane pentru Recensămîntul General Agricol.

Broșura de față oferă o prezentare de ansamblu a principalelor caracteristici ale structurii agriculturii din Republica Moldova, fiind prezentate și unele comparații cu exploatațile agricole din Uniunea Europeană pentru principalii indicatori.

Unitatea de bază pentru colectarea datelor în cadrul RGA a fost **exploatația agricolă**, definită ca unitate tehnico-economică de sine stătătoare cu gestiune unică, care desfășoară activități agricole (inclusiv activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu). Au fost colectate date pentru întreaga suprafață aflată sub administrarea exploatației, indiferent de mărimea terenului sau forma de proprietate. Datele au fost înregistrate de către recenzori pe baza declarațiilor libere ale respondenților și nu au necesitat obligația acestora de a prezenta documente justificative. Pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică și pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică cu terenuri mai mari de 10 ha, înregistrarea datelor s-a făcut pe bază de auto-înregistrare. Pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică cu terenuri mai mici de 10 ha, înregistrarea datelor s-a făcut pe bază de interviu direct.

Pentru a asigura o acoperire cât mai completă a agriculturii la nivel național, pentru Programul RGA 2011 s-a adoptat o abordare modulară:

Culegerea datelor s-a efectuat cu ajutorul a două module distincte:

1. **un modul principal de recensămînt**, efectuat pe baza recenzării exhaustive a tuturor **exploatațiilor agricole**, cu sau fără personalitate juridică; acest modul de cercetare statistică s-a efectuat pe baza unui *chestionar amplu*, care a permis obținerea de date pentru o *gamă largă de indicatori*;
2. **un modul suplimentar de recensămînt**, efectuat pe baza cercetării selective a **unităților agricole de dimensiuni mici** cu terenuri mai puțin de 0,1 ha și/sau dețin mai puțin de 20 de păsări; acest modul de cercetare statistică s-a efectuat pe baza unui *chestionar succint*, pentru asigurarea *datelor principale* cu privire la activitatea agricolă desfășurată de unitățile agricole de dimensiuni mici care au făcut obiectul cercetării: (a) *gospodăriile auxiliare ale populației din mediul urban* cu o suprafață de teren mai mică de 0,1 ha și care cresc mai puțin de 20 de păsări, și (b) *gospodăriile membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole*.

Această abordare bazată pe culegerea de date pe chestionare de complexitate diferită a fost deja utilizată de diverse țări, la nivel mondial și european, în scopul acoperirii cât mai complete a activităților agricole la nivel național.

Elementele identificate ca fiind potrivite pentru a fi incluse în modulul principal al recensământului au fost selectate după următoarele criterii: (i) importanța lor pentru elaborarea de politici naționale și pentru realizarea de comparații inter-țări; (ii) necesitatea de stabilire a cadrelor de eșantionare pentru realizarea anchetelor curente din agricultură, desfășurate anual sau în perioadele intercensitare; (iii) importanța asigurării de date cât mai exacte la nivel administrativ-teritorial.

După încheierea cu succes a activității de recenzare la nivel teritorial, Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova a efectuat o *Ancheta de Control Post-Cenzitară (ACP)* pentru a oferi informații cu privire la gradul de acoperire al Recensământului și asupra magnitudinii erorilor de conținut. Un obiectiv principal al ACP a fost acela de a verifica calitatea informațiilor culese în perioada Recensământului fără corectarea datelor. Pentru a realiza obiectivul ACP de a asigura informații cantitative asupra exactității Recensământului, la selectarea eșantionului anchetei au fost luate în considerare toate exploatațile agricole identificate în perioada recensământului. Pentru selectarea eșantionului ACP, toate exploatațile agricole, la nivelul fiecărui raion, au fost împărțite pe două niveluri: (i) *exploatații agricole cu personalitate juridică și exploatații agricole fără personalitate juridică mai mari de 10 ha* – înregistrate la RGA prin auto-înregistrare; (ii) *exploatații agricole fără personalitate juridică* – înregistrate la RGA prin interviu direct. Pentru primul nivel, cercetarea s-a efectuat pe baza unui *plan de eșantionare într-o singură etapă*, iar pentru cel de-al doilea nivel s-a utilizat un *plan de eșantionare în două etape*. Comparând răspunsurile înregistrate în cadrul recensământului cu cele din ACP, a fost stabilită frecvența și mărimea erorilor, tendința de acumulare a erorilor și cauzele care le-au generat. Codificarea tipurilor de erori a permis gruparea acestora după cauză (ex.: datorită persoanelor intervievate, datorită recenzorilor sau datorită altor surse). *Rezultatele ACP indică un grad ridicat de acoperire al RGA 2011*. Acest lucru oferă un plus de încredere în utilizarea datelor recensământului.

Datorită faptului că rezultatele privind unele caracteristici au fost obținute pe baza anchetei selective asupra *unităților agricole de dimensiuni mici*, cititorul trebuie să fie atenționat că acestea reprezintă “*estimări ale totalurilor populației statistice*” și “*NU*

totaluri exacte ale populației cercetate”. Din acest motiv, chiar și atunci când au existat indicatori comparabili în ambele chestionare, nu s-a considerat a fi fezabil să se combine datele cu privire la *Exploatațiile agricole* cu cele referitoare la *Unitățile agricole de dimensiuni mici*. Ca atare, au fost elaborate tabele de prezentare separate pentru *Exploatațiile agricole* (recenzate exhaustiv) și pentru *Unitățile agricole de dimensiuni mici* (recenzate pe bază de eșantion). Această metodă de diseminare a datelor a permis ca, anumiți indicatori agregați, cum ar fi “*mărimea medie a unei exploatații agricole*” sau “*numărul de animale pe o exploatație agricolă*”, să nu fie distorsionați prin includerea numărului relativ mare de *unități agricole de dimensiuni mici*, care **nu pot fi numite exploatații agricole** conform definiției operaționale adoptată de RGA 2011.

În încercarea de a prezenta o imagine cât mai completă a structurii agriculturii din Republica Moldova și avînd în vedere cele două universuri statistice acoperite de recensămînt pe baza abordării modulare a cercetării, broșura cuprinde mai multe secțiuni organizate în trei părți:

- (i) **Partea I**, pentru prezentarea de informații generale privind ambele module recenzate: (a) *exploatații agricole* (b) *unități agricole de dimensiuni mici*;
- (ii) **Partea a II-a**, structurată în secțiuni specifice pentru prezentarea de informații detaliate privind *exploatațiile agricole*;
- (iii) **Partea a III-a**, structurată sub o singură secțiune pentru prezentarea principalelor caracteristici structurale ale *unităților agricole de dimensiuni mici*.

Notele metodologice detaliate incluse în Glosar ajută cititorul să înțeleagă conceptele specifice și normele utilizate, și explică intervalele de precizie ale datelor furnizate. Pentru informații metodologice mai detaliate, vă rugăm să consultați baza legislativă și/sau principiile metodologice și organizatorice ale recensămîntului general agricol disponibile pe site-ul BNS (<http://www.statistica.md/>).

Principalele rezultate statistice

Conform rezultatelor finale ale RGA 2011, în Republica Moldova există 902214 exploatații agricole, din care 99,6% sunt exploatații agricole fără personalitate juridică și 0,4% sunt exploatații agricole cu personalitate juridică. Din numărul total de exploatații, 848637 sunt exploatații active (utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări), iar 53577 au fost înregistrate ca fiind exploatații temporar neactive (dețin terenuri dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări).

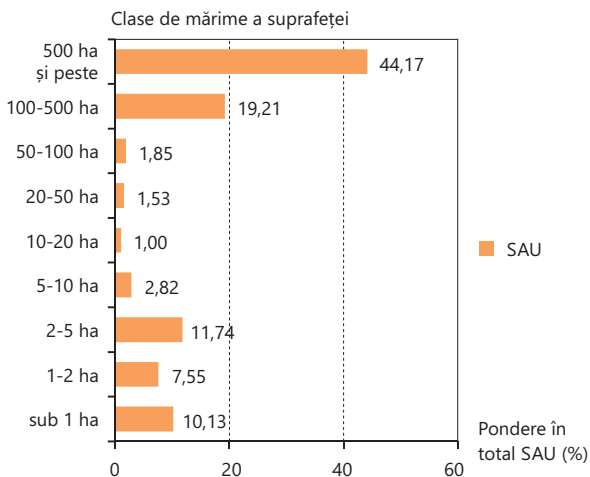
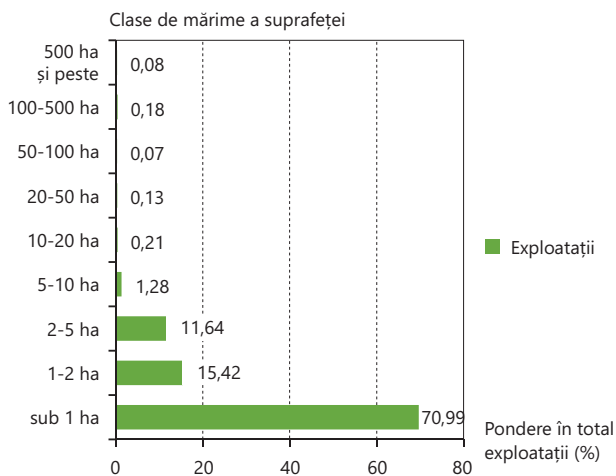
Exploatațiile agricole dețin în total 2243540,02 hectare, din care suprafața agricolă utilizată (SAU) este de 1940135,56 hectare, distribuită unui număr de 846981 exploatații. Media SAU/exploatație este de 2,29 hectare, similară cu cea înregistrată la circa 49% din totalul exploatațiilor agricole din UE-27, care, în runda 2010 a recensământului, au avut o SAU medie/exploatație mai mică de 2 hectare.

De asemenea, conform rezultatelor recensământului, SAU/locuitor este de 0,54 hectare, cifră care plasează Moldova peste SAU medie/locuitor înregistrată la nivel de UE-27 (0,34 hectare SAU/locuitor).

Aproximativ 57% din suprafața totală este utilizată în regim de proprietate integrală asupra terenului de 97,2% din exploatații, aproximativ 25% din suprafața totală este integral luată în arendă și este exploatată de 0,3% din exploatații, iar 15% din suprafață este exploatată de 1,4% din total exploatații în regim mixt de deținere a terenului (teren în proprietate și în arendă). Restul de aproximativ 3% din suprafața totală este exploatată de 1,1% din exploatații în cadrul altor tipuri de deținere a terenului.

Distribuția SAU nu a fost omogenă în cadrul claselor de mărime a terenului. Rezultatele recensământului indică faptul că cel mai mare procent din numărul exploatațiilor agricole sunt grupate sub cele mai mici clase de mărime a terenului. Astfel, aproximativ 71% din exploatațiile agricole au mai puțin de 1 hectar, iar suprafața exploatată de acestea reprezintă 10,1% din total SAU. Exploatațiile din categoria 1-5 hectare (27% din total exploatații) au utilizat 19,3% din total SAU. La celălalt pol se situează 0,3% din exploatațiile agricole, cu dimensiuni mari (cel puțin 100 hectare), care utilizează 63,4% din total SAU.

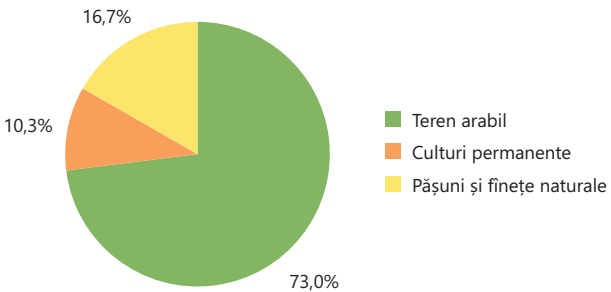
Figura 1. Distribuția exploatațiilor agricole și a suprafeții agricole utilizate pe clase de mărime a suprafeții totale

Aproximativ 73% din total SAU este utilizată ca teren arabil, ceea ce plasează Moldova peste media UE-27 în ceea ce privește ponderea acestei categorii în total SAU (60%). Terenul arabil reprezintă suprafața lucrată (arată) în mod regulat, în general în sistem de rotație a culturilor.

Pășunile și fânețele naturale acoperă aproape 17% din SAU, reprezentând aproape jumătate din ponderea înregistrată de această categorie la nivel de UE-27 (30%).

Figura 2. Distribuția suprafeței agricole utilizate pe categorii de folosință

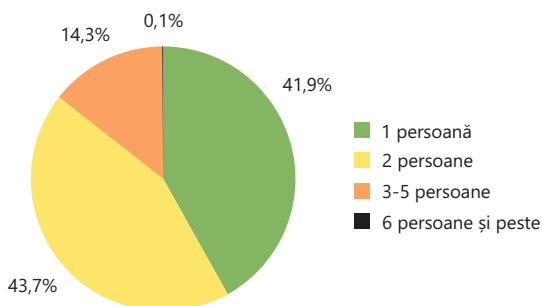

Suprafața acoperită de culturi permanente reprezintă aproximativ 10% din total SAU, cu puțin mai mult decât ponderea acestei categorii în total SAU la nivelul UE -27 (6%).

Mai mult de 1590000 persoane, aparținând categoriei *forță de muncă familială*, au participat la activitățile agricole din cadrul exploatațiilor fără personalitate juridică, din care 208305 persoane au lucrat la timp complet (8 ore/zi). Pe total exploatații agricole, cu și fără personalitate juridică, forța de muncă salariată, a cumulat 60386 persoane, iar persoanele angajate temporar au cumulat 314984 persoane.

În ceea ce privește resursele de forță de muncă din cadrul exploatațiilor agricole fără personalitate juridică, rezultatele RGA 2011 indică faptul că aproape 42% din numărul total de exploatații fără personalitate juridică aveau doar o singură persoană implicată în munca agricolă (aceasta fiind conducătorul/capul exploatației agricole) și aproape 44% aveau două persoane implicate în activitatea agricolă din cadrul exploatației. Doar 0,1% din exploatații aveau mai mult de cinci persoane implicate în activitățile agricole din exploatație.

Figura 3. Distribuția exploatațiilor agricole fără personalitate juridică după numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație

Datele recensământului indică faptul că mai mult de jumătate (63,7%) din conducătorii exploatațiilor agricole sunt bărbați. Zece la sută din conducătorii exploatațiilor aveau sub 35 de ani (7% din bărbați și 3% din femei).

Din totalul conducătorilor exploatațiilor, 3,4% au studii superioare în domeniul agricol, iar 4,8% au absolvit o formă de învățământ mediu special, în timp ce 68% din conducătorii exploatațiilor administrează activitățile din exploatație pe baza a mai mult de zece ani experiență practică în agricultură.

Din numărul total de exploatații, 85,4% au produs doar pentru consumul propriu, 5,7% au produs în principal pentru vânzare iar 8,9% au produs atât pentru consumul propriu cât și pentru vânzare.

Aproximativ 76% din exploatații au utilizat tractoare de diverse tipuri pe perioada anului agricol, din care 2,3% au utilizat tractoare care la 1 martie 2011 se aflau în proprietatea exploatației.

Pe lângă rezultatele obținute în urma cercetării exhaustive în cadrul **modulului principal** al recensământului (prezentate anterior), la RGA 2011 au fost obținute informații adiționale în urma anchetei selective realizate în cadrul **modulului suplimentar**. Aceasta a acoperit o populație statistică de 164831 unități agricole de dimensiuni mici, din care a fost extras un eșantion de 12611 unități. Rezultatele indică faptul, că în perioada anului agricol aceste unități dețineau o suprafață totală de 9830,63 hectare, din care SAU a reprezentat 5478,78 hectare.

1

Informații generale

Mărimea medie a exploatației agricole este de 2,49 hectare.

Mărimea medie a unității agricole de dimensiuni mici este de 0,06 hectare.

Conform rezultatelor recensământului, **exploatațiile agricole și unitățile agricole de dimensiuni mici** dețin o suprafață totală de 2253370,65 hectare. Împreună, acestea utilizează pentru producția agricolă 86,3% din suprafața totală deținută.

La RGA 2011, suprafața agricolă utilizată (SAU) totală a Republicii Moldova a fost de 1945614,34 hectare, din care 99,7% a fost utilizată de exploatațiile agricole, iar 0,3% a fost utilizată de unitățile agricole de dimensiuni mici.

Media SAU pe o exploatație agricolă este de 2,29 hectare.

Din total SAU utilizată de **exploatațiile agricole** (1940135,56 ha), *exploatațiile agricole cu personalitate juridică*, care reprezintă 0,4% din numărul total de exploatații, au utilizat 61% din SAU, având o SAU medie/exploatație de 391,27 hectare. *Exploatațiile agricole fără personalitate juridică* predomină din punct de vedere numeric (99,6% din numărul total de exploatații), și au utilizat 39% din total SAU, cu o SAU medie pe exploatație de 0,89 hectare.

Mărimea medie a unității agricole de dimensiuni mici este 0,06 hectare.

Media SAU pe unitatea agricolă de dimensiuni mici este 0,03 hectare.

Din totalul suprafeței agricole utilizate de **unitățile agricole de dimensiuni mici** (5478,78 hectare), 51% a fost utilizată de către gospodăriile membre ale asociațiilor de livezi /proprietari ai loturilor cu livezi (reprezentînd 37% din unitățile agricole de talie mică) și 49% a fost utilizată de gospodăriile auxiliare ale populației din mediul urban (reprezentînd 63% din totalul unităților agricole de talie mică).

Aproximativ 2,6% din total suprafață este deținută de exploatațiile agricole /unitățile agricole de dimensiuni mici temporar neactive.

Figura 4. Structura exploatațiilor agricole, după statutul juridic

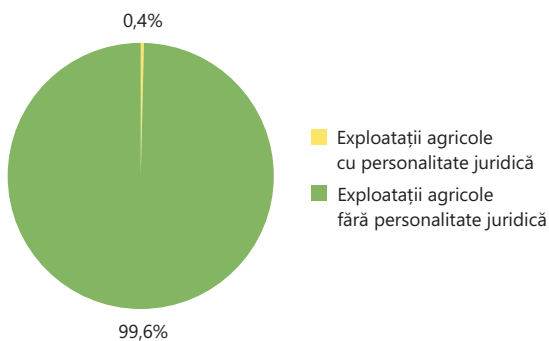

Figura 5. Distribuția Suprafeței Agricole Utilizate a exploatațiilor agricole, după statutul juridic al exploatațiilor

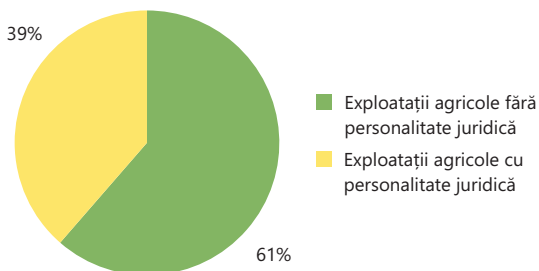

Figura 6. Structura unităților agricole de dimensiuni mici pe tipuri de gospodării

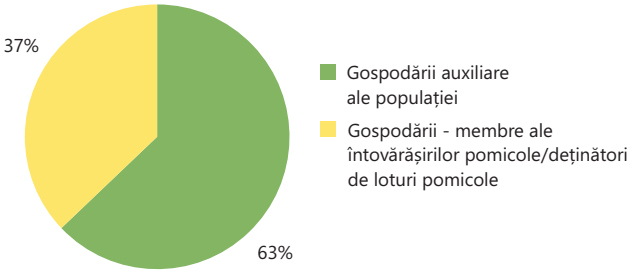
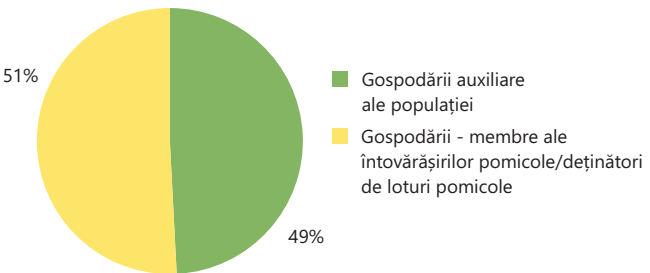

Figura 7. Distribuția Suprafeței Agricole Utilizate a unităților agricole de dimensiuni mici, pe tipuri de unități

Tabel 1.1. Unități recenzate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recenzate

Tipul unităților recenzate	Total exploatații agricole/unități agricole de dimensiuni mici	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
EXPLOATAȚII AGRICOLE	902214	2243540,02
din care:		
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3446	1272666,01
Cooperative agricole	204	148737,07
Societăți pe acțiuni	158	52788,24
Societăți cu răspundere limitată	1986	694868,67
Intreprinderi de stat	89	18430,04
Alte tipuri de exploatații	1009	357841,99
Exploatații agricole fără personalitate juridică	898768	970874,01
Exploatații agricole cu loturi de pe lângă casă, grădini și terenuri în câmp	361919	639966,31
Exploatații agricole numai cu loturi de pe lângă casă și grădini	498803	160540,48
Exploatații agricole numai cu terenuri în câmp	38046	170367,22
UNITĂȚI AGRICOLE DE DIMENSIUNI MICI	164831	9830,63
din care:		
Gospodării auxiliare ale populației	103646	6021,77
Gospodării-membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole	61185	3808,86
Total exploatații agricole + unități agricole de dimensiuni mici	x	2253370,65

continuare

Tipul unităților recensate	Exploatații agricole/unități agricole de dimensiuni mici (care utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
EXPLOATAȚII AGRICOLE	848637	2185510,07
din care:		
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3114	1259162,24
Cooperative agricole	198	148727,20
Societăți pe acțiuni	110	51024,31
Societăți cu răspundere limitată	1741	685618,21
Intreprinderi de stat	79	17179,84
Alte tipuri de exploatații	986	356612,68
Exploatații agricole fără personalitate juridică	845523	926347,83
Exploatații agricole cu loturi de pe lângă casă, grădini și terenuri în câmp	352769	626587,18
Exploatații agricole numai cu loturi de pe lângă casă și grădini	468467	154170,99
Exploatații agricole numai cu terenuri în câmp	24287	145589,66
UNITĂȚI AGRICOLE DE DIMENSIUNI MICI	148325	8888,30
din care:		
Gospodării auxiliare ale populației	91474	5354,64
Gospodării-membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole	56851	3533,66
Total exploatații agricole + unități agricole de dimensiuni mici	x	2194398,37

continuare

Tipul unităților recenzate	Exploatații agricole/unități agricole de dimensiuni mici temporar neactive (care dețin terenuri, dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
EXPLOATAȚII AGRICOLE	53577	58029,95
din care:		
Exploatații agricole cu personalitate juridică	332	13503,77
Cooperative agricole	6	9,87
Societăți pe acțiuni	48	1763,93
Societăți cu răspundere limitată	245	9250,46
Intreprinderi de stat	10	1250,20
Alte tipuri de exploatații	23	1229,31
Exploatații agricole fără personalitate juridică	53245	44526,18
Exploatații agricole cu loturi de pe lângă casă, grădini și terenuri în câmp	9150	13379,13
Exploatații agricole numai cu loturi de pe lângă casă și grădini	30336	6369,49
Exploatații agricole numai cu terenuri în câmp	13759	24777,56
UNITĂȚI AGRICOLE DE DIMENSIUNI MICI	16506	942,33
din care:		
Gospodării auxiliare ale populației	12172	667,13
Gospodării-membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole	4334	275,20
Total exploatații agricole + unități agricole de dimensiuni mici	x	58972,28

Tabel 1.2. Unități recenzate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recenzate, pe clase de mărime ale suprafeței totale

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Total exploatații agricole	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	902214	2243540,02
sub 0,1	38177	2565,50
0,1 – 0,2	109182	15129,74
0,2 – 0,3	79315	19697,02
0,3 – 0,5	233235	84894,86
0,5 – 1	180529	123326,86
1 – 2	139162	199602,28
2 – 3	64482	156171,66
3 – 4	28581	98153,25
4 – 5	11933	52659,99
5 – 10	11509	74138,42
10 – 20	1868	24980,03
20 – 30	574	13885,52
30 – 50	638	24568,49
50 – 100	617	44425,41
100 – 200	621	89859,58
200 – 500	963	314416,18
500 – 1000	550	378418,83
1000 – 2500	229	338692,99
2500 și peste	49	187953,41

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Total unități agricole de dimensiuni mici	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	164831	9830,63
sub 0,1	164831	9830,63

1 Informații generale

continuare

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Exploatații agricole (care utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	848637	2185510,07
sub 0,1	29945	2062,69
0,1 – 0,2	96496	13432,88
0,2 – 0,3	73408	18270,63
0,3 – 0,5	223438	81383,02
0,5 – 1	174179	118902,33
1 – 2	132785	190631,63
2 – 3	62368	151073,75
3 – 4	27787	95440,13
4 – 5	11581	51113,69
5 – 10	11052	71080,99
10 – 20	1671	22307,13
20 – 30	485	11757,08
30 – 50	541	20848,44
50 – 100	544	39414,30
100 – 200	580	84604,59
200 – 500	952	310816,24
500 – 1000	548	376818,63
1000 – 2500	228	337598,51
2500 și peste	49	187953,41

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Unități agricole de dimensiuni mici (care utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	148325	8888,30
sub 0,1	148325	8888,30

continuare

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Exploatații agricole temporar neactive (care dețin terenuri, dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	53577	58029,95
sub 0,1	8232	502,81
0,1 – 0,2	12686	1696,86
0,2 – 0,3	5907	1426,39
0,3 – 0,5	9797	3511,84
0,5 – 1	6350	4424,53
1 – 2	6377	8970,65
2 – 3	2114	5097,91
3 – 4	794	2713,12
4 – 5	352	1546,30
5 – 10	457	3057,43
10 – 20	197	2672,90
20 – 30	89	2128,44
30 – 50	97	3720,05
50 – 100	73	5011,11
100 – 200	41	5254,99
200 – 500	11	3599,94
500 – 1000	2	1600,20
1000 – 2500	1	1094,48
2500 și peste	0	0,00

Clase de mărime ale suprafeței totale (hectare)	Unități agricole de dimensiuni mici temporar neactive (care dețin terenuri, dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări)	
	număr	suprafața totală (hectare)
1	2	3
Total	16506	942,33
sub 0,1	16506	942,33

Tabel 1.3. Unități recensate la RGA 2011 și suprafața totală, după tipul unităților recensate, pe regiuni

Tipul unităților recensate	UM	Republica Moldova	Mun. Chisinau	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
Total exploatații agricole, din care	Număr	902214	32098	310241	357997	160920	40958
	Suprafața totală (hectare)	2243540,02	27018,81	793248,91	707549,01	564064,83	151658,46
Exploatații agricole (care utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări)	Număr	848637	28957	299441	332968	149601	37670
	Suprafața totală (hectare)	2185510,07	25111,32	786331,51	676141,45	548875,88	149049,91
Exploatații agricole temporar neactive (care dețin terenuri, dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări)	Număr	53577	3141	10800	25029	11319	3288
	Suprafața totală (hectare)	58029,95	1907,49	6917,40	31407,56	15188,95	2608,55
Total unități agricole de dimensiuni, din care	Număr	164831	40652	56965	44672	16563	5979
	Suprafața totală (hectare)	9830,63	2457,99	3315,72	2690,04	1000,81	366,07
Unități agricole de dimensiuni mici (care utilizează terenuri agricole și/sau cresc animale și/sau păsări)	Număr	148325	37376	52153	39423	13919	5454
	Suprafața totală (hectare)	8888,30	2262,60	3036,89	2389,84	862,25	336,72
Unități agricole de dimensiuni mici temporar neactive (care dețin terenuri, dar nu le utilizează și nu cresc animale și/sau păsări)	Număr	16506	3276	4812	5249	2644	525
	Suprafața totală (hectare)	942,33	195,39	278,83	300,20	138,56	29,35

2

Exploatații agricole

2.1. Exploatații agricole, suprafețe și amplasarea terenurilor

61,4% din SAU este utilizată de exploatațile agricole cu personalitate juridică.

SAU medie/exploatație agricolă cu personalitate juridică este de 391,27 hectare.

SAU medie/exploatație agricolă fără personalitate juridică este de 0,89 hectare.

În structura exploatațiilor agricole cu personalitate juridică, predomină „Societățile cu răspundere limitată”, cu un procent de 58%, urmate de „Alte tipuri de exploatații” (29%). „Cooperativele agricole” reprezintă 6% din total exploatații agricole cu personalitate juridică, restul fiind distribuit între „Societățile pe acțiuni” (5%) și „Întreprinderile de stat” (2%).

Cea mai mare parte a suprafeței agricole este utilizată de **exploatațiile agricole cu personalitate juridică** (61,4%) cu o SAU medie pe exploatație de 391,27 hectare. Din aceasta, aproximativ 55% din suprafața agricolă totală este utilizată de „Societățile cu răspundere limitată” cu o SAU medie/exploatație de 388,01 hectare.

Aproximativ 28% din SAU este utilizată de „Alte tipuri de exploatații”, cu o SAU medie/exploatație de 340,95 hectare.

„Cooperativele agricole” utilizează 12% din SAU, cu o SAU medie pe exploatație de 712,8 hectare.

Restul SAU este utilizată de „Societățile pe acțiuni” (4%) cu o SAU medie /exploatație de 455,38 hectare și de „Întreprinderile de stat” (1%) cu o SAU medie /exploatație de 192,34 hectare.

Figura 8. Structura exploatațiilor agricole cu personalitate juridică

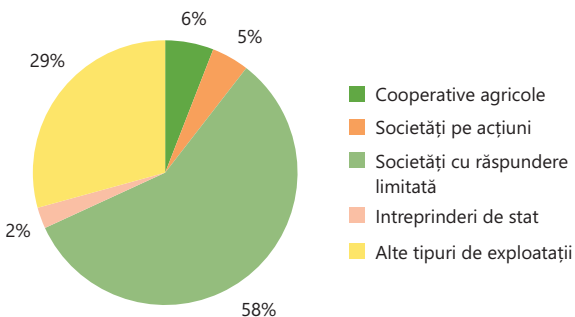
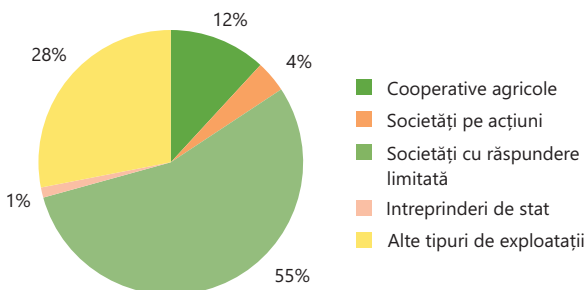

Figura 9. Distribuția suprafeței agricole utilizate a exploatațiilor agricole cu personalitate juridică

Exploatațiile agricole fără personalitate juridică utilizează 38,6% din totalul suprafeței agricole a țării, cu o SAU medie pe exploatație de 0,89 hectare. Din acestea, aproximativ 56% utilizează doar loturi de pe lângă casă și grădini; aceste exploatații utilizează aproximativ 18% din SAU totală aferentă exploatațiilor fără personalitate juridică, cu o medie SAU pe exploatație de 0,29 hectare.

Circa 40% din exploatații lucrează atât loturi pe lângă casă, grădini, cât și terenuri în câmp; acestea acoperă 63,9% din SAU totală aferentă exploatațiilor fără personalitate juridică, cu o medie SAU pe exploatație de 1,36 hectare.

În totalul exploatațiilor fără personalitate juridică, mărimea medie a SAU/exploatație este în favoarea celor aproximativ 4% din exploatații care lucrează doar terenuri în câmp (18,2% din SAU) și au o medie SAU pe exploatație este de 5,64 hectare.

Figura 10. Structura exploatațiilor agricole fără personalitate juridică

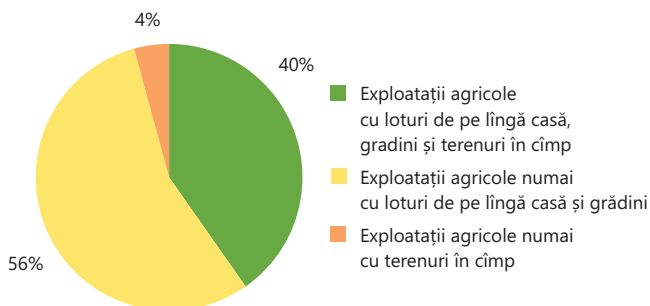

Figura 11. Distribuția suprafeței agricole utilizate a exploatațiilor agricole fără personalitate juridică

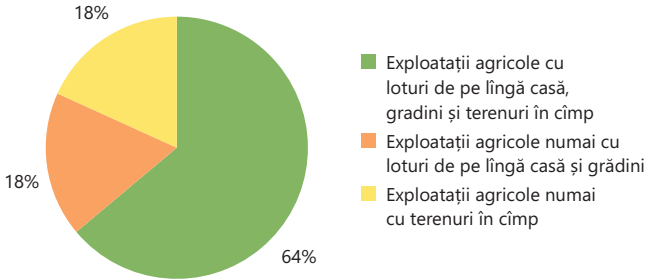

Figura 12. SAU medie pe exploatație, pe tipuri de exploatații cu personalitate juridică

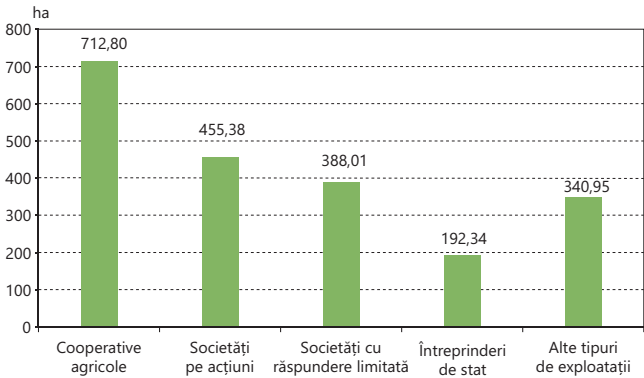
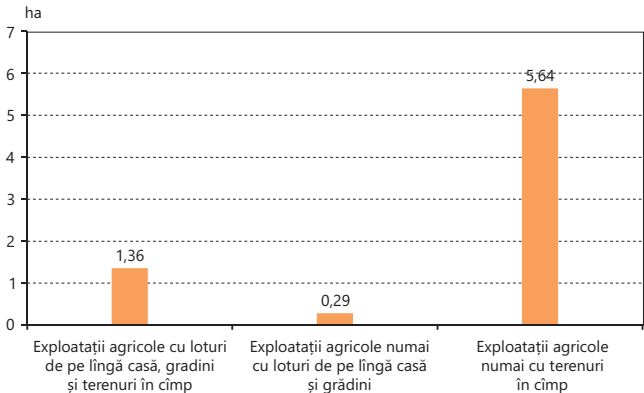

Figura 13. SAU medie pe exploatație, pe tipuri de exploatații fără personalitate juridică

Aproximativ **71% din totalul exploatațiilor agricole (640438 exploatații)** care exploatează **10% din SAU (196546,81 ha)** au mai puțin de 1 hectar. Aproape toate sunt exploatații individuale, fără personalitate juridică, și doar 0,01% sunt exploatații cu personalitate juridică.

Mai puțin de **0,3% din totalul exploatațiilor agricole (2412 exploatații)**, cu o mărime medie a exploatației mai mare de **100 hectare, utilizează 63,4% din total SAU la nivel național (1229549,02 ha)**. Din acestea, 88,3% sunt exploatații agricole cu personalitate juridică.

După tipul de exploatații, se poate observa o concentrare a numărului de exploatații în cele două extreme, și anume:

- Aproape 62% din total exploatații agricole cu personalitate juridică lucrează suprafețe în cadrul claselor de mărime cuprinse între „100–500 hectare” (1339 exploatații) și „500 hectare și peste” (792 exploatații), utilizând peste 97% din totalul suprafeței agricole care aparține exploatațiilor agricole cu personalitate juridică (1191019,25 ha).
- Peste 98% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică (884326 exploatații) sunt concentrate în clasele de mărime de până la 5 hectare utilizând peste 76% din totalul suprafeței agricole aferente exploatațiilor agricole fără personalitate juridică (570535,83 ha).

Figura 14. Distribuția exploatațiilor agricole și a suprafeței agricole utilizate pe clase de mărime a suprafeței totale

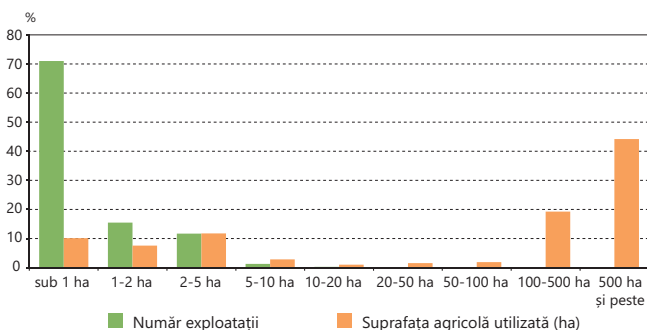

Figura 15. Distribuția exploatațiilor agricole cu personalitate juridică și a suprafeței agricole utilizate pe clase de mărime a suprafeței totale

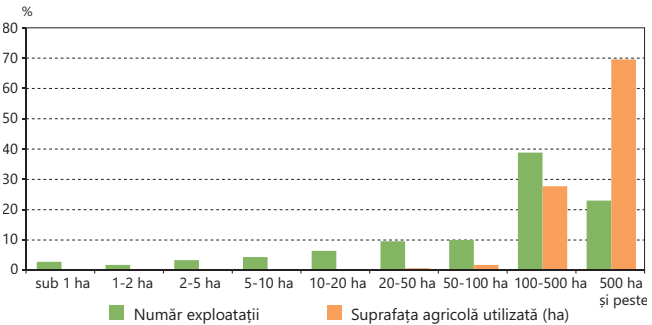
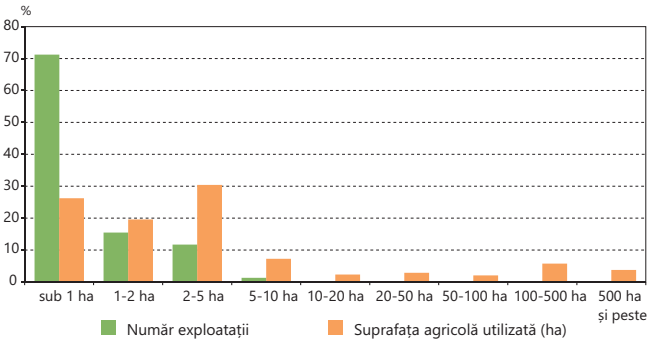

Figura 16. Distribuția exploatațiilor agricole fără personalitate juridică și a suprafeței agricole utilizate pe clase de mărime a suprafeței totale

Circa **86% din totalul suprafeței exploatațiilor agricole este amplasată în câmp (1926771,59 hectare)**. Restul suprafeței, după modul de amplasare, este distribuită aproape egal între *loturile de pe lângă casă și grădini*.

În funcție de statutul juridic al exploatației, există diferențe semnificative în ceea ce privește amplasarea terenurilor:

- (i) Exploatațiile agricole cu personalitate juridică **au aproape toate terenurile amplasate în câmp (99,99%)**,
- (ii) Exploatațiile agricole fără personalitate juridică **au 1/3 din total suprafață amplasată în loturile de pe lângă casă și grădini, iar 2/3 din suprafață amplasată în câmp**.

Figura 17. Distribuția suprafeței totale a exploatațiilor agricole, după modul de amplasare a terenului

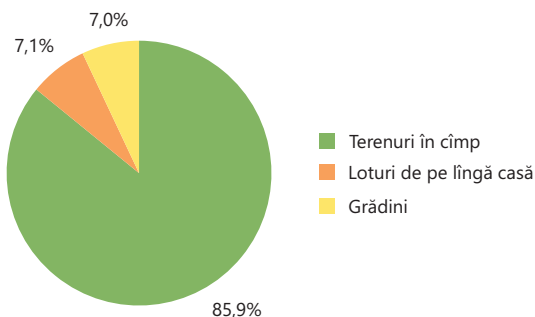

Figura 18. Distribuția suprafeței totale a exploatațiilor agricole cu personalitate juridică după modul de amplasare a terenului

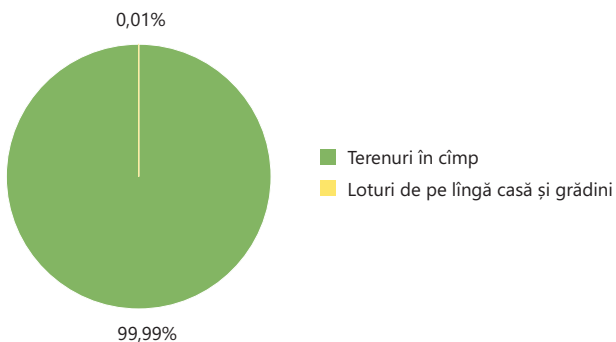
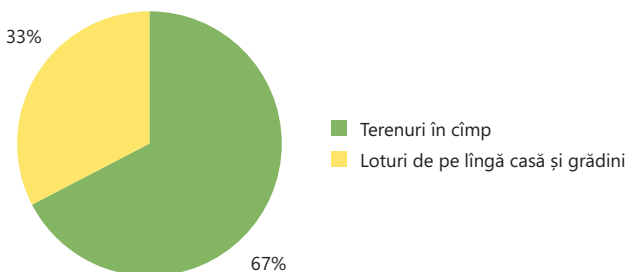

Figura 19. Distribuția suprafeței totale a exploatațiilor agricole fără personalitate juridică după modul de amplasare a terenului

Nivel teritorial

Regiunea Centru are cel mai mare număr de exploatații agricole – 357997 (39,7% din total exploatații la nivel de țară) și exploatează 31,5% din suprafața totală.

Regiunea Nord deși se află pe locul doi în ceea ce privește numărul de exploatații (34,4% din total exploatații la nivel de țară), **concentrează cea mai mare pondere a suprafeței totale a exploatațiilor agricole** (35,4%).

Cel mai mic număr de exploatații agricole se află în **Municipiul Chișinău** (3,6% din total exploatații la nivel de țară). Acesta deține și cea mai mică pondere în suprafața totală a țării (1,2%).

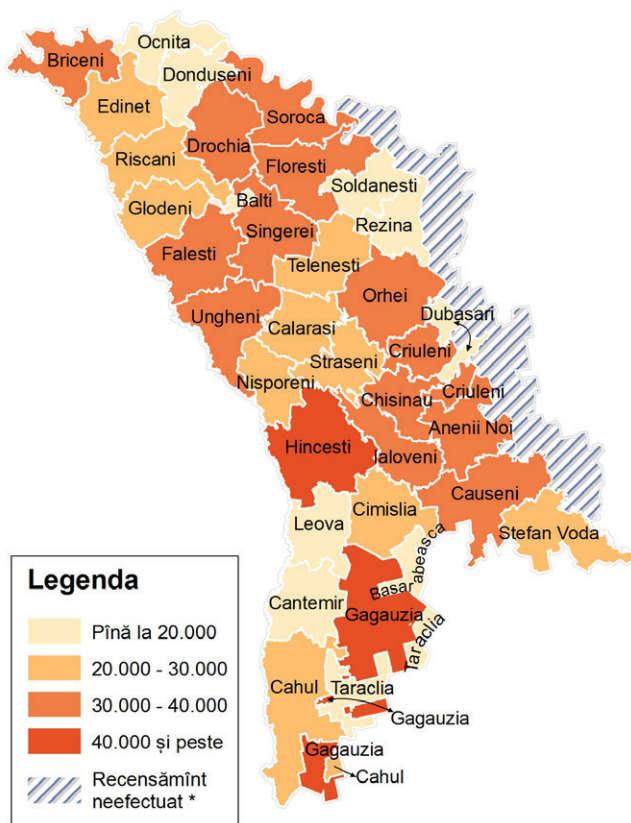
Regiunea Sud, care concentrează 17,8% din numărul total de exploatații și 25,1% din suprafața totală, urmată de **UTA Găgăuzia** cu 4,5% din numărul total de exploatații și 6,8% din suprafața totală.

Exploatațiile agricole cu personalitate juridică au aproape 41% din total suprafață în câmp concentrată în Regiunea Nord, urmată de Regiunea Sud cu 26%, Regiunea Centru cu 23%, UTA Găgăuzia cu 9% și Municipiul Chișinău cu 1%.

Exploatațiile agricole fără personalitate juridică au aproape 44% din suprafață totală amplasată în câmp concentrată în Regiunea Centru, urmată de Regiunea Sud cu 26,5%, Regiunea Nord cu 25,0%, UTA Găgăuzia cu 3,7% și Municipiul Chișinău cu 1,2%.

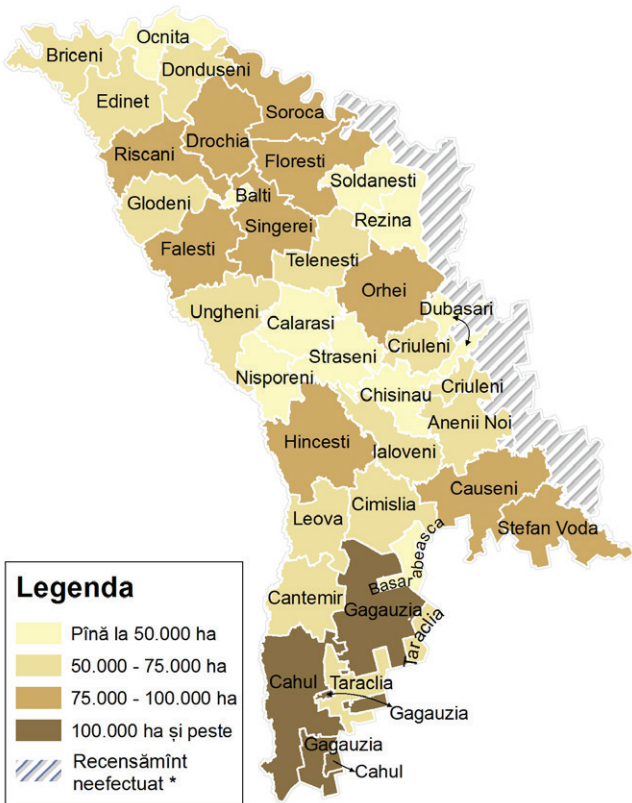
Suprafețele cu loturi pe lângă casă și cu grădini (33% din total suprafață) se regăsesc cu precădere în următoarele trei regiuni: Regiunea Centru (39,8%), Regiunea Nord (34,5%) și Regiunea Sud (19%). Municipiul Chișinău deține cea mai mică pondere (2,0%) din suprafața totală a loturilor de pe lângă casă și cu grădini. Raioanele cu cele mai mari suprafețe (în cadrul regiunii) de loturi pe lângă casă și grădini se află în Regiunea Sud: Cahul (19,1%), Căușeni (18,6%), Ștefan Vodă (14,7%), Cimișlia (13,5%) și Cantemir (12,7%).

Harta 1. Distribuția exploatațiilor agricole pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 2. Distribuția suprafeței totale a exploatațiilor agricole pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Tabel 2.1.1. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața agricolă utilizată și suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pe o exploatație, după statutul juridic

Statutul juridic	Exploatații agricole (număr)	Exploatații care utilizează suprafața agricolă (număr)	SAU, (hectare)	SAU/ exploatație (hectare)
1	2	3	4	5
Total exploatații agricole	902214	846981	1940135,56	2,29
din care:				
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3446	3044	1191019,25	391,27
Cooperative agricole	204	198	141133,93	712,80
Societăți pe acțiuni	158	101	45993,03	455,38
Societăți cu răspundere limitată	1986	1688	654953,66	388,01
Intreprinderi de stat	89	77	14810,10	192,34
Alte tipuri de exploatații	1009	980	334128,53	340,95
Exploatații agricole fără personalitate juridică	898768	843937	749116,31	0,89
Exploatații agricole cu loturi de pe lângă casă, grădini și terenuri în câmp	361919	352477	478676,55	1,36
Exploatații agricole numai cu loturi de pe lângă casă și grădini	498803	467279	133978,71	0,29
Exploatații agricole numai cu terenuri în câmp	38046	24181	136461,05	5,64

Tabel 2.1.2. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața totală și suprafața totală medie pe exploatație, după sexul conducătorului/capului exploatației agricole și statutul juridic al exploatațiilor

	Total exploatații agricole	din care:	
		exploatații agricole cu personalitate juridică	exploatații agricole fără personalitate juridică
Exploatații agricole (număr)	902214	3446	898768
din care conduse de:			
bărbați	574525	2952	571573
femei	327689	494	327195
Suprafața totală (hectare)	2243540,02	1272666,01	970874,01
în exploatații conduse de:			
bărbați	1818215,88	1128648,53	689567,35
femei	425324,14	144017,48	281306,66
Suprafața totală medie pe exploatație (hectare)	2,49	369,32	1,08

Tabel 2.1.3. Numărul exploatațiilor agricole, suprafața totală și suprafața agricolă utilizată, pe clase de mărime a suprafeței totale, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Număr exploatații	Suprafața totală (hectare)	Suprafața agricolă utilizată (hectare)
1	2	3	4
<i>Total exploatații agricole</i>			
Total	902214	2243540,02	1940135,56
sub 0,1	38177	2565,50	1498,08
0,1 – 0,2	109182	15129,74	11027,72
0,2 – 0,3	79315	19697,02	15574,84
0,3 – 0,5	233235	84894,86	70334,41
0,5 – 1	180529	123326,86	98111,76
1 – 2	139162	199602,28	146493,60
2 – 3	64482	156171,66	115974,61
3 – 4	28581	98153,25	73025,87
4 – 5	11933	52659,99	38711,09
5 – 10	11509	74138,42	54700,83
10 – 20	1868	24980,03	19394,18
20 – 30	574	13885,52	10788,85
30 – 50	638	24568,49	18811,59
50 – 100	617	44425,41	36139,11
100 – 200	621	89859,58	78498,89
200 – 500	963	314416,18	294173,99
500 – 1000	550	378418,83	358730,55
1000 – 2500	229	338692,99	323311,76
2500 și peste	49	187953,41	174833,83
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>			
Total	3446	1272666,01	1191019,25
sub 0,1	8	0,38	0,08
0,1 – 0,2	17	2,39	0,59
0,2 – 0,3	12	2,80	0,58
0,3 – 0,5	14	5,38	1,47
0,5 – 1	44	31,48	7,39
1 – 2	60	85,16	31,35
2 – 3	43	105,78	31,36
3 – 4	37	126,33	61,62

continuare

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Număr exploatații	Suprafața totală (hectare)	Suprafața agricolă utilizată (hectare)
1	2	3	4
4 – 5	35	155,26	81,71
5 – 10	150	1063,89	614,32
10 – 20	222	3150,98	2221,68
20 – 30	131	3192,98	2242,61
30 – 50	199	7827,23	5858,76
50 – 100	343	25140,56	21111,73
100 – 200	458	66984,79	58982,95
200 – 500	881	289328,45	270819,89
500 – 1000	521	358650,64	339292,07
1000 – 2500	223	331756,47	317719,26
2500 și peste	48	185055,06	171939,83

Exploatații agricole fără personalitate juridică

Total	898768	970874,01	749116,31
sub 0,1	38169	2565,12	1498,00
0,1 – 0,2	109165	15127,35	11027,13
0,2 – 0,3	79303	19694,22	15574,26
0,3 – 0,5	233221	84889,48	70332,94
0,5 – 1	180485	123295,38	98104,37
1 – 2	139102	199517,12	146462,25
2 – 3	64439	156065,88	115943,25
3 – 4	28544	98026,92	72964,25
4 – 5	11898	52504,73	38629,38
5 – 10	11359	73074,53	54086,51
10 – 20	1646	21829,05	17172,50
20 – 30	443	10692,54	8546,24
30 – 50	439	16741,26	12952,83
50 – 100	274	19284,85	15027,38
100 – 200	163	22874,79	19515,94
200 – 500	82	25087,73	23354,10
500 – 1000	29	19768,19	19438,48
1000 – 2500	6	6936,52	5592,50
2500 și peste	1	2898,35	2894,00

Tabel 2.1.4. Exploatații agricole și suprafața totală aferentă, după modul de amplasare a terenurilor, pe clase de mărime a suprafeței totale

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Exploatații agricole (număr)	Suprafața totală a exploatațiilor (hectare)			
		total	din care, după modul de amplasare a terenului:		
			terenuri în câmp	loturi de pe lângă casă	grădini
1	2	3	4	5	6
Total	902214	2243540,02	1926771,59	159536,46	157231,97
sub 0,1	38177	2565,50	173,16	2082,19	310,15
0,1 – 0,2	109182	15129,74	596,31	11921,01	2612,42
0,2 – 0,3	79315	19697,02	956,62	12972,44	5767,96
0,3 – 0,5	233235	84894,86	5300,47	43701,53	35892,86
0,5 – 1	180529	123326,86	37302,70	36942,74	49081,42
1 – 2	139162	199602,28	141847,31	25920,41	31834,56
2 – 3	64482	156171,66	126063,03	13442,60	16666,03
3 – 4	28581	98153,25	83883,94	6499,64	7769,67
4 – 5	11933	52659,99	46270,69	2896,06	3493,24
5 – 10	11509	74138,42	67846,24	2895,59	3396,59
10 – 20	1868	24980,03	24437,64	211,24	331,15
20 – 30	574	13885,52	13820,12	23,79	41,61
30 – 50	638	24568,49	24544,82	12,90	10,77
50 – 100	617	44425,41	44403,27	9,50	12,64
100 – 200	621	89859,58	89848,19	1,11	10,28
200 – 500	963	314416,18	314412,93	2,70	0,55
500 – 1000	550	378418,83	378417,75	1,01	0,07
1000 – 2500	229	338692,99	338692,99	–	–
2500 și peste	49	187953,41	187953,41	–	–

Tabel 2.1.5. Exploatații agricole și suprafața totală după modul de amplasare a terenurilor, după statutul juridic al exploatațiilor, pe regiuni

Regiuni	Număr exploatații	Suprafața totală (hectare)	din care:	
			terenuri în câmp	loturi de pe lângă casă și grădini
1	2	3	4	5
<i>Total exploatații agricole</i>				
Republica Moldova	902214	2243540,02	1926771,59	316768,43
Mun. Chisinau	32098	27018,81	20689,97	6328,84
Nord	310241	793248,91	683975,40	109273,51
Centru	357997	707549,01	581471,30	126077,71
Sud	160920	564064,83	503787,06	60277,77
UTA Găgăuzia	40958	151658,46	136847,86	14810,60
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>				
Republica Moldova	3446	1272666,01	1272581,85	84,16
Mun. Chisinau	100	12607,95	12607,55	0,40
Nord	1156	520125,67	520110,07	15,60
Centru	1310	296974,15	296906,39	67,76
Sud	683	330162,25	330161,85	0,40
UTA Găgăuzia	197	112795,99	112795,99	–
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>				
Republica Moldova	898768	970874,01	654189,74	316684,27
Mun. Chisinau	31998	14410,86	8082,42	6328,44
Nord	309085	273123,24	163865,33	109257,91
Centru	356687	410574,86	284564,91	126009,95
Sud	160237	233902,58	173625,21	60277,37
UTA Găgăuzia	40761	38862,47	24051,87	14810,60

2.2. Modul de deținere a terenului

1 din 2 exploatații agricole cu personalitate juridică (1754 exploatații) lucrează terenuri „*Integral în proprietate*”, care acoperă 34,1% din total suprafață exploatată de acest tip de unități (433675,85 ha) și **1 din 3 exploatații agricole cu personalitate juridică (1140 exploatații)** lucrează „*Terenuri integral în arendă*”, care acoperă 42,6% din total suprafață exploatată de acest tip de unități (542268,31 ha).

97% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică (875536 exploatații) lucrează terenuri „*Integral în proprietate*”, care acoperă 88% din total suprafață exploatată de acest tip de unități (851462,00 ha) și numai **0,2% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică (1545 exploatații)** lucrează „*Terenuri integral în arendă*”, care acoperă 3% din total suprafață exploatată de acest tip de unități (29235,4 ha).

Exploatațiile agricole cu terenuri „Integral în arendă” au cea mai mare mărime medie pe exploatație per total țară (212,85 ha/exploatație), urmate de exploatațiile a căror suprafețe sunt deținute sub o „*Combinatie de deținere: în proprietate și arendat*” (26,69 ha/exploatație), de exploatații a căror suprafețe sunt deținute sub „*Alte moduri de deținere a terenului*” (6,01 ha/exploatație), de exploatații a căror suprafețe sunt deținute „*Integral în folosință și alte moduri de deținere*” (5,80 ha/exploatație). **Cea mai mică mărime medie pe exploatație este înregistrată la exploatațiile cu suprafețe „Integral în proprietate” (1,46 ha/exploatație)**.

Peste **97% din totalul exploatațiilor agricole (877290 exploatații)** lucrează terenuri integral în proprietate, acoperind 57% din total suprafață (1285137,85 ha). Ponderea terenului care se află integral în proprietate înregistrează diferențe semnificative în funcție de statutul juridic al exploatației, respectiv: 34,1% în exploatațiile agricole cu personalitate juridică (433675,85 ha) și 87,7% în exploatațiile agricole fără personalitate juridică (851462 ha).

Un număr de 2685 exploatații, reprezentând **0,3% din totalul exploatațiilor agricole lucrează suprafețe integral în arendă** reprezentând 25,5% din total suprafață (571503,71 ha). După statutul juridic al exploatației, 43% din suprafața totală exploatată de exploatațiile cu personalitate juridică este arendată (542268,31 ha), în timp ce exploatațiile agricole fără personalitate juridică lucrează doar 3% din suprafața lor totală sub această formă de deținere a terenului (29235,4 ha).

Exploatațiile agricole cu personalitate juridică au cea mai mare suprafață medie din grupul exploatațiilor care se încadrează în clasa „Alte tipuri de deținere a terenului” (640,31 ha/exploatație), urmate de exploatațiile agricole care dețin suprafețele sub o „Combinatie de deținere: în proprietate și arendat” (555,63 ha/exploatație) și exploatațiile care dețin terenul „Integral în arendă” (475,67 ha/exploatație). Mărimi medii semnificativ mai scăzute pe exploatație sunt înregistrate la exploatațiile care lucrează suprafețe „Integral în proprietate” (247,25 ha/exploatație) și „Integral în folosință și alte moduri de deținere” (234,37 ha /exploatație).

Exploatațiile agricole fără personalitate juridică înregistrează cea mai mare mărime medie în grupul de exploatații care dețin terenul „Integral în arendă” (18,92 ha/exploatație), urmate de exploatațiile agricole care dețin terenul în sistem de „Combinatie de deținere: în proprietate și arendat” (6,13 ha/exploatație). Mărimi medii semnificativ mai mici se înregistrează la exploatațiile care își lucrează terenul sub „Alte tipuri de deținere a terenului” (2,05 ha/exploatație), și cele care dețin terenul „Integral în proprietate” (0,97 ha/exploatație). Cea mai redusă mărime medie s-a înregistrat la exploatațiile care dețin terenul „Integral în folosință și alte moduri de deținere” (0,86 ha /exploatație).

Figura 20. Structura exploatațiilor agricole după modul de deținere a terenului

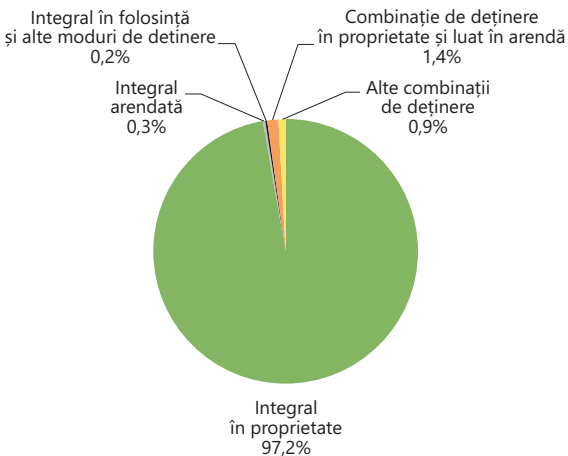

Figura 21. Distribuția suprafeții totale a exploatațiilor agricole după modul de deținere a terenului

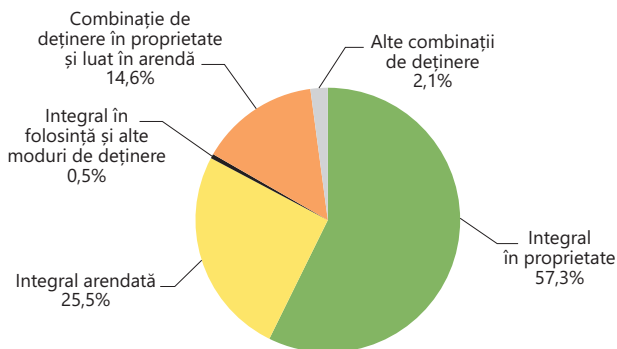

Figura 22. Structura exploatațiilor agricole cu personalitate juridică după modul de deținere a terenului

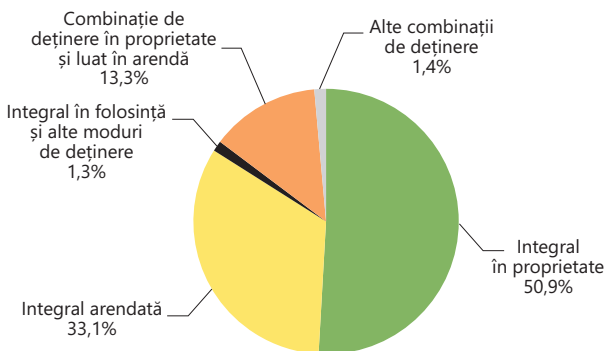

Figura 23. Distribuția suprafeții totale a exploatațiilor agricole cu personalitate juridică după modul de deținere a terenului

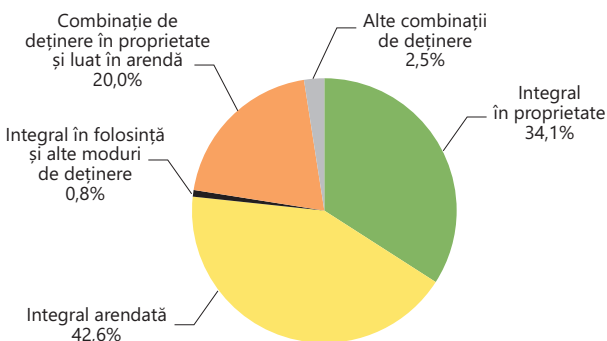

Figura 24. Structura exploatațiilor agricole fără personalitate juridică după modul de deținere a terenului

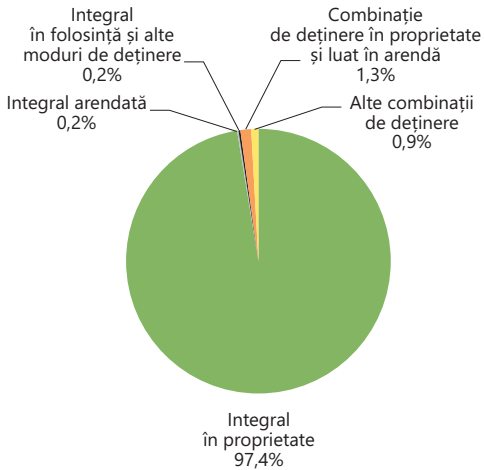
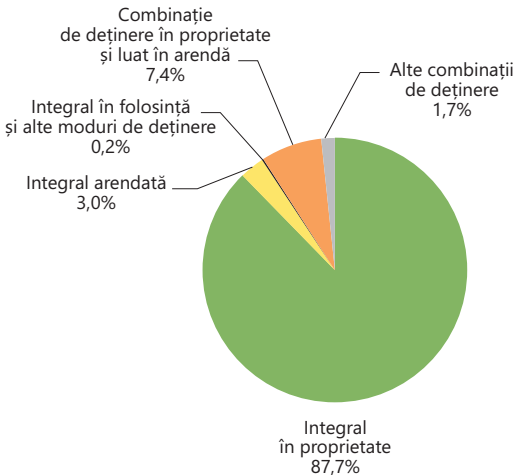

Figura 25. Distribuția suprafeței totale a exploatațiilor agricole fără personalitate juridică după modul de deținere a terenului

Nivel teritorial

Aproximativ **60% din exploatațiile agricole ale căror suprafețe sunt „integral în arendă” sunt localizate în Regiunea Nord.** Acestea lucrează 42% din totalul suprafeței integral în arendă a țării.

Ponderile cele mai mari ale exploatațiilor cu suprafețe **„integral în proprietate”** sunt localizate în **Regiunea Centru** (40% din exploatații) și dețin 39% din totalul suprafeței „integral în proprietate”. În **regiunea Nord**, 34% din exploatații dețin 30% din total suprafață “integral în proprietate”. În **Regiunea Sud** sunt localizate 18% din exploatațiile care dețin terenul integral în proprietate, cu o pondere de 24% în totalul acestei categorii de teren.

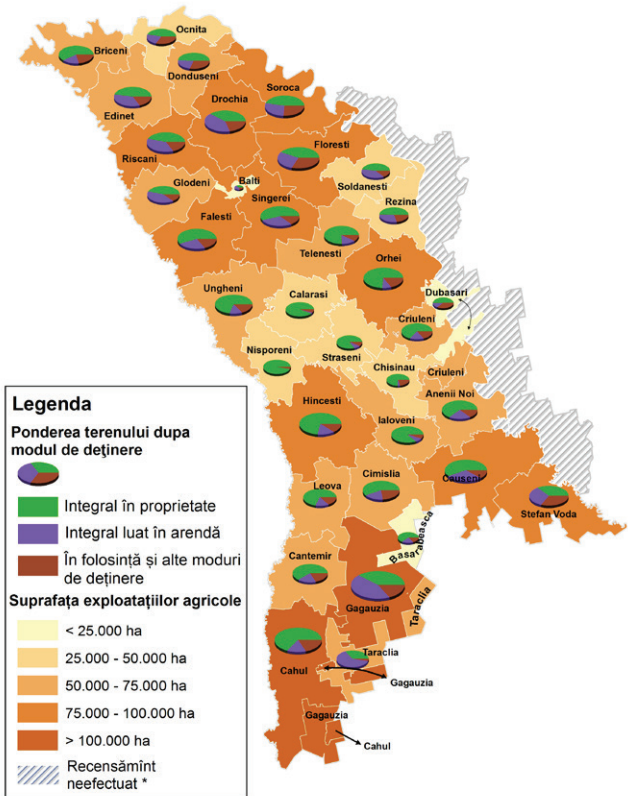
Exploatațiile al căror teren este deținut **„integral în arendă”** au **cea mai mare mărime medie a exploatației** la nivel național (212,85 ha/exploatație).

Mărimea medie a exploatațiilor variază de la o regiune la alta. În profil regional, cea mai mare medie a exploatației o regăsim în Regiunea Sud (453,86 ha/exploatație), urmată de UTA Găgăuzia (288,64 ha/exploatație), Regiunea Centru (239,45 ha/exploatație), Regiunea Nord (148,08 ha/exploatație) și Municipiul Chișinău (35,17 ha/exploatație).

Exploatațiile al căror teren este deținut integral sub forma **“Combinăție de teren în proprietate și teren luat în arendă”** se află **pe locul doi** din punct de vedere al mărimii medii a exploatației la nivel național. În cadrul acestora, UTA Găgăuzia deține exploatațiile cu cea mai mare mărime medie (50,07 ha/exploatație), urmată de Municipiul Chișinău (49,78 ha/exploatație), Regiunea Sud (30,62 ha/exploatație), Regiunea Nord (27,30 ha/exploatație) și Regiunea Centru (19,94 ha/exploatație).

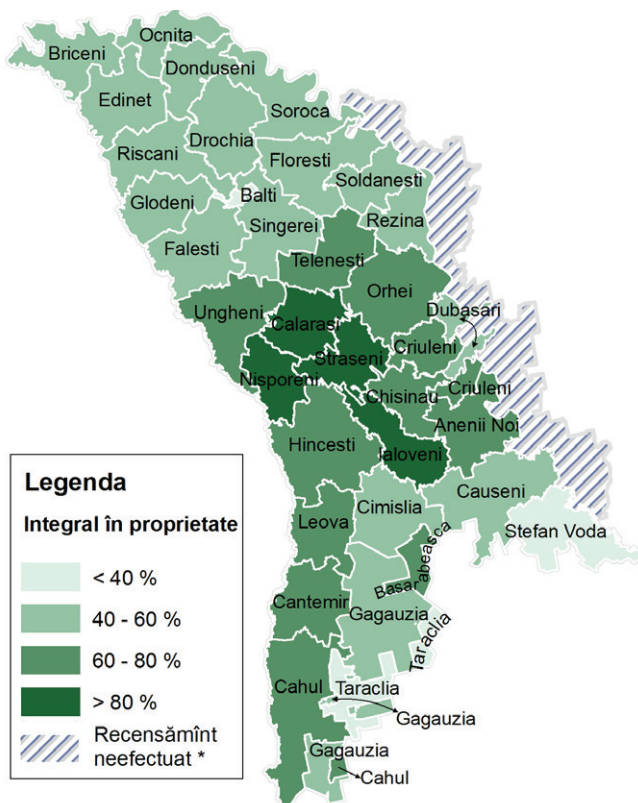
Mărimile medii cele mai mici ale exploatațiilor din toate categoriile de deținere a terenului, în toate regiunile, au fost înregistrate în categoria de exploatații cu teren **“integral în proprietate”** (1,46 ha/exploatație la nivel național). Mărimile medii cele mai mici s-au înregistrat în Municipiul Chișinău (0,63 ha/exploatație), urmată de Regiunea Nord (1,28 ha/exploatație), Regiunea Centru (1,45 ha/exploatație), UTA Găgăuzia (1,52 ha/exploatație) și Regiunea Sud (2,01 ha/exploatație).

Harta 3. Distribuția pe raioane a suprafeței totale a exploatațiilor agricole, după modul de deținere a terenului

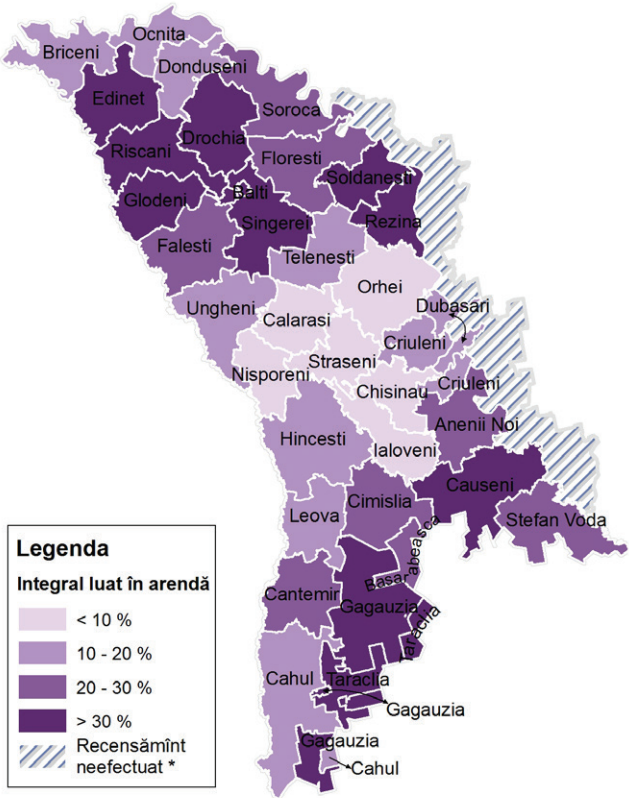
* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 4. Ponderea terenurilor deținute integral în proprietate în suprafața totală a raionului

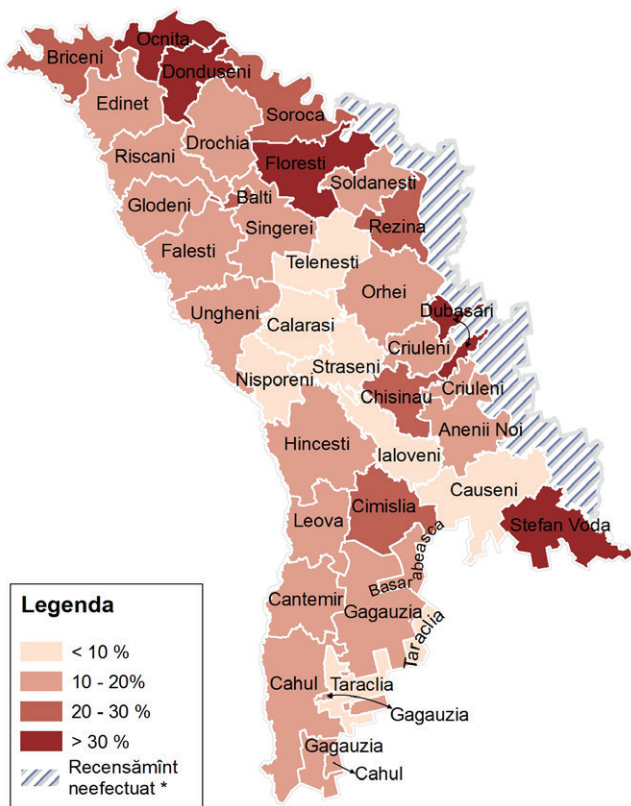
* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 5. Ponderea terenurilor deținute integral în arendă în suprafața totală a raionului

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 6. Ponderea terenurilor deținute integral în folosință și alte moduri de deținere în suprafața totală a raionului

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Tabel 2.2.1. Exploatații agricole și suprafața totală, după modul de deținere a terenului și după statutul juridic al exploatațiilor

Modul de deținere a terenului	UM	Total exploatații agricole	din care:	
			exploatații agricole cu personalitate juridică	exploatații agricole fără personalitate juridică
exploatații agricole	număr	902214	3446	898768
Suprafața totală, din care	hectare	2243540,02	1272666,01	970874,01
Integral în proprietate	exploatații	877290	1754	875536
	hectare	1285137,85	433675,85	851462,00
Integral luat în arendă	exploatații	2685	1140	1545
	hectare	571503,71	542268,31	29235,40
Integral în folosință și alte moduri de deținere	exploatații	2082	44	2038
	hectare	12070,61	10312,46	1758,15
Combinatie de deținere în proprietate și luat în arendă	exploatații	12267	459	11808
	hectare	327401,82	255034,44	72367,38
Alte combinații de deținere	exploatații	7890	49	7841
	hectare	47426,03	31374,95	16051,08

Tabel 2.2.2. Exploatații agricole și suprafața totală, după modul de deținere a terenului, pe regiuni

Modul de deținere a terenului	UM	Republica Moldova	Mun. Chisinau	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
1	2	3	4	5	6	7	8
Exploatații agricole	număr	902214	32098	310241	357997	160920	40958
Suprafața totală	hectare	2243540,02	27018,81	793248,91	707549,01	564064,83	151658,46
Integral în proprietate	exploatații	877290	31753	299400	350048	155860	40229
	hectare	1285137,85	20009,77	384086,37	507187,33	312832,17	61022,21
Integral luat în arendă	exploatații	2685	34	1619	464	336	232
	hectare	571503,71	1195,89	239742,30	111103,77	152497,92	66963,83
Integral în folosință și alte moduri de deținere	exploatații	2082	43	691	919	406	23
	hectare	12070,61	3122,73	2835,95	5113,06	936,60	62,27
Combinatie de deținere în proprietate și luat în arendă	exploatații	12267	45	5634	3604	2565	419
	hectare	327401,82	2239,94	153784,64	71854,56	78541,82	20980,86
Alte combinații de deținere	exploatații	7890	223	2897	2962	1753	55
	hectare	47426,03	450,48	12799,65	12290,29	19256,32	2629,29

2.3. Utilizarea terenului

73 % din suprafața agricolă utilizată este teren arabil.

11% din suprafața totală a exploatațiilor este teren agricol neutilizat.

Ponderea terenului agricol neutilizat în suprafața totală este de 5 ori mai mare în exploatațiile fără personalitate juridică decât în exploatațiile cu personalitate juridică.

Suprafața agricolă utilizată totală a țării (SAU), care se ridică la 1940135,56 hectare, reprezintă 86,5% din suprafața totală a exploatațiilor (2243540,02 hectare). Restul de 13,5% a suprafeței totale este distribuită între **Suprafață agricolă neutilizată** (11%) și **Alte suprafețe** (2,5%), care cuprind *Suprafețe împădurite* (0,3%), *Terenuri sub clădiri, construcții, curți și drumuri* (1,8%) și *Alte terenuri* (0,4%).

După **principalele categorii de folosință ale SAU⁽¹⁾**, la nivel de țară există următoarea structură:

- (i) **Terenul arabil** acoperă cea mai mare parte a SAU (73%);
- (ii) **Pășunile și finețele naturale** acoperă 17% din SAU;
- (iii) **Culturile permanente** acoperă 10% din SAU.

În funcție de statutul juridic, pe cele două tipuri de exploatații se pot observa următoarele aspecte specifice:

- Pentru exploatațiile cu personalitate juridică ponderea terenului arabil în total SAU este de 66% iar pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică de 84%; în cifre absolute suprafața arabilă a exploatațiilor cu personalitate juridică este mai mare cu aproape 25% comparativ cu cele fără personalitate juridică.
- Atât în cifre absolute cât și ca pondere pe tipuri de exploatații, culturile permanente sunt cu preponderență cultivate în cadrul exploatațiilor agricole fără personalitate juridică.
- Pășunile și finețele naturale predomină în exploatațiile agricole cu personalitate juridică (27% în total SAU) și sunt aproape absente în exploatațiile fără personalitate juridică (0,2% în total SAU).

Din totalul **Suprafeței agricole neutilizate** (248398,27 hectare) aproape 72% reprezintă *teren arabil neutilizat (abandonat, etc.)*, iar 28% reprezintă *culturi permanente abandonate* (70064,14 ha), din care 51% vii, 48% livezi și 1% plantații de nuci.

¹ Conform clasificărilor internaționale, **suprafața agricolă utilizată** constă din **3 categorii de folosință principale**: (i) teren arabil; (ii) culturi permanente; (iii) pășuni și pajiști naturale. Pentru mai multe detalii metodologice, vă rugăm să consultați Glosarul.

În funcție de statutul juridic al exploatațiilor, există diferențe semnificative în ceea ce privește ponderea suprafeței agricole neutilizate în suprafața totală aferentă fiecărui tip de exploatații, respectiv 4,5% în exploatațiile agricole cu personalitate juridică și 19,7% în exploatațiile agricole fără personalitate juridică.

Suprafața agricolă neutilizată este aproape egal distribuită pe categorii de teren în cadrul fiecărui tip de exploatații, după cum urmează:

- (i) Terenul arabil neutilizat reprezintă aproximativ 70% din totalul suprafețelor agricole neutilizate în ambele tipuri de exploatații.
- (ii) Culturile permanente abandonate reprezintă aproape 30% din totalul suprafețelor neutilizate în ambele tipuri de exploatații. De asemenea, în cadrul acestei categorii de teren, distribuția subcategoriilor de teren neutilizat este aproape simetrică, și anume:
 - plantații de livezi – 45% în exploatațiile cu personalitate juridică și 48% în exploatațiile individuale;
 - plantații de nuci – 3% în exploatațiile cu personalitate juridică și 1% în exploatații individuale;
 - plantații de vii – 52% în exploatațiile cu personalitate juridică și 51% în exploatațiile individuale;

Figura 26. Modul de utilizare a terenului în anul agricol – total exploatații agricole

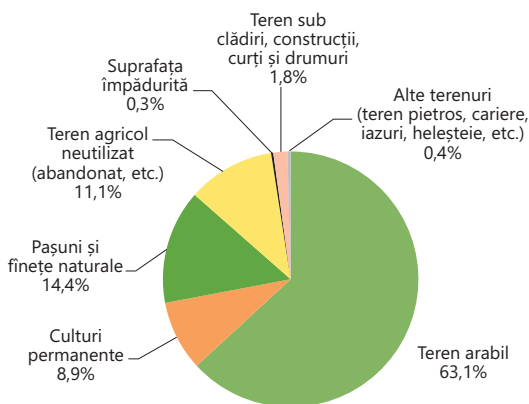

Figura 27. Modul de utilizare a terenului în anul agricol – exploatații agricole cu personalitate juridică

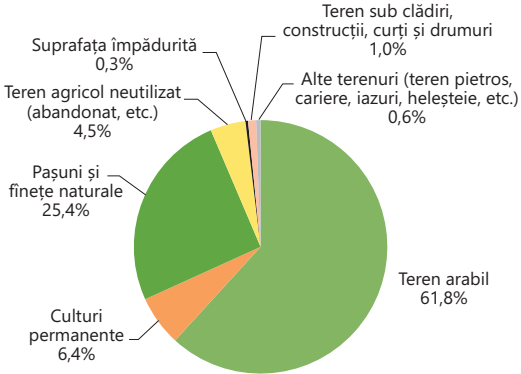
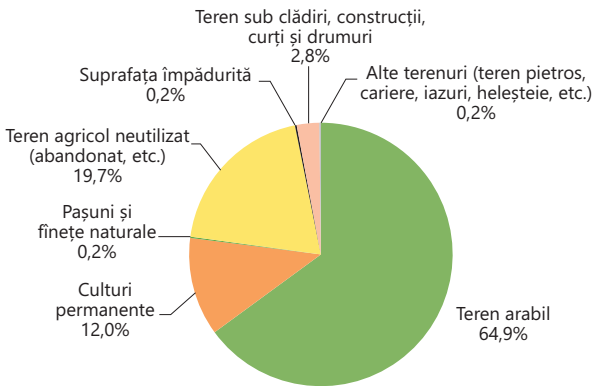
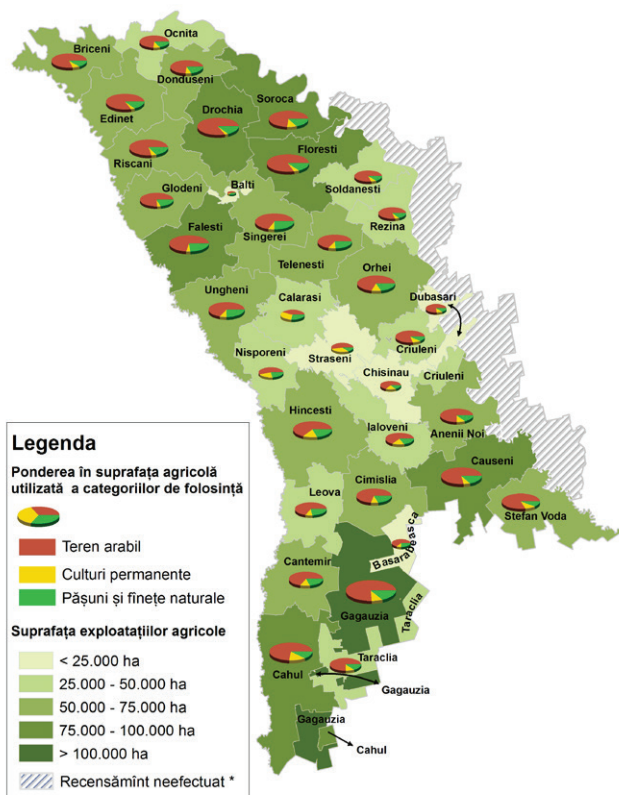

Figura 28. Modul de utilizare a terenului în anul agricol – exploatații agricole fără personalitate juridică

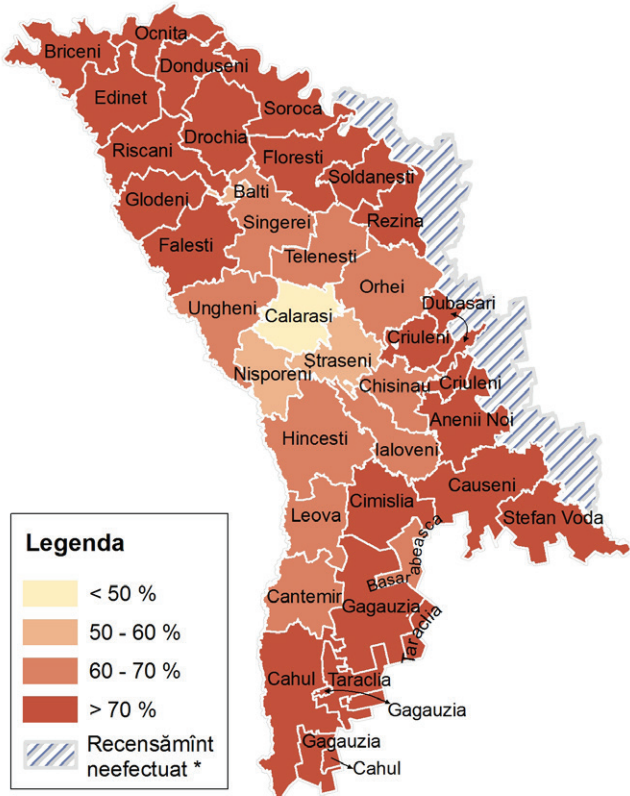

Harta 7. Distribuția suprafeței agricole utilizate, pe principalele categorii de folosință, pe raioane

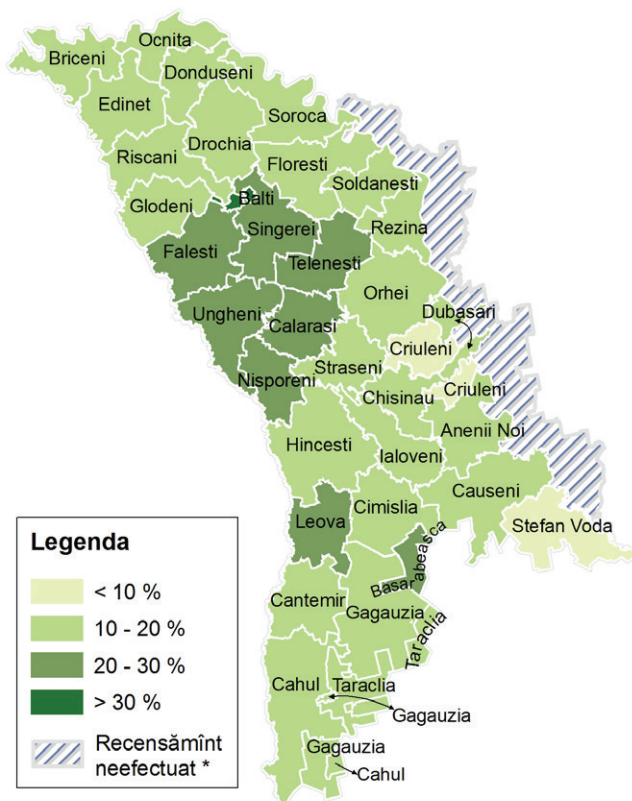
* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 8. Ponderea terenului arabil în suprafața agricolă utilizată a raionului

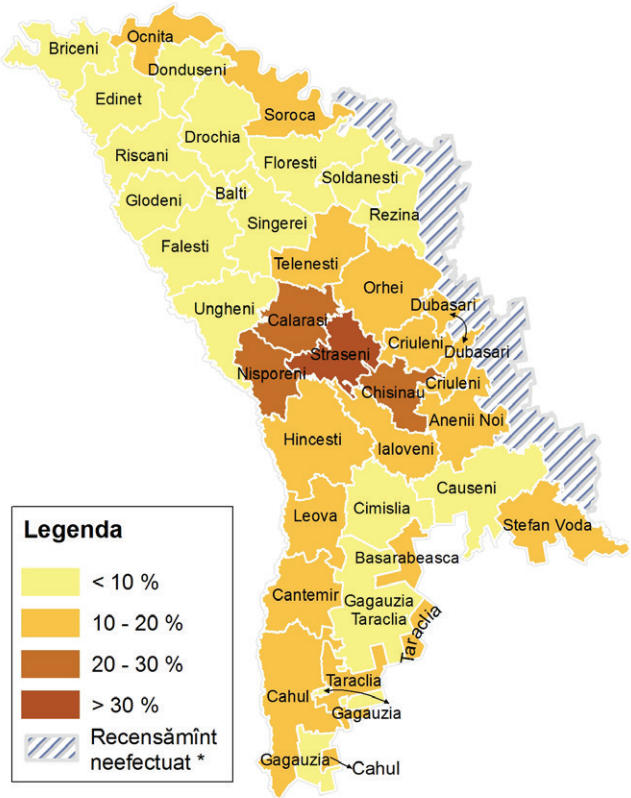
* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 9. Ponderea culturilor permanente în suprafața agricolă utilizată a raionului

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 10. Ponderea pășunilor și fînețelor naturale în suprafața agricolă utilizată a raionului

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Tabel 2.3.1. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole*hectare*

Modul de utilizare a terenurilor	Total exploatații agricole	din care:	
		exploatații agricole cu personalitate juridică	exploatații agricole fără personalitate juridică
1	2	3	4
Suprafața totală a exploatațiilor agricole	2243540,02	1272666,01	970874,01
Suprafața agricolă utilizată	1940135,56	1191019,25	749116,31
Teren arabil	1416671,83	786167,55	630504,28
Culturi permanente	199161,47	82066,02	117095,45
Pasuni și finețe naturale	324302,26	322785,68	1516,58
Alte terenuri	303404,46	81646,76	221757,70
Teren agricol neutilizat (abandonat, etc.)	248398,27	57338,60	191059,67
a) Teren arabil neutilizat (abandonat, etc.)	178334,13	40622,85	137711,28
b) Culturi permanente abandonate	70064,14	16715,75	53348,39
– plantații pomicole	33387,35	7592,27	25795,08
– plantații nucifere	833,07	505,59	327,48
– plantații viticole	35843,72	8617,89	27225,83
Suprafața împădurită	6116,11	4070,15	2045,96
Teren sub clădiri, construcții, curți și drumuri	39931,20	13076,90	26854,30
Alte terenuri (teren pietros, cariere, iazuri, heleșteie, etc.)	8958,88	7161,11	1797,77

Tabel 2.3.2. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, pe regiuni

hectare

Modul de utilizare a terenului	Republica Moldova	Mun. Chisinau	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
1	2	3	4	5	6	7
Suprafața totală	2243540,02	27018,81	793248,91	707549,01	564064,83	151658,46
Suprafata agricolă utilizată	1940135,56	20991,41	751071,28	573386,78	472050,44	122635,65
Teren arabil	1416671,83	13580,90	575301,42	389289,41	345718,36	92781,74
Culturi permanente	199161,47	4698,80	47948,44	80341,53	54080,09	12092,61
Pășuni și finețe naturale	324302,26	2711,71	127821,42	103755,84	72251,99	17761,30
Alte terenuri	303404,46	6027,40	42177,63	134162,23	92014,39	29022,81
Teren agricol neutilizat (abandonat, etc.)	248398,27	4699,30	25132,24	115255,78	81326,87	21984,08
Suprafața împădurită	6116,11	210,80	585,09	2807,34	945,13	1567,75
Teren sub clădiri, construcții, curți și drumuri	39931,20	1002,97	13274,03	13435,86	6964,97	5253,37
Alte terenuri (teren pietros, cariere, iazuri, heleșteie, etc.)	8958,88	114,33	3186,27	2663,25	2777,42	217,61

Tabel 2.3.3. Suprafața totală și suprafața agricolă utilizată pe categorii de folosință, pe clase de mărime a suprafeței totale

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Suprafața totală		Suprafața agricolă utilizată	
	nr. exploatații	hectare	nr. exploatații	hectare
1	2	3	4	5
Total	902214	2243540,02	846981	1940135,56
sub 0,1	38177	2565,5	29395	1498,08
0,1 – 0,2	109182	15129,74	96207	11027,72
0,2 – 0,3	79315	19697,02	73246	15574,84
0,3 – 0,5	233235	84894,86	223202	70334,41
0,5 – 1	180529	123326,86	173987	98111,76
1 – 2	139162	199602,28	132681	146493,6
2 – 3	64482	156171,66	62315	115974,61
3 – 4	28581	98153,25	27769	73025,87
4 – 5	11933	52659,99	11573	38711,09
5 – 10	11509	74138,42	11035	54700,83
10 – 20	1868	24980,03	1658	19394,18
20 – 30	574	13885,52	482	10788,85
30 – 50	638	24568,49	533	18811,59
50 – 100	617	44425,41	542	36139,11
100 – 200	621	89859,58	579	78498,89
200 – 500	963	314416,18	952	294173,99
500 – 1000	550	378418,83	548	358730,55
1000 – 2500	229	338692,99	228	323311,76
2500 și peste	49	187953,41	49	174833,83

continuare

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Suprafața agricolă utilizată pe categorii de folosință					
	teren arabil		culturi permanente		pășuni și finețe naturale	
	nr. exploatații	hectare	nr. exploatații	hectare	nr. exploatații	hectare
1	2	3	4	5	6	7
Total	827592	1416671,83	614522	199161,47	3902	324302,26
sub 0,1	26989	1252,89	10719	244,6	9	0,59
0,1 – 0,2	91536	9167,71	47386	1855,68	31	4,33
0,2 – 0,3	70966	13030,14	45026	2539,79	44	4,91
0,3 – 0,5	219996	60570,12	159599	9730,49	208	33,8
0,5 – 1	171892	83224,67	139650	14742,13	674	144,96
1 – 2	130532	120485,88	110228	25807,95	687	199,77
2 – 3	61582	96603,39	54360	19168,19	503	203,03
3 – 4	27412	62159,04	24643	10704,7	316	162,13
4 – 5	11438	32641,77	10326	5945,53	194	123,79
5 – 10	10770	44517,36	9665	9986,98	194	196,49
10 – 20	1480	13779,94	1107	5394,57	46	219,67
20 – 30	414	7731,4	264	2881,33	16	176,12
30 – 50	461	13273,25	280	4943,78	33	594,56
50 – 100	426	23137,41	268	8075,96	82	4925,74
100 – 200	431	48852,58	211	9267,23	166	20379,08
200 – 500	629	150644,61	356	17079,62	427	126449,76
500 – 1000	385	208738,18	249	19494,82	227	130497,55
1000 – 2500	205	265965,32	151	20222,7	41	37123,74
2500 și peste	48	160896,17	34	11075,42	4	2862,24

2.4. Culturi vegetale și practici agricole

43% din SAU este cultivată cu cereale și leguminoase pentru boabe.

Suprafața însămînțată totală acoperă 94% din terenul arabil.

Terenul arabil în repaus (neînsămînțat, ogor negru, etc.) reprezintă 6% din suprafața totală de teren arabil.

Structura suprafeței însămînțate indică preferința producătorilor agricoli pentru cultivarea cerealelor și leguminoaselor pentru boabe (aproximativ 63% din total teren arabil), urmate de *Plante tehnice* (28,3% din total teren arabil), *Cartofi, legume și pepeni verzi și galbeni* (5,1% din total teren arabil) și *Plante furajere* (3,6% din total teren arabil).

Structura suprafeței însămînțate diferă în funcție de statutul juridic al exploatației. Chiar dacă per total ponderile în terenul arabil sunt similare (peste 93%), următoarele aspecte pot fi subliniate:

- În ambele tipuri de exploatații, suprafața cultivată cu cereale și leguminoase pentru boabe este aproape egală în cifre absolute, dar cu ponderi mai mari în exploatațiile agricole fără personalitate juridică (70% în total suprafață cultivată) în comparație cu exploatațiile cu personalitate juridică (57%).
- Suprafața cultivată cu plante industriale are o pondere de peste două ori mai mare în total suprafață însămînțată în cazul exploatațiilor cu personalitate juridică (38,9%) în comparație cu exploatațiile agricole fără personalitate juridică (15,4%); în cifre absolute, suprafețele cultivate de exploatațiile agricole cu personalitate juridică sunt aproape de trei ori mai mari comparativ cu cele fără personalitate juridică (283474,02 ha, față de 93002,30 ha în exploatațiile agricole fără personalitate juridică).
- Suprafețele de *teren arabil în repaus* sunt de 2 ori mai mari în exploatațiile agricole cu personalitate juridică.
- Legumele sunt cultivate preponderent de exploatațiile agricole fără personalitate juridică (56292,93 ha, respectiv 9% din totalul suprafeței cultivate) comparativ cu entitățile juridice (11460,40 ha, respectiv 2% din totalul suprafeței cultivate de acestea).
- Suprafața aferentă culturilor furajere este de două ori mai mare în exploatațiile agricole fără personalitate juridică (32391,05 ha) față de exploatațiile cu personalitate juridică (respectiv 15641,55 ha).

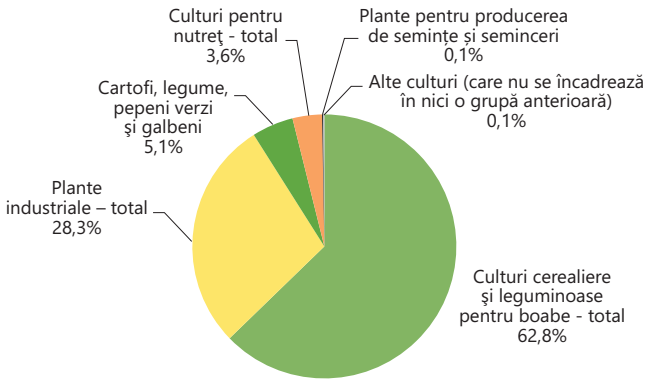
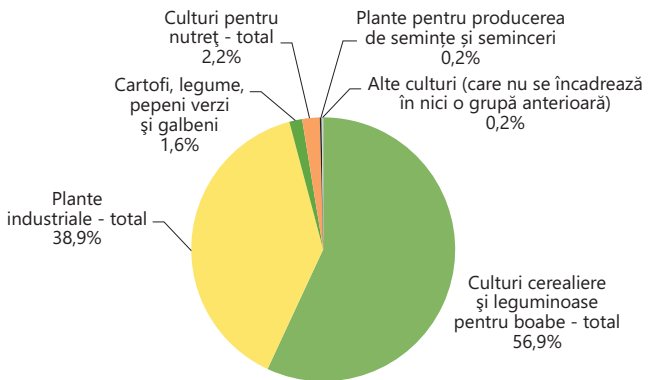
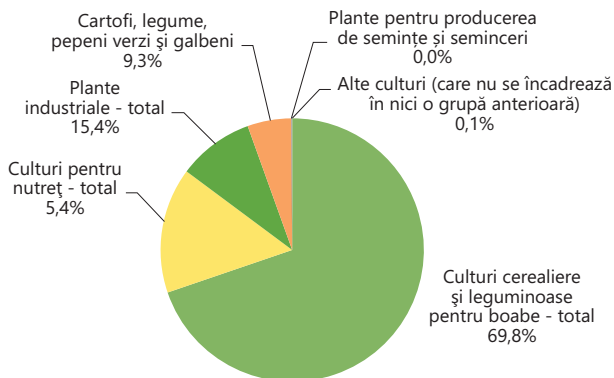
Figura 29. Structura suprafeții însămînțate a exploatațiilor agricole**Figura 30.** Structura suprafeții însămînțate a exploatațiilor agricole cu personalitate juridică

Figura 31. Structura suprafeței însămînțate a exploatațiilor agricole fără personalitate juridică

Tabel 2.4.1. Terenul arabil, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Total exploatații agricole</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	740721	835352,10
Plante industriale – total	117907	376476,32
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	650135	67753,33
Culturi pentru nutreț – total	105847	48032,60
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	2728	1838,38
Alte culturi (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	6254	1875,69
Suprafața însămînțată – total	812600	1331328,42
<i>din care semănături între rândurile de livezi și vii (*)</i>	15337	637,92
Flori și plante ornamentale	44095	759,68
Culturi in sere si solarii	11841	566,92
Teren arabil în repaus	39015	84654,73
Total teren arabil [(rd 7–rd 8)+(rd 9÷11)]	827592	1416671,83

continuare

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	1571	414504,01
Plante industriale – total	1330	283474,02
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	433	11460,40
Culturi pentru nutreț – total	386	15641,55
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	29	1582,88
Alte culturi (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	22	1397,33
Suprafața însămânțată – total	1757	728060,19
<i>din care semănături între rândurile de livezi și vii (*)</i>	1	11,52
Flori și plante ornamentale	20	143,09
Culturi in sere si solarii	30	61,89
Teren arabil în repaus	683	57913,90
Total teren arabil [(rd 7–rd 8)+(rd 9÷11)]	2088	786167,55
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	739150	420848,09
Plante industriale – total	116577	93002,30
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	649702	56292,93
Culturi pentru nutreț – total	105461	32391,05
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	2699	255,50
Alte culturi (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	6232	478,36
Suprafața însămânțată – total	810843	603268,23
<i>din care semănături între rândurile de livezi și vii (*)</i>	15336	626,40
Flori și plante ornamentale	44075	616,59
Culturi in sere si solarii	11811	505,03
Teren arabil în repaus	38332	26740,83
Total teren arabil [(rd 7–rd 8)+(rd 9÷11)]	825504	630504,28

(*) Această categorie de teren a fost raportată la recensământ în cadrul diferitelor grupe de culturi ce alcătuiesc suprafața însămânțată totală (rînd 7), în timp ce terenul alocat lor este amplasat în categoria culturilor permanente a căror suprafață totală include și această categorie. Culturile din grupa "Semănături între rînduri de livezi și vii" au fost raportate corespunzător fiecărei culturi aferente pentru a obține un tablou corect al suprafeței totale însămînțate

Tabel 2.4.2. Suprafața cultivată cu cereale și plante leguminoase, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Total exploatații agricole</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	740721	835352,10
Cereale pentru boabe	691279	804108,08
grâu de toamna și primavara	58692	319411,49
secară	483	2146,81
orz de toamnă și primăvară	32593	123943,57
ovăz	4380	4866,71
porumb boabe	676225	348259,93
alte cereale pentru boabe	2606	5479,57
Plante leguminoase pentru boabe – total	405444	31244,02
mazăre boabe	30547	16432,44
fasole boabe	396311	13786,54
alte leguminoase pentru boabe	30412	1025,04
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	1571	414504,01
Cereale pentru boabe	1554	400502,35
grâu de toamna și primavara	1284	234005,29
secară	25	1625,74
orz de toamnă și primăvară	995	85596,49
ovăz	109	1962,88
porumb boabe	1016	72699,44
alte cereale pentru boabe	40	4612,51
Plante leguminoase pentru boabe – total	342	14001,66
mazăre boabe	251	12537,43
fasole boabe	118	1116,31
alte leguminoase pentru boabe	20	347,92
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>		
Culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total	739150	420848,09
Cereale pentru boabe	689725	403605,73
grâu de toamna și primavara	57408	85406,20
secară	458	521,07
orz de toamnă și primăvară	31598	38347,08
ovăz	4271	2903,83
porumb boabe	675209	275560,49
alte cereale pentru boabe	2566	867,06
Plante leguminoase pentru boabe – total	405102	17242,36
mazăre boabe	30296	3895,01
fasole boabe	396193	12670,23
alte leguminoase pentru boabe	30392	677,12

Tabel 2.4.3. Suprafața cultivată cu plante industriale, cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni, culturi pentru nutreț, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Total exploatații agricole</i>		
Plante industriale – total	117907	376476,32
Sfeclă de zahăr	10502	23301,73
Tutun	1172	4520,01
Plante oleaginoase	105120	341142,33
floarea soarelui	98241	239373,18
rapiță	735	39921,20
soia	9947	61049,63
alte plante oleaginoase	240	798,32
Plante medicinale, aromatice și condimente	1488	3699,17
Alte plante industriale	4425	3813,08
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	650135	67753,33
Cartofi	503677	25081,14
Legume	606606	36493,24
varză diferită	193650	3612,66
tomate	458150	7995,21
ceapă	475801	8260,75
alte legume	499324	16624,62
Pepeni verzi și galbeni	149566	6178,95
Culturi pentru nutreț – total	105847	48032,60
Rădăcinoase pentru nutreț	28186	1408,18
Plante pentru nutreț recoltate verzi	85226	46624,42
porumb pentru siloz, masă verde și finaj	1016	4504,39
ierburi anuale pentru fin și masă verde	13401	6844,48
ierburi perene pentru fin și masă verde	65732	33111,11
alte plante de nutreț	6325	2164,44

continuare

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>		
Plante industriale – total	1330	283474,02
Sfeclă de zahăr	186	21103,30
Tutun	98	3611,12
Plante oleaginoase	1297	254086,21
floarea soarelui	1213	170403,52
rapiță	294	36813,47
soia	474	46135,91
alte plante oleaginoase	4	733,31
Plante medicinale, aromatice și condimente	23	3440,60
Alte plante industriale	12	1232,79
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	433	11460,40
Cartofi	183	3567,72
Legume	349	7175,11
varză diferită	152	487,22
tomate	189	1016,73
ceapă	188	810,97
alte legume	279	4860,19
Pepeni verzi și galbeni	145	717,57
Culturi pentru nutreț – total	386	15641,55
Rădăcinoase pentru nutreț	24	201,31
Plante pentru nutreț recoltate verzi	379	15440,24
porumb pentru siloz, masă verde și finaj	60	4114,02
ierburi anuale pentru fin și masă verde	70	1798,76
ierburi perene pentru fin și masă verde	310	9125,76
alte plante de nutreț	26	401,70

continuare

Specificație	Exploatații	Hectare
1	2	3
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>		
Plante industriale – total	116577	93002,30
Sfeclă de zahăr	10316	2198,43
Tutun	1074	908,89
Plante oleaginoase	103823	87056,12
floarea soarelui	97028	68969,66
rapiță	441	3107,73
soia	9473	14913,72
alte plante oleaginoase	236	65,01
Plante medicinale, aromatice și condimente	1465	258,57
Alte plante industriale	4413	2580,29
Cartofi, legume, pepeni verzi și galbeni	649702	56292,93
Cartofi	503494	21513,42
Legume	606257	29318,13
varză diferită	193498	3125,44
tomate	457961	6978,48
ceapă	475613	7449,78
alte legume	499045	11764,43
Pepeni verzi și galbeni	149421	5461,38
Culturi pentru nutreț – total	105461	32391,05
Rădăcinoase pentru nutreț	28162	1206,87
Plante pentru nutreț recoltate verzi	84847	31184,18
porumb pentru siloz, masă verde și finaj	956	390,37
ierburi anuale pentru fin și masă verde	13331	5045,72
ierburi perene pentru fin și masă verde	65422	23985,35
alte plante de nutreț	6299	1762,74

Tabel 2.4.4. Suprafața productivă a culturilor permanente din terenurile în câmp și din loturile de pe lângă casă și grădini, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Exploatații	Suprafața productivă total (hectare)
1	2	3
<i>Exploatații agricole</i>		
Culturi permanente – total (*)	614522	199161,47
Plantații pomicole	449144	77462,48
Plantații nucifere	188007	12926,49
Plantații de arbuști fructiferi	45414	990,15
Căpșuni	61855	853,51
Plantații viticole	414714	104659,22
Pepiniere	830	892,91
Alte culturi permanente	3089	1376,71
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>		
Culturi permanente – total (*)	1305	82066,02
Plantații pomicole	833	40523,15
Plantații nucifere	234	5959,58
Plantații de arbuști fructiferi	34	313,79
Căpșuni	9	29,41
Plantații viticole	478	33301,36
Pepiniere	54	705,00
Alte culturi permanente	101	1233,73
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>		
Culturi permanente – total (*)	613217	117095,45
Plantații pomicole	448311	36939,33
Plantații nucifere	187773	6966,91
Plantații de arbuști fructiferi	45380	676,36
Căpșuni	61846	824,10
Plantații viticole	414236	71357,86
Pepiniere	776	187,91
Alte culturi permanente	2988	142,98

(*) Notă: Sunt incluse toate exploatațiile care dețin suprafață productivă în câmp și/sau suprafață productivă în loturile de pe lângă casă și grădini (pomi razleti)

Tabel 2.4.5. Suprafața productivă a culturilor permanente din terenurile în câmp, pe principalele culturi, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Număr exploatații	Suprafața productivă (hectare)	
		total	din care, pe rod
1	2	3	4
<i>Total exploatații agricole</i>			
Plantații pomicole ^(*)	52042	70198,84	50079,42
Meri	36261	44601,28	34025,12
Peri	1924	1243,88	596,82
Cireși și vișini	2478	2772,88	1603,94
Piersici și nectarini	2597	5880,56	3380,87
Pruni	16841	13670,52	9450,15
Caiși și zarzări	893	1488,83	734,66
Alți pomi fructiferi	319	540,89	287,86
Plantații nucifere ^(*)	3541	9996,50	3092,72
Plantații de arbuști fructiferi ^(*)	225	392,58	326,91
Căpșuni ^(*)	169	68,48	55,02
Plantații viticole ^(*)	92369	75143,90	66377,54
Soiuri europene de masă	14897	12580,84	9574,04
Soiuri europene pentru vin:	47050	48826,75	43672,99
– roșii	16909	22034,84	19375,13
– albe	34421	26791,91	24297,86
Amestec de soiuri europene	7974	3865,13	3653,50
Soiuri de hibridi producători direcți	14989	3914,89	3779,70
Alte soiuri	20755	5956,29	5697,31
Pepiniere ^(*)	207	840,83	x
Pomicole	171	467,29	x
Viticole	46	373,54	x
Alte culturi permanente ^(*)	207	1316,27	x
CULTURI PERMANENTE TOTAL ^(*)	118996	157957,40	119931,61

continuare

Specificație	Număr exploatații	Suprafața productivă (hectare)	
		total	din care, pe rod
1	2	3	4
<i>Exploatații cu personalitate juridică</i>			
Plantații pomicole (*)	823	40521,72	28506,32
Meri	647	26287,31	20066,46
Peri	60	414,51	167,23
Cireși și vișini	183	1687,90	988,56
Piersici și nectarini	135	3512,82	1931,36
Pruni	407	7451,10	4733,69
Caiși și zarzări	81	888,59	428,32
Alți pomi fructiferi	32	279,49	190,70
Plantații nucifere (*)	226	5958,79	2240,40
Plantații de arbuști fructiferi (*)	33	313,77	274,49
Căpșuni (*)	8	29,37	18,55
Plantații viticole (*)	476	33301,17	26276,26
Soiuri europene de masă	212	5730,52	3599,22
Soiuri europene pentru vin:	325	25403,39	20834,73
– roșii	246	13076,89	10711,71
– albe	241	12326,50	10123,02
Amestec de soiuri europene	20	971,99	842,95
Soiuri de hibridi producători direcți	24	576,68	544,17
Alte soiuri	47	618,59	455,19
Pepiniere (*)	54	705,00	x
Pomicole	37	347,72	x
Viticole	20	357,28	x
Alte culturi permanente (*)	101	1233,73	x
CULTURI PERMANENTE TOTAL (*)	1294	82063,55	57316,02

continuare

Specificație	Număr exploatații	Suprafața productivă (hectare)	
		total	din care, pe rod
1	2	3	4
<i>Exploatații fără personalitate juridică</i>			
Plantații pomicole (*)	51219	29677,12	21573,10
Meri	35614	18313,97	13958,66
Peri	1864	829,37	429,59
Cireși și vișini	2295	1084,98	615,38
Piersici și nectarini	2462	2367,74	1449,51
Pruni	16434	6219,42	4716,46
Caiși și zarzări	812	600,24	306,34
Alți pomi fructiferi	287	261,40	97,16
Plantații nucifere (*)	3315	4037,71	852,32
Plantații de arbuști fructiferi (*)	192	78,81	52,42
Căpșuni (*)	161	39,11	36,47
Plantații viticole (*)	91893	41842,73	40101,28
Soiuri europene de masă	14685	6850,32	5974,82
Soiuri europene pentru vin:	46725	23423,36	22838,26
– roșii	16663	8957,95	8663,42
– albe	34180	14465,41	14174,84
Amestec de soiuri europene	7954	2893,14	2810,55
Soiuri de hibrizi producători direcți	14965	3338,21	3235,53
Alte soiuri	20708	5337,70	5242,12
Pepiniere (*)	153	135,83	x
Pomicole	134	119,57	x
Viticole	26	16,26	x
Alte culturi permanente (*)	106	82,54	x
CULTURI PERMANENTE TOTAL (*)	117702	75893,85	62615,59

(*) Notă: Nu sunt incluse exploatațiile care au numai suprafață productivă în loturile de pe lângă casă și grădini (pomi răzleți)

Tabel 2.4.6. Suprafața totală a pășunilor și fînețelor naturale, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Statutul juridic al exploatației	Pășuni și fînețe naturale	
	exploatații	hectare
1	2	3
Total exploatații agricole	3902	324302,26
Exploatații agricole cu personalitate juridică	1015	322785,68
Exploatații agricole fără personalitate juridică	2887	1516,58

Tabel 2.4.7. Utilizarea produselor fitosanitare și a fertilizanților în anul agricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Statutul juridic al exploatației	Exploatații	Suprafața tratată (hectare)	% în total SAU aferent ⁽¹⁾
1	2	3	4

Exploatații agricole care au aplicat produse de uz fitosanitar

Total exploatații agricole	288231	622080,69	32,06
Exploatații agricole cu personalitate juridică	1267	519868,26	43,65
Exploatații agricole fără personalitate juridică	286964	102212,43	13,64

Exploatații agricole care au aplicat fertilizanți organici

Total exploatații agricole	35712	25913,13	1,34
Exploatații agricole cu personalitate juridică	74	8029,17	0,67
Exploatații agricole fără personalitate juridică	35638	17883,96	2,39

Exploatații agricole care au aplicat fertilizanți chimici

Total exploatații agricole	54822	410240,94	21,14
Exploatații agricole cu personalitate juridică	994	333385,73	27,99
Exploatații agricole fără personalitate juridică	53828	76855,21	10,26

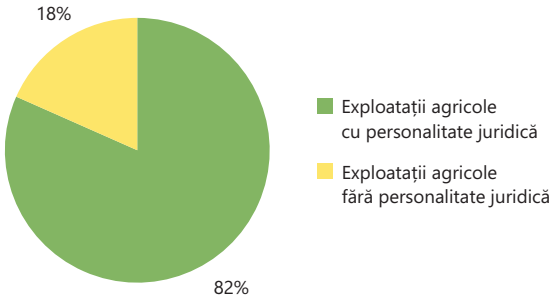
(1) SAU aferent – Suprafața agricolă utilizată aferentă statutului juridic al exploatației

2.5. Irigații

Din suprafața totală amenajată pentru irigații a fost irigat în mod efectiv de 62,5%.

82% din suprafața totală efectiv irigată a fost amplasată în exploatațile agricole cu personalitate juridică.

Figura 32. Distribuția suprafeței efectiv irigate, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Tabel 2.5.1. Suprafața amenajată pentru irigat și suprafața efectiv irigată pe tipuri de culturi, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specificație	Total exploatații agricole		din care:			
			exploatații agricole cu personalitate juridică		exploatații agricole fără personalitate juridică	
	număr	hectare	număr	hectare	număr	hectare
1	2	3	4	5	6	7
Suprafața amenajată pentru irigat	2415	26097,64	255	21272,91	2160	4824,73
Suprafața efectiv irigată, din care:	1565	16307,33	237	13311,99	1328	2995,34
Cereale pentru boabe (exclusiv porumb)	62	1525,67	20	1323,07	42	202,60
Porumb boabe și masă verde	106	522,53	13	361,83	93	160,70
Sfeclă de zahăr	6	104,55	4	104,03	2	0,52
Floarea soarelui	31	252,34	9	181,21	22	71,13
Soia	19	804,82	14	574,82	5	230,00
Tutun	10	227,85	6	219,00	4	8,85
Cartofi	510	2621,58	70	2137,85	440	483,73
Legume	1177	5701,49	149	4392,35	1028	1309,14
Plante de nutreț	49	639,77	16	574,42	33	65,35
Alte culturi	91	818,57	32	729,57	59	89,00
Plantații pomicole	96	2023,97	52	1702,74	44	321,23
Plantații viticole	41	1064,19	23	1011,10	18	53,09

2.6. Efective de animale

61,2% din totalul exploatațiilor agricole sunt implicate în activități de creștere a animalelor.

94% din efectivele totale de bovine se află în exploatațiile fără personalitate juridică.

Efectivele de animale, la toate speciile, au o pondere predominantă în exploatațiile agricole fără personalitate juridică, după cum urmează:

- 94,2% din efectivele de bovine
- 67,4% din efectivele de porcine
- 96,9% din efectivele de ovine și capre
- 98,7% din efectivele de cabaline
- 78,3% din numărul de păsări
- 99,6% din numărul de iepuri de casă
- 95,9% din familiile de albine.

În funcție de statutul juridic al exploatațiilor agricole, numărul mediu de capete/exploatație, aferent exploatațiilor care dețin animale, a avut următoarea distribuție (Tabel A):

Tabel A. Numărul mediu de animale pe exploatație, pe specii, după statutul juridic al exploatațiilor

Specie	Total exploatații agricole	Capete/exploatație din care:	
		exploatații cu personalitate juridică	exploatații fără personalitate juridică
Bovine	1,5	92,4	1,4
din care: vaci de lapte	1,1	39,7	1,1
Porcine	2,6	591,0	1,8
Oi și capre	7,3	251,4	7,1
Cabaline	1,1	5,2	1,1
Păsări	23,4	27177,8	18,3
Iepuri de casă	6,2	130,1	6,2
Familii de albine (familii/exploatație)	11,2	54,4	10,9

Nivel teritorial

Aproximativ **47% din totalul exploatațiilor pe țară** care cresc bovine dețin **46,6% din efectivele totale de bovine** sunt concentrate în **Regiunea Nord**. Urmează Regiunea Centru cu 34,2% din exploatațiile cu bovine și 32,9% din total efective, Regiunea Sud cu 16% din exploatațiile cu bovine și 16,7% din total efective. În UTA Găgăuzia sunt amplasate 2,5% din exploatațiile cu bovine și care dețin 3% din total efective, iar în Municipiul Chișinău 0,7% din exploatațiile cu bovine, cu 0,85% din total efective.

Aproape **41% din totalul exploatațiilor care cresc porcine și 42,2% din total capete porcine** sunt concentrate în **Regiunea Centru**, urmată de Regiunea Nord cu aproximativ 38,5% din exploatațiile care cresc porcine (33,4% din total capete), Regiunea Sud cu 18,3% din exploatațiile care cresc porcine (19,9% din total capete) și UTA Găgăuzia cu 2% din exploatațiile care cresc porcine (3,8% din total capete). Municipiul Chișinău a înregistrat 0,9% din totalul exploatațiilor exploatațiile care cresc porcine și 0,7% din total capete.

Regiunea Sud concentrează 37,1% din efectivele totale de ovine și caprine și 26,9% din numărul total de exploatații, aici înregistrându-se și aproape cel mai mare număr mediu de capete/exploatație (10,1). **În Regiunea Centru ponderea efectivelor în total este de 23%, regăsindu-se în 34,4% din exploatațiile cu ovine și caprine**, cu un număr mediu de 4,9 capete/exploatație. Urmează Regiunea Nord cu 24,8% din total efective și aproximativ 28,2% din numărul total de exploatații care dețin ovine și caprine. **UTA Găgăuzia** cu aproximativ 14,5% din total efective și 9,5% din numărul total de exploatații care dețin ovine și caprine, înregistrează **cel mai mare număr mediu de capete/exploatație (11,1)**. Municipiul Chișinău deține 1% din numărul total de exploatații crescătoare de ovine și caprine și 0,6% din numărul total capete de ovine și caprine (4,7 capete/exploatație).

Ponderea cea mai mare a exploatațiilor care cresc păsări (38,9%) și, totodată, cu efectivul cel mai mare de capete (36,1%), se află în Regiunea Centru (21,7 capete/exploatație). Pe locul doi se află Regiunea Nord, cu 34,3% din numărul total de exploatații și 30,9% din total efective, urmată de Regiunea Sud cu 19,5% din total exploatații și 24,5% din total efective și UTA Găgăuzia cu 4,8% din numărul total de exploatații care cresc păsări și 5,5% din total efective. Municipiul Chișinău înregistrează 2,4% din numărul total de exploatații care cresc păsări și 3% din total efective.

Numărul mediu de capete/exploatație diferă pe regiuni, sub media națională (23,4 capete/exploatație) în regiunile Nord (21,1) și Centru (21,7), și peste aceasta în restul regiunilor. Municipiul Chișinău a înregistrat cea mai mare medie (29,4 capete/exploatație).

Exploatațiile cu albine și numărul de familii de albine sunt repartizate astfel: Regiunea Centru cu 36,3% din totalul exploatațiilor și 35,9% din numărul total de familii de albine; Regiunea de Nord cu 36,1% din numărul de exploatații și 33% din numărul total de familii de albine; Regiunea Sud cu 22,3% din numărul total de exploatații și 23,9% din numărul total de familii de albine; Regiunea UTA Găgăuzia cu 3,4% din numărul total de exploatații și 5,2% din numărul total de familii de albine; Municipiul Chișinău cu 1,9% din numărul total de exploatații cu familii de albine și 2% din numărul total de familii. Numărul mediu de familii de albine/exploatație este apropiat de media națională (11,2) în toate regiunile cu excepția regiunii **UTA Găgăuzia (17 familii de albine/exploatație)**.

Figura 33. Distribuția efectivelor de bovine după statutul juridic al exploatațiilor agricole

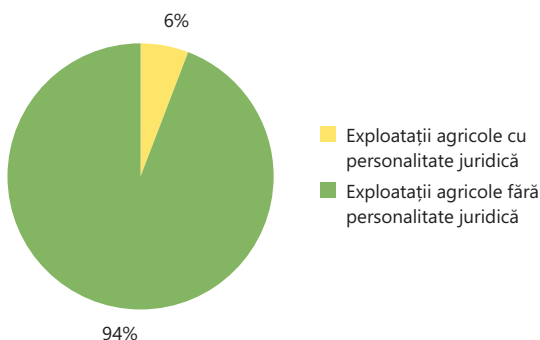

Figura 34. Distribuția efectivelor de porcine după statutul juridic al exploatațiilor agricole

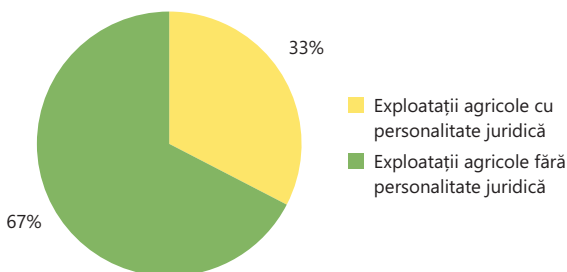

Figura 35. Distribuția efectivelor de ovine și caprine după statutul juridic al exploatațiilor agricole

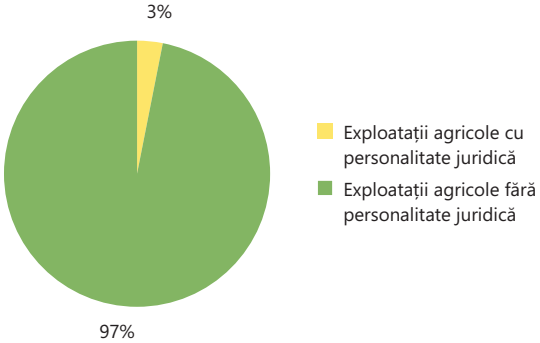

Figura 36. Distribuția efectivelor de cabaline după statutul juridic al exploatațiilor agricole

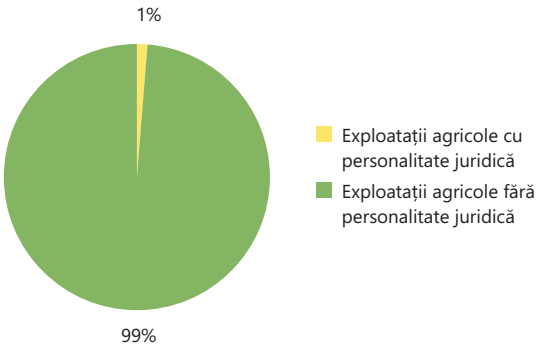

Figura 37. Distribuția efectivelor de păsări după statutul juridic al exploatațiilor agricole

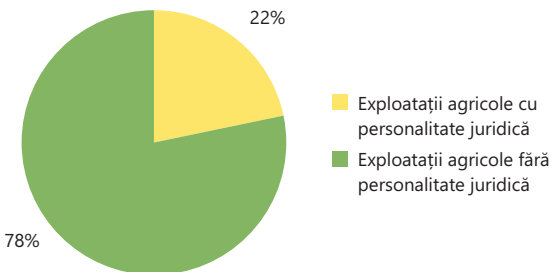

Figura 38. Distribuția efectivelor de iepuri de casă după statutul juridic al exploatațiilor agricole

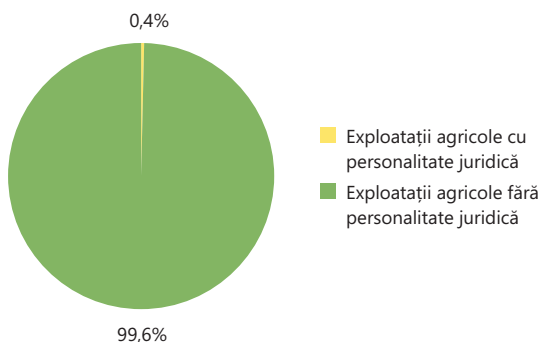
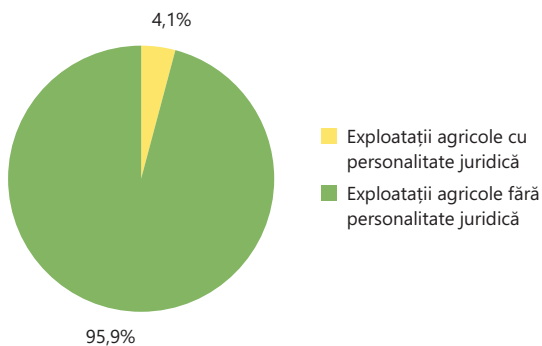
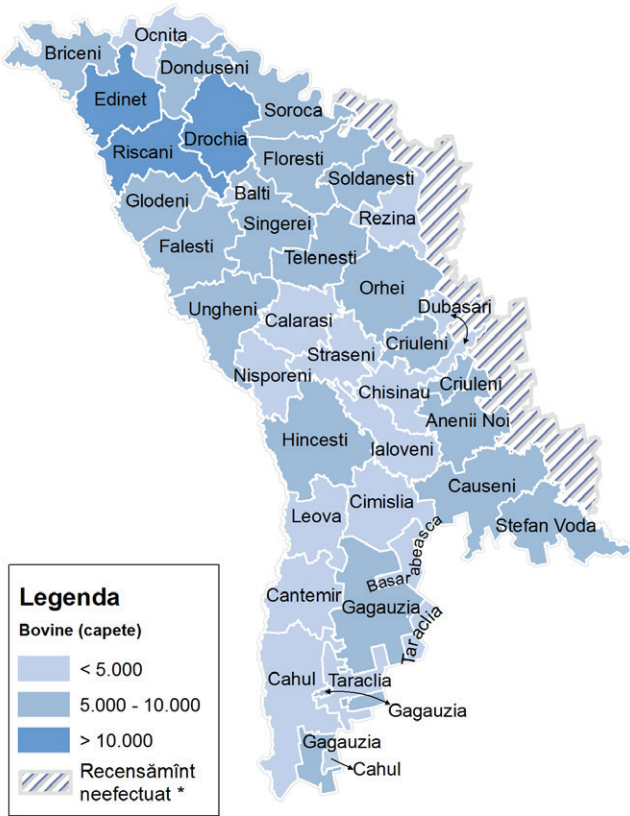

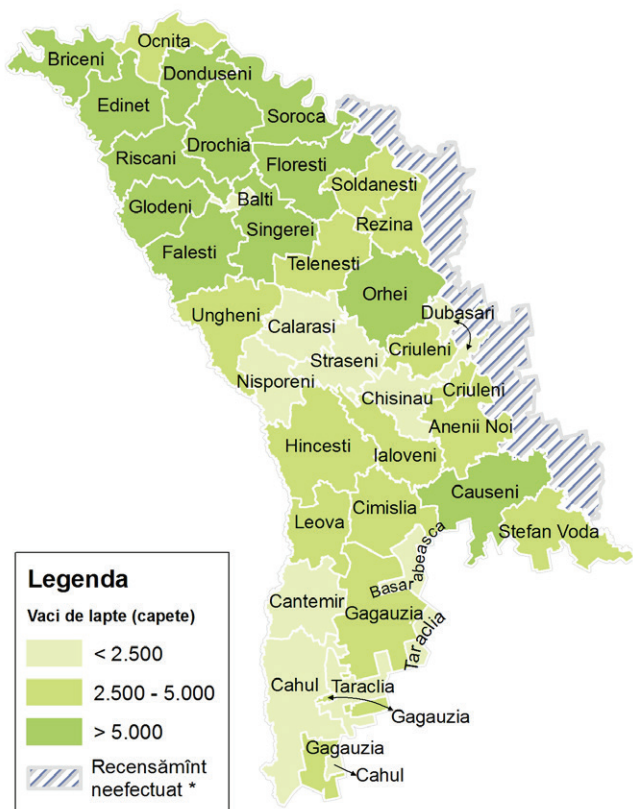
Figura 39. Distribuția familiilor de albine după statutul juridic al exploatațiilor agricole

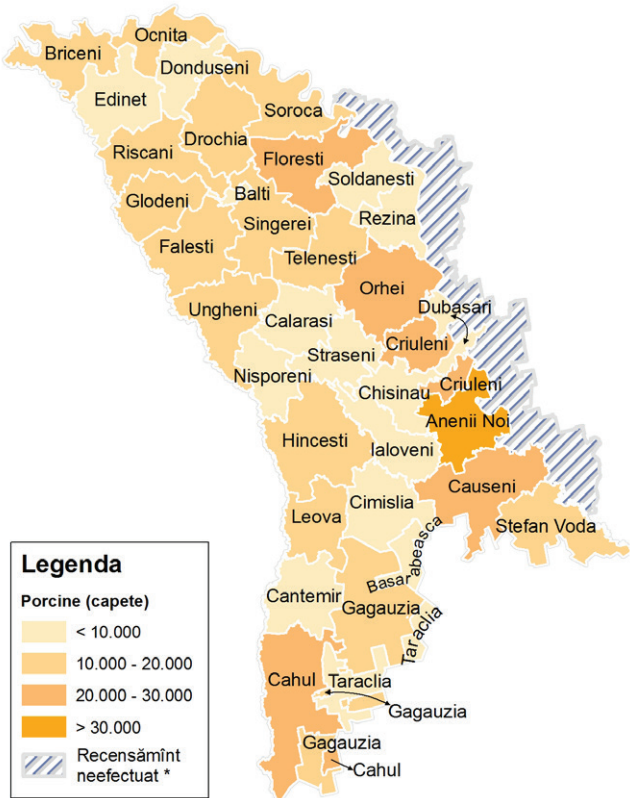
Harta 11. Distribuția efectivelor de bovine pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 12. Distribuția efectivelor de vaci de lapte pe raioane

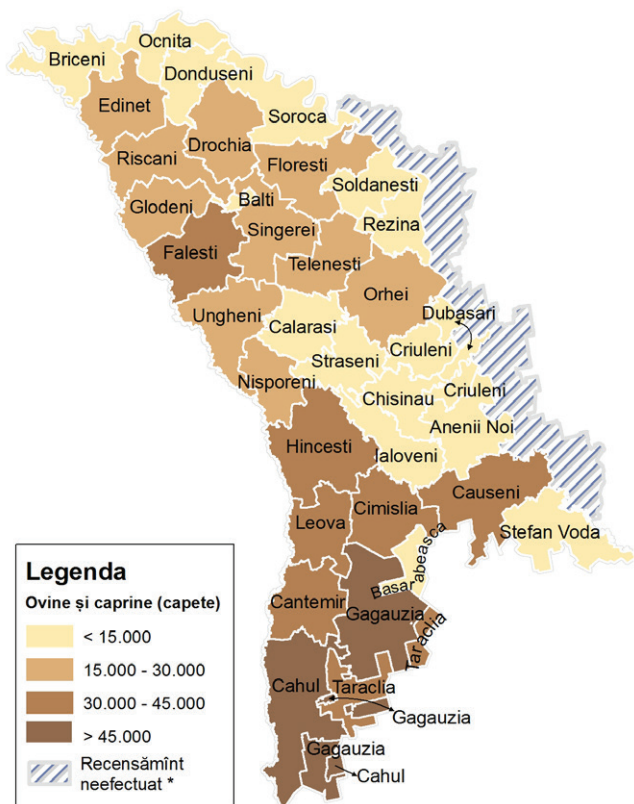

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

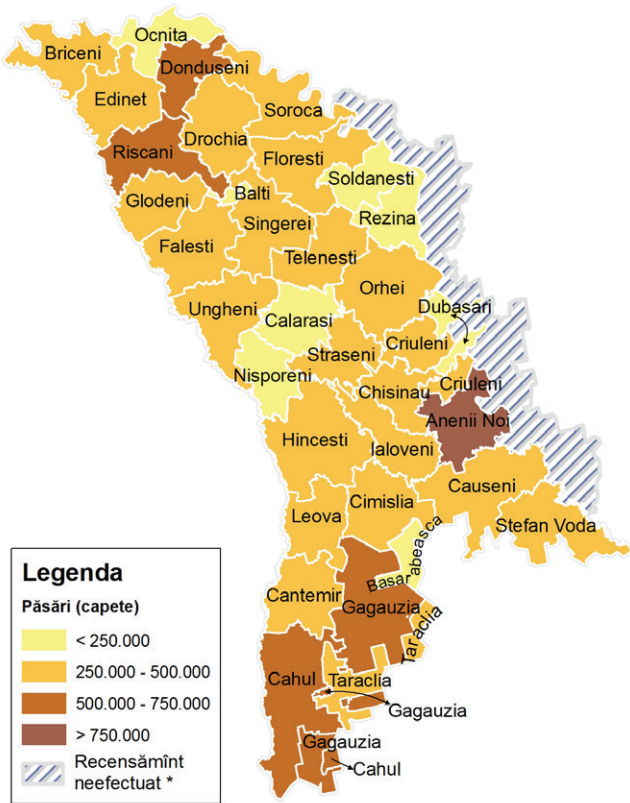
Harta 13. Distribuția efectivelor de porcine pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 14. Distribuția efectivelor de ovine și caprine pe raioane

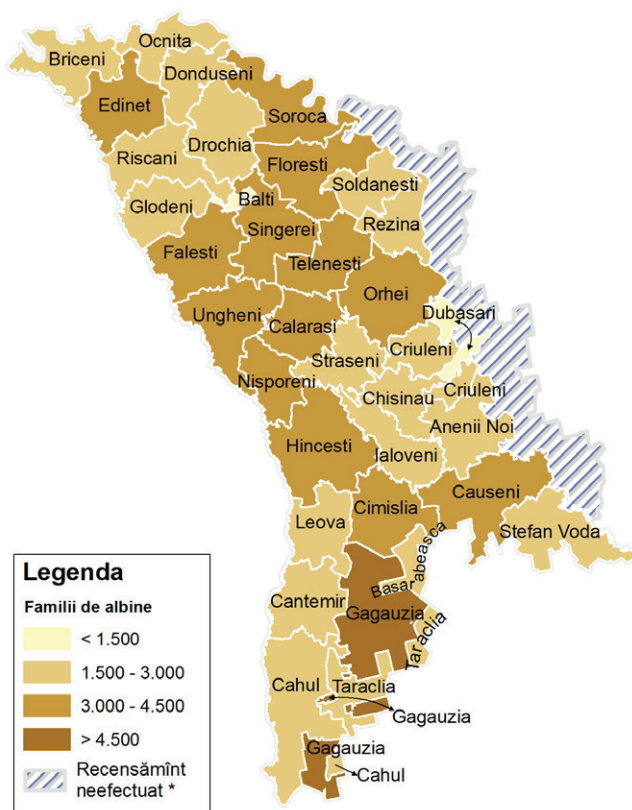

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 15. Distribuția efectivelor de păsări pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Harta 16. Distribuția familiilor de albine pe raioane

* în raioanele din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender

Tabel 2.6.1. Efectivele de animale la 1 martie 2011, pe principalele specii, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Specii	Număr exploatații	Capete
1	2	3
<i>Exploatații agricole</i>		
Total exploatații cu animale	551909	x
Bovine	139594	206095
din care: vaci de lapte	120467	138259
Porcine	168916	440649
Ovine și caprine	105296	769355
Cabaline	47274	51275
Păsări	534399	12502379
Iepuri de casă	51838	322683
Familii de albine, număr	8409	94527
Total exploatații fără animale	350305	x
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>		
Total exploatații cu animale	407	x
Bovine	130	12006
din care: vaci de lapte	107	4249
Porcine	243	143623
Ovine și caprine	95	23887
Cabaline	125	655
Păsări	100	2717779
Iepuri de casă	9	1171
Familii de albine, număr	72	3920
Total exploatații fără animale	3039	x
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>		
Total exploatații cu animale	551502	x
Bovine	139464	194089
din care: vaci de lapte	120360	134010
Porcine	168673	297026
Ovine și caprine	105201	745468
Cabaline	47149	50620
Păsări	534299	9784600
Iepuri de casă	51829	321512
Familii de albine, număr	8337	90607
Total exploatații fără animale	347266	x

Tabel 2.6.2. Exploatații agricole cu o singură specie de animale, la 1 martie 2011, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

exploatații

Specii	Total exploatații agricole	din care:	
		exploatații agricole cu personalitate juridică	exploatații agricole fără personalitate juridică
1	2	3	4
Exploatații cu animale, din care:	551909	407	551502
numai cu bovine	2894	16	2878
numai cu porcine	3240	95	3145
numai cu ovine si capre	3186	17	3169
numai cu cabaline	1172	22	1150
numai cu păsări	240777	50	240727
numai cu iepuri de casă	1389	3	1386
numai cu familii de albine	479	14	465
numai cu animale de blană	42	0	42
numai cu alte specii de animale	122	2	120

Tabel 2.6.3. Efectivele de animale pe principalele specii, la 1 martie 2011, pe clase de mărime a suprafeței totale

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Exploatații agricole cu animale	Bovine			
		total		din care: vaci de lapte	
		exploatații	capete	exploatații	capete
1	2	3	4	5	6
Total	551909	139594	206095	120467	138259
sub 0,1	9753	777	1411	589	760
0,1 – 0,2	36170	3369	4672	2571	2837
0,2 – 0,3	38233	5725	7884	4722	5290
0,3 – 0,5	143977	31142	41547	26788	29416
0,5 – 1	132888	37475	50528	32592	35846
1 – 2	97450	27330	37126	23663	26046
2 – 3	50120	16716	23414	14592	16098
3 – 4	23248	9033	12978	7909	8839
4 – 5	9776	3995	6366	3515	4144
5 – 10	9122	3602	7108	3166	4112
10 – 20	670	253	1041	207	436
20 – 30	98	48	325	41	154
30 – 50	73	20	411	19	147
50 – 100	45	14	303	10	96
100 – 200	27	12	523	12	257
200 – 500	72	21	1710	18	369
500 – 1000	74	19	1701	15	609
1000 – 2500	88	32	4388	29	1649
2500 și peste	25	11	2659	9	1154

continuare

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Porcine		Ovine și caprine	
	exploatații	capete	exploatații	capete
1	2	3	4	5
Total	168916	440649	105296	769355
sub 0,1	1183	2478	882	7579
0,1 – 0,2	4911	8799	3889	25034
0,2 – 0,3	7353	12151	5267	32614
0,3 – 0,5	35873	57324	22852	129903
0,5 – 1	42821	70164	26724	164699
1 – 2	35142	61840	19879	127363
2 – 3	21268	40433	11900	92738
3 – 4	10465	20654	6678	62401
4 – 5	4739	10533	3277	37110
5 – 10	4502	16809	3555	53251
10 – 20	342	30332	241	8060
20 – 30	59	2569	39	1965
30 – 50	39	70531	17	2245
50 – 100	30	1942	14	2241
100 – 200	19	4105	7	737
200 – 500	43	6589	23	3608
500 – 1000	49	4988	18	2914
1000 – 2500	59	12151	25	6333
2500 și peste	19	6257	9	8560

continuare

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Păsări		Familii de albine	
	exploatații	capete	exploatații	număr
1	2	3	4	5
Total	534399	12502379	8409	94527
sub 0,1	9145	139728	86	1529
0,1 – 0,2	34498	537769	366	4460
0,2 – 0,3	36688	754307	399	3881
0,3 – 0,5	139230	2334224	1614	15880
0,5 – 1	129142	2393914	1840	19113
1 – 2	94902	1908342	1677	18312
2 – 3	48951	1133537	1030	11642
3 – 4	22656	554219	576	6506
4 – 5	9560	373162	322	3622
5 – 10	8840	926235	386	5317
10 – 20	601	120199	42	505
20 – 30	77	277483	6	316
30 – 50	48	161452	5	376
50 – 100	18	212939	4	151
100 – 200	9	79084	3	95
200 – 500	11	275898	9	329
500 – 1000	11	227626	8	275
1000 – 2500	10	87021	20	1256
2500 și peste	2	5240	16	962

Tabel 2.6.4. Efectivele de animale pe principalele specii la 1 martie 2011, pe regiuni

Specificație	Republica Moldova	Mun. Chisinau	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia	
	1	2	3	4	5	6	
Exploatații agricole cu animale	551909	13312	190253	213869	107324	27151	
Bovine	exploatații	139594	972	64990	47720	22366	3546
	capete	206095	1746	96052	67711	34445	6141
din care: vacii de lapte	exploatații	120467	751	57904	40267	18777	2768
	capete	138259	953	68301	44067	21548	3390
Porcine	exploatații	168916	1492	65006	68191	30860	3367
	capete	440649	3204	147196	185851	87649	16749
Ovine și caprine	exploatații	105296	1026	29690	36230	28314	10036
	capete	769355	4780	190773	176827	285731	111244
Păsări	exploatații	534399	12791	183311	207977	104450	25870
	capete	12502379	376657	3869459	4512996	3061396	681871
Familii de albine	exploatații	8409	159	3033	3055	1873	289
	număr	94527	1878	31187	33978	22565	4919

2.7. Construcții agricole, mașini și echipamente agricole

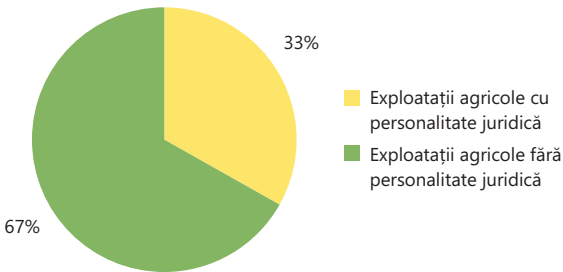
78,5% din numărul total de exploatații agricole au utilizat mașini și echipamente agricole în cursul anului agricol.

69,1% din exploatațiile agricole cu personalitate juridică au utilizat mașini și echipamente care în cursul anului agricol au fost în proprietatea lor.

2,8% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică au utilizat mașini și echipamente care în cursul anului agricol au fost în proprietatea lor.

68,8% din tractoarele de toate tipurile utilizate din proprietate în cursul anului agricol s-au aflat în proprietatea exploatațiilor agricole fără personalitate juridică.

Figura 40. Distribuția tractoarelor existente în proprietatea exploatațiilor agricole la 1 martie 2011, după statutul juridic al exploatațiilor

Tabel 2.7.1. Capacitatea potențială totală a construcțiilor agricole la 1 martie 2011, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Construcții agricole	UM (capacitate)	Exploatații	Capacitate potențială la 1 martie 2011
1	2	3	4
<i>În total exploatații agricole</i>			
Grajduri pentru bovine	locuri	206767	447182
Grajduri pentru cabaline	locuri	57644	83246
Adăposturi pentru porcine	locuri	301559	1103960
Saivane/adăposturi pentru ovine și caprine	locuri	135401	1445102
Adăposturi amenajate pentru păsări	locuri	555142	27508605
Magazii, hambare pentru cereale	tone	195180	1888070
Spații frigorifice	tone	6330	321907
Alte încăperi pentru păstrarea produselor vegetale	tone	159807	712141
Spații de epurare și bazine pentru dejecții	mc	1430	82923
Moară (pentru făina și mălai)	kg/oră	1044	185295
Oloiniță	litri/oră	242	20835
Abatoare			
bovine, porcine, etc	capete/zi	43	921
păsări	capete/zi	25	105430
Construcții pentru siloz și finaj	mc	2270	539227
<i>În exploatații agricole cu personalitate juridică</i>			
Grajduri pentru bovine	locuri	201	62470
Grajduri pentru cabaline	locuri	131	1747
Adăposturi pentru porcine	locuri	286	326668
Saivane/adăposturi pentru ovine și caprine	locuri	113	53347
Adăposturi amenajate pentru păsări	locuri	112	6444208
Magazii, hambare pentru cereale	tone	607	1108797
Spații frigorifice	tone	73	303165
Alte încăperi pentru păstrarea produselor vegetale	tone	168	135925

continuare

Construcții agricole	UM (capacitate)	Exploatații	Capacitate potențială la 1 martie 2011
1	2	3	4
Spații de epurare și bazine pentru dejecții	mc	13	76926
Moară (pentru făina și mălai)	kg/oră	79	52342
Oloiniță	litri/oră	73	10542
Abatoare			
bovine, porcine, etc	capete/zi	35	874
păsări	capete/zi	20	89860
Construcții pentru siloz și finaj	mc	65	481783
<i>În exploatații agricole fără personalitate juridică</i>			
Grajduri pentru bovine	locuri	206566	384712
Grajduri pentru cabaline	locuri	57513	81499
Adăposturi pentru porcine	locuri	301273	777292
Saivane/adăposturi pentru ovine și caprine	locuri	135288	1391755
Adăposturi amenajate pentru păsări	locuri	555030	21064397
Magazii, hambare pentru cereale	tone	194573	779273
Spații frigorifice	tone	6257	18742
Alte încăperi pentru păstrarea produselor vegetale	tone	159639	576216
Spații de epurare și bazine pentru dejecții	mc	1417	5997
Moară (pentru făina și mălai)	kg/oră	965	132953
Oloiniță	litri/oră	169	10293
Abatoare			
bovine, porcine, etc	capete/zi	8	47
păsări	capete/zi	5	15570
Construcții pentru siloz și finaj	mc	2205	57444

Tabel 2.7.2. Mașini și echipamente agricole în proprietate, după statutul juridic al exploatațiilor agricole*

număr

Mașini și echipamente agricole	Mașini și echipamente agricole în proprietate		
	existente în proprietate la 1 martie 2011		utilizate din proprietate în anul agricol
	total	din care: cu vechime de 10 ani și peste	
1	2	3	4

Total exploatații agricole

Tractoare de toate tipurile	24695	19092	23381
pe șenile	2392	2120	2004
pe roți	22303	16972	21377
Mitractoare	1090	449	965
Autocamioane	7604	6788	6260
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	3000	1997	2854
Semănători și mașini de plantat	8431	5436	8915
Cultivatore mecanice	12045	8198	12154
Pluguri pentru tractoare	13782	9736	13882
Mașini și utilaje pentru irigare	773	266	712
Mașini și agregate de mulș	191	69	164
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	2627	1374	2445
Alte mașini și echipamente agricole	9382	6214	8497

Exploatații agricole cu personalitate juridică

Tractoare de toate tipurile	8191	5325	7291
pe șenile	1260	1039	1006
pe roți	6931	4286	6285
Mitractoare	55	37	52
Autocamioane	3271	2847	2530
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	2005	1261	1763
Semănători și mașini de plantat	3711	2008	3433
Cultivatore mecanice	4573	2411	4111
Pluguri pentru tractoare	4146	2231	3793

continuare

Mașini și echipamente agricole	Mașini și echipamente agricole în proprietate		
	existente în proprietate la 1 martie 2011		utilizate din proprietate în anul agricol
	total	din care: cu vechime de 10 ani și peste	
1	2	3	4
Mașini și utilaje pentru irigare	516	141	464
Mașini și agregate de muls	126	50	117
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	1555	729	1439
Alte mașini și echipamente agricole	5585	3260	4871
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>			
Tractoare de toate tipurile	16504	13767	16090
pe șenile	1132	1081	998
pe roți	15372	12686	15092
Minitractoare	1035	412	913
Autocamioane	4333	3941	3730
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	995	736	1091
Semănători și mașini de plantat	4720	3428	5482
Cultivatore mecanice	7472	5787	8043
Pluguri pentru tractoare	9636	7505	10089
Mașini și utilaje pentru irigare	257	125	248
Mașini și agregate de muls	65	19	47
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	1072	645	1006
Alte mașini și echipamente agricole	3797	2954	3626

* Nu sunt incluse mașinile și echipamentele agricole aflate în folosința întreprinderilor de prestări servicii în agricultura

Tabel 2.7.3. Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole în anul agricol, după modul de deținere al acestora și după statutul juridic al exploatațiilor agricole

număr

Mașini și echipamente agricole utilizate	Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole	Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole din proprietate
1	2	3

Total exploatații

Total exploatații	708431	21433
Tractoare de toate tipurile	687755	16088
pe senile	36982	1418
pe roți	672795	15414
Minitractoare	6379	923
Autocamioane	75309	4170
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	98746	1729
Semănători și mașini de plantat	581455	5966
Cultivatoare mecanice	579752	8572
Pluguri pentru tractoare	673266	10627
Mașini și utilaje pentru irigare	3388	444
Mașini și agregate de muls	190	77
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	24425	1496
Alte mașini și echipamente agricole	53048	3567

Exploatații agricole cu personalitate juridică

Total exploatații	2096	1449
Tractoare de toate tipurile	2063	1340
pe șenile	632	466
pe roți	2030	1316
Minitractoare	29	20
Autocamioane	945	614
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	1339	737
Semănători și mașini de plantat	1613	981
Cultivatoare mecanice	1842	1093

continuare

Mașini și echipamente agricole utilizate	Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole	Exploatații agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole din proprietate
1	2	3
Pluguri pentru tractoare	1839	1081
Mașini și utilaje pentru irigare	270	219
Mașini și agregate de mulș	44	39
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	862	578
Alte mașini și echipamente agricole	874	642
<i>Exploatații agricole fara personalitate juridică</i>		
Total exploatații	706335	19984
Tractoare de toate tipurile	685692	14748
pe șenile	36350	952
pe roți	670765	14098
Minitractoare	6350	903
Autocamioane	74364	3556
Combine de toate tipurile și mașini de recoltat	97407	992
Semănători și mașini de plantat	579842	4985
Cultivatoare mecanice	577910	7479
Pluguri pentru tractoare	671427	9546
Mașini și utilaje pentru irigare	3118	225
Mașini și agregate de mulș	146	38
Mașini de herbicizat și de executat tratamentul	23563	918
Alte mașini și echipamente agricole	52174	2925

2.8. Forța de muncă și profilul conducătorului exploatației agricole

1590652 persoane au fost implicate în activitățile agricole din exploatație în cele 898768 exploatații agricole fără personalitate juridică.

60386 persoane au fost angajate permanent în agricultură ca lucrători salariați.

În cursul anului agricol, 42% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică au avut doar o singură persoană implicată în activitățile agricole din cadrul exploatației și 44% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică au avut implicate două persoane. Doar 14% din exploatațiile agricole fără personalitate juridică au avut „3 și mai multe persoane” implicate în activitatea agricolă. Distribuția pe sexe a persoanelor implicate în activitatea agricolă este aproape egală la fiecare tip dintre exploatațiile menționate anterior.

Proporția bărbaților angajați în exploatațiile agricole ca lucrători salariați este de 64%, a femeilor de 36%.

Din totalul persoanelor angajate permanent, 81% aveau vârste cuprinse între 35 și 64 de ani, 17% aveau vârste cuprinse între 15 și 34 de ani, iar 1,4% erau persoane de 65 de ani și peste.

Exploatațiile agricole sunt conduse în mod preponderent de bărbați, indiferent de categoria de vârstă, cu excepția categoriei de vârstă „65 ani și peste”. Aproape 64% din managerii/capii exploatației sunt bărbați.

Figura 41. Distribuția pe grupe de vârstă și sexe a persoanelor implicate în activitățile agricole din exploatațiile agricole fără personalitate juridică, altele decât cele salariate

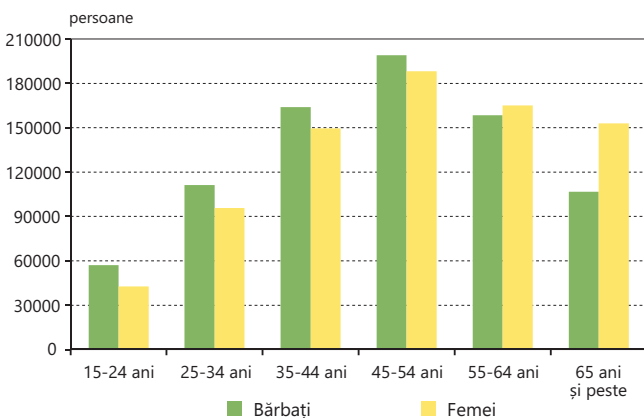

Figura 42. Distribuția pe grupe de vîrstă și sexe a forței de muncă salariate, pe total exploatații

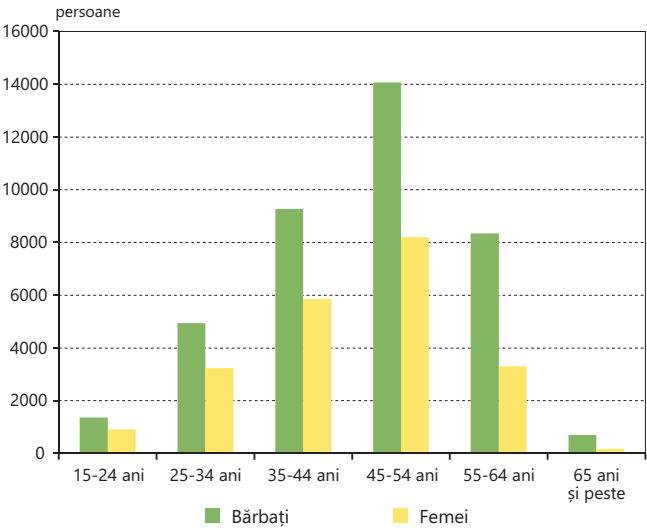
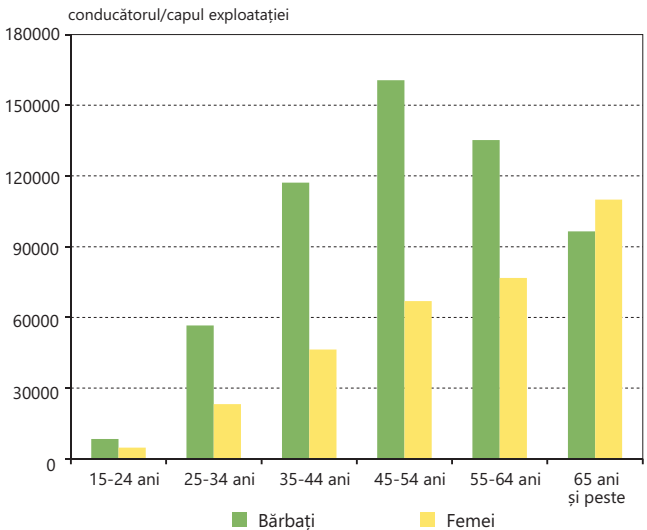

Figure 43. Distribuția pe grupe de vîrstă și sexe a conducătorilor/capilor exploatațiilor agricole

Tabel 2.8.1. Forța de muncă din exploatațiile agricole fără personalitate juridică, alta decât cea salariată, după numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație, pe sexe

Numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație	Numărul exploatațiilor agricole, după numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație	Persoane care au participat la activitățile agricole din exploatație		
		total persoane	din care:	
			bărbați	femei
1	2	3	4	5
1 persoană	376394	376394	187724	188670
2 persoane	392840	785680	392840	392840
3-5 persoane	128561	422455	212802	209653
6 persoane și peste	973	6123	3108	3015
Total	898768	1590652	796474	794178

Numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație	Persoane care au participat la activitățile agricole din exploatație, după numărul de persoane implicate în activitățile agricole din exploatație	din care: persoane care au lucrat la timp complet (8 ore/zi)		
		total persoane	din care:	
			bărbați	femei
1	2	3	4	5
1 persoană	376394	49373	25264	24109
2 persoane	785680	102778	53257	49521
3-5 persoane	422455	55182	28986	26196
6 persoane și peste	6123	972	513	459
Total	1590652	208305	108020	100285

Tabel 2.8.2. Forța de muncă implicată în activitățile agricole din exploatațiile agricole fără personalitate juridică, alta decât cea salariată, pe grupe de vîrstă și sexe

persoane

Grupe de vîrstă	Persoane care au participat la activitățile agricole din exploatație		
	total	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4
15–24 ani	99921	57118	42803
25–34 ani	206980	111195	95785
35–44 ani	313506	163989	149517
45–54 ani	387039	198944	188095
55–64 ani	323526	158496	165030
65 ani și peste	259680	106732	152948
Total persoane	1590652	796474	794178

Grupe de vîrstă	Persoane care au lucrat la timp complet în activitățile agricole din exploatație (8 ore/zi)		
	total	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4
15–24 ani	8075	4722	3353
25–34 ani	22713	12120	10593
35–44 ani	40237	21360	18877
45–54 ani	54043	29263	24780
55–64 ani	47618	24570	23048
65 ani și peste	35619	15985	19634
Total persoane	208305	108020	100285

Tabel 2.8.3. Forța de muncă salariată și alte categorii de personal, pe total exploatații, pe grupe de vârstă și sexe*persoane*

Grupe de vârstă	Salariați și alte categorii de persoane ocupate		
	total	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4
Salariați angajați permanent, din care pe grupe de vârstă:			
15–24 ani	60386	38693	21693
25–34 ani	2283	1365	918
35–44 ani	8176	4940	3236
45–54 ani	15132	9271	5861
55–64 ani	22271	14070	8201
65 ani și peste	11660	8350	3310
Salariați angajați temporar	864	697	167
Alte categorii de persoane ocupate	314984	188685	126299
	894684	783564	111120

Tabel 2.8.4. Profilul conducătorului/capului exploatației agricole, pe grupe de vârstă și sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

persoane

Grupe de vârstă	Conducătorul/capul exploatației	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4
<i>Total exploatații agricole</i>			
Total	902214	574525	327689
15–24 ani	13079	8398	4681
25–34 ani	79752	56570	23182
35–44 ani	163427	117133	46294
45–54 ani	227522	160657	66865
55–64 ani	212039	135290	76749
65 ani și peste	206395	96477	109918
<i>Exploatații agricole cu personalitate juridică</i>			
Total	3446	2952	494
15–24 ani	77	64	13
25–34 ani	277	223	54
35–44 ani	680	562	118
45–54 ani	1371	1175	196
55–64 ani	900	798	102
65 ani și peste	141	130	11
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>			
Total	898768	571573	327195
15–24 ani	13002	8334	4668
25–34 ani	79475	56347	23128
35–44 ani	162747	116571	46176
45–54 ani	226151	159482	66669
55–64 ani	211139	134492	76647
65 ani și peste	206254	96347	109907

Tabel 2.8.5. Nivelul de educație și gradul de instruire al conducătorului/capului exploatației agricole, pe sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Nivelul de educație și gradul de instruire al conducătorului/capului exploatației	Conducătorul/ capul exploatației	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4

persoane

Total exploatații agricole

Ultimul nivel de educație în domeniul agriculturii	902214	574525	327689
Fără studii în agricultură	741249	456599	284650
Studii profesionale	87443	67993	19450
Studii medii speciale	42893	28778	14115
Studii superioare	30629	21155	9474
A participat la instruire profesională în domeniul agricol	58520	40046	18474
Experiență practică în domeniul agriculturii	902214	574525	327689
pînă la 5 ani	119015	76220	42795
5–10 ani	172181	115350	56831
10 ani și peste	611018	382955	228063

Exploatații agricole cu personalitate juridică

Ultimul nivel de educație în domeniul agriculturii	3446	2952	494
Fără studii în agricultură	1088	876	212
Studii profesionale	322	264	58
Studii medii speciale	595	514	81
Studii superioare	1441	1298	143
A participat la instruire profesională în domeniul agricol	1535	1341	194
Experiență practică în domeniul agriculturii	3446	2952	494
pînă la 5 ani	855	681	174
5–10 ani	766	645	121
10 ani și peste	1825	1626	199

continuare

Nivelul de educație și gradul de instruire al conducătorului/capului exploatației	Conducătorul/ capul exploatației	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4

Exploatații agricole fără personalitate juridică

Ultimul nivel de educație în domeniul agriculturii	898768	571573	327195
Fără studii în agricultură	740161	455723	284438
Studii profesionale	87121	67729	19392
Studii medii speciale	42298	28264	14034
Studii superioare	29188	19857	9331
A participat la instruire profesională în domeniul agricol	56985	38705	18280
Experiență practică în domeniul agriculturii	898768	571573	327195
pînă la 5 ani	118160	75539	42621
5–10 ani	171415	114705	56710
10 ani și peste	609193	381329	227864

Tabel 2.8.6. Participarea conducătorului/capului exploatației agricole la activitățile agricole din exploatație și la alte activități economice generatoare de venit, pe sexe, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

persoane

Timpul lucrat în exploatație și participarea la alte activități economice generatoare de venit	Conducătorul/capul exploatației	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4

Total exploatații agricole

Lunile lucrate în exploatație pentru activități agricole	902214	574525	327689
1–3 luni	245101	151558	93543
4–6 luni	320632	201726	118906
7–9 luni	190392	123613	66779
10–12 luni	146089	97628	48461
Timpul lucrat pe parcursul unei zile:	902214	574525	327689
pînă la 4 ore/zi	375746	230279	145467
4 pînă la 8 ore/zi	398427	257939	140488
ziua completă (8 ore/zi)	128041	86307	41734
Alte activități economice aducătoare de venituri	902214	574525	327689
nu practică	681458	421046	260412
practică activități neagricole care sunt legate direct de exploatația agricolă	30130	21939	8191
practică activități care nu sunt legate direct de exploatația agricolă	190626	131540	59086

Exploatații agricole cu personalitate juridică

Lunile lucrate în exploatație pentru activități agricole	3446	2952	494
1–3 luni	487	417	70
4–6 luni	501	427	74
7–9 luni	573	479	94
10–12 luni	1885	1629	256

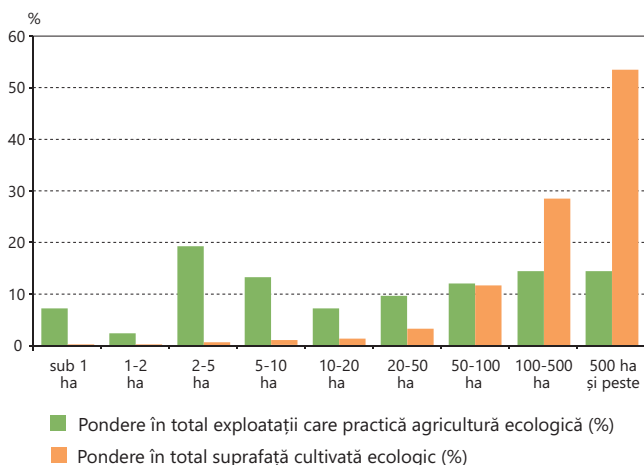
continuare

Timpul lucrat în exploatație și participarea la alte activități economice generatoare de venit	Conducătorul/capul exploatației	din care:	
		bărbați	femei
1	2	3	4
Timpul lucrat pe parcursul unei zile:	3446	2952	494
pînă la 4 ore/zi	640	534	106
4 pînă la 8 ore/zi	962	811	151
ziua completă (8 ore/zi)	1844	1607	237
Alte activități economice aducătoare de venituri	3446	2952	494
nu practică	2089	1795	294
practică activități neagricole care sunt legate direct de exploatația agricolă	377	329	48
practică activități care nu sunt legate direct de exploatația agricolă	980	828	152
<i>Exploatații agricole fără personalitate juridică</i>			
Lunile lucrate în exploatație pentru activități agricole	898768	571573	327195
1–3 luni	244614	151141	93473
4–6 luni	320131	201299	118832
7–9 luni	189819	123134	66685
10–12 luni	144204	95999	48205
Timpul lucrat pe parcursul unei zile:	898768	571573	327195
pînă la 4 ore/zi	375106	229745	145361
4 pînă la 8 ore/zi	397465	257128	140337
ziua completă (8 ore/zi)	126197	84700	41497
Alte activități economice aducătoare de venituri	898768	571573	327195
nu practică	679369	419251	260118
practică activități neagricole care sunt legate direct de exploatația agricolă	29753	21610	8143
practică activități care nu sunt legate direct de exploatația agricolă	189646	130712	58934

2.9. Agricultură ecologică și dezvoltare rurală

Aproape 94% din suprafața totală cultivată ecologic este luată de exploatații de 50 de hectare și peste.

Figura 44. Distribuția exploatațiilor care practică agricultura ecologică și a suprafețelor cultivate ecologic după clasa de mărime a suprafeței totale

Tabel 2.9.1. Suprafața cultivată ecologic, pe clase de mărime a suprafeței totale

Clase de mărime a suprafeței totale (hectare)	Exploatații care practică agricultura ecologică (număr)	Suprafața cultivată ecologic, (hectare)	din care:			
			suprafața cultivată prin metode de producție ecologică certificată (hectare)		suprafața cultivată prin metode de producție ecologică în stare de conversie (hectare)	
			culturi în teren arabil	culturi permanente	culturi în teren arabil	culturi permanente
1	2	3	4	5	6	7
Total	83	5342,78	1906,47	188,05	2869,19	379,07
sub 0,1	–	–	–	–	–	–
0,1 – 0,2	1	0,13	–	–	0,12	0,01
0,2 – 0,3	–	–	–	–	–	–
0,3 – 0,5	2	0,47	–	–	0,39	0,08
0,5 – 1	3	0,63	0,15	–	0,48	–
1 – 2	2	1,44	1,24	–	0,20	–
2 – 3	6	8,93	8,90	0,03	–	–
3 – 4	8	21,00	12,74	5,35	2,83	0,08
4 – 5	2	6,50	6,50	–	–	–
5 – 10	11	49,30	18,63	18,17	3,00	9,50
10 – 20	6	73,43	7,00	10,59	34,84	21,00
20 – 30	5	76,00	25,00	–	26,85	24,15
30 – 50	3	100,66	20,00	5,00	56,66	19,00
50 – 100	10	624,07	136,00	127,00	224,82	136,25
100 – 200	6	534,31	307,31	–	211,00	16,00
200 – 500	6	988,57	783,00	–	152,00	53,57
500 – 1000	5	843,91	–	21,91	822,00	–
1000 – 2500	6	1965,43	532,00	–	1334,00	99,43
2500 și peste	1	48,00	48,00	–	–	–

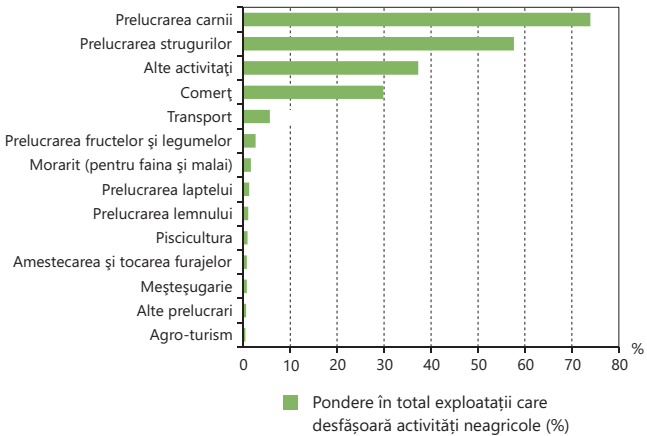
Tabel 2.9.2. Exploatații agricole care au beneficiat de sprijin guvernamental în ultimii 3 ani pentru măsurile de dezvoltare rurală, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Statutul juridic al exploataței	Exploatații care au primit sprijin guvernamental	din care, pentru:		
		servicii de consultanță	modernizarea exploatațiilor agricole	diversificarea activităților exploatațiilor agricole
1	2	3	4	5
Total exploatații agricole	25940	25400	338	301
din care:				
Exploatații agricole cu personalitate juridică	106	87	16	4
Exploatații agricole fără personalitate juridică	25834	25313	322	297

2.10. Activități neagricole desfășurate în cadrul exploatațiilor agricole

Din totalul exploatațiilor care au desfășurat alte activități economice non-agricole generatoare de venituri, **73,9% au realizat activități de procesare a cărnii și 57,6% activități de procesare a strugurilor.**

Figura 45. Distribuția exploatațiilor agricole care desfășoară activități neagricole după tipul activităților desfășurate

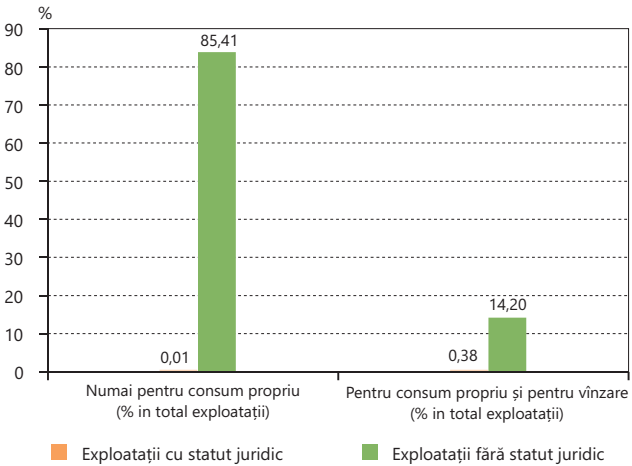
Tabel 2.10.1. Exploatații care au desfășurat activități conexe generatoare de venit, cu caracter neagricol, după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Tipul activității	Total exploatații agricole	număr exploatații	
		din care:	
		exploatații agricole cu personalitate juridică	exploatații agricole fără personalitate juridică
1	2	3	4
Total exploatații care au desfășurat activități conexe	10684	67	10617
Prelucrarea cărnii	7898	51	7847
Prelucrarea laptelui	133	1	132
Prelucrarea fructelor și legumelor	280	6	274
Prelucrarea strugurilor	6159	22	6137
Amestecarea și tocarea furajelor	83	1	82
Morărit (pentru făină și mălai)	176	6	170
Prelucrarea lemnului	114	0	114
Alte prelucrări	66	2	64
Agro-turism	47	0	47
Comerț	3187	30	3157
Transport	606	3	603
Meșteșugărie (împletituri, artizanat etc.)	81	0	81
Piscicultură (în bazine naturale sau special amenajate)	99	4	95
Alte activități	3981	14	3967

2.11. Destinația producției agricole și sprijinul financiar primit în anul agricol 2010

85,4% din exploatațiile agricole din Moldova produc în principal pentru consumul propriu.

Figura 46. Distribuția exploatațiilor agricole după destinația producției obținute

Tabel 2.11.1. Destinația producției obținute, după statutul juridic al exploatației și sexul conducătorului/capului exploatației agricole

Statutul juridic al exploatațiilor	Total exploatații agricole (număr)	Destinația producției obținute					
		numai pentru consum propriu		pentru consum propriu și pentru vânzare			
		total	% în total exploatații	total	% în total exploatații	din care:	
						în principal pentru vânzare (peste 50%)	în principal pentru consum propriu (peste 50%)
1	2	3	4	5	6	7	8
Total exploatații agricole	902214	770656	85,42	131558	14,58	51541	80017
din care:							
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3446	54	0,01	3392	0,37	3263	129
conduse de bărbați	2952	36	0,01	2916	0,32	2803	113
conduse de femei	494	18	0,00	476	0,05	460	16
Exploatații agricole fără personalitate juridică	898768	770602	85,41	128166	14,21	48278	79888
conduse de bărbați	571573	482089	53,43	89484	9,92	33831	55653
conduse de femei	327195	288513	31,98	38682	4,29	14447	24235

Tabel 2.11.2. Exploatații care au beneficiat de credit bancar, subvenții sau alte tipuri de asistență financiară pentru desfășurarea activităților de producție agricolă în anul 2010, după statutul juridic al exploatațiilor agricole și sexul conducătorului/capului exploatației

exploatații

Specificație	Total exploatații agricole			din care:					
				exploatații agricole cu personalitate juridică			exploatații agricole fără personalitate juridică		
	total	conduse de		total	conduse de		total	conduse de	
		bărbați	femei		bărbați	femei		bărbați	femei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Exploatații care au beneficiat de sprijin financiar	70541	47684	22857	1170	1014	156	69371	46670	22701
din care:									
Exploatații care au beneficiat de credit bancar	1827	1413	414	489	425	64	1338	988	350
Exploatații care au beneficiat de subvenții	63209	43032	20177	1026	892	134	62183	42140	20043
Exploatații care au beneficiat de alte tipuri de asistență financiară	6308	3918	2390	96	87	9	6212	3831	2381

3

Unități agricole de dimensiuni mici

Mărimea medie a unei unități agricole de dimensiuni mici este de 0,06 hectare.

SAU medie/unitate agricolă de dimensiuni mici este de 0,03 hectare.

Un număr de 164831 unități agricole de dimensiuni mici dețin 9830,63 hectare, din care suprafața agricolă utilizată (SAU) reprezintă 56%. Restul suprafeței este suprafață agricolă neutilizată (13%) și alte terenuri (31%).

Ponderile în total SAU ale culturilor cultivate în teren arabil scot în evidență modelul tradițional de cultivare din micile gospodării rurale, orientat spre subzistență (Tabel B).

Tabel B. Structura principalelor culturi în terenul arabil, după ponderea acestora în total unități agricole de dimensiuni mici și în total SAU

	Pondere în Total unități agricole de dimensiuni mici (%)	Pondere în total SAU (%)
TOTAL unități agricole de dimensiuni mici	164831	x
Total SAU (hectare)	x	5478,78
Legume	64,3	30,9
Flori și plante ornamentale	31,9	4,4
Cartofi	30,4	11,0
Plante leguminoase pentru boabe	23,3	5,2
Teren arabil în repaus	10,4	9,0
Pepeni verzi și galbeni	7,7	1,3
Cereale pentru boabe	4,9	3,2
Culturi în sere și solarii	2,2	0,4
Alte culturi în teren arabil	1,1	0,2
Rădăcinoase pentru nutreț	0,7	0,2
Plante de nutreț recoltate verzi	0,6	0,3
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	0,3	0,1
Sfeclă de zahăr	0,2	0,0
Plante industriale	0,2	0,2

Din totalul unităților agricole de dimensiuni mici cu animale (31178 unități), mai mult de 96% dețin *păsări*. Circa 93% din efectivele de păsări crescute de unitățile agricole de dimensiuni mici se regăsesc în gospodăriile auxiliare ale populației, cu o medie de 9,8 capete/unitate. Numărul mediu de capete este aproximativ egal în cadrul celor două tipuri de unități agricole de dimensiuni mici.

Numai 7% din unitățile agricole de dimensiuni mici cu animale dețin *iepure de casă*, cu o medie de 3,7 capete/unitate în gospodăriile auxiliare ale populației și 4,8 capete/unitate în cel de al doilea tip de

3 Unități agricole de dimensiuni mici

unități (gospodării – membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole). Circa 3% din totalul unităților agricole de dimensiuni mici cu animale au fost înregistrate cu *familii de albine*, cu o medie de 7,1 familii de albine/unitate; 73% din numărul total de familii de albine au fost înregistrate în gospodăriile auxiliare ale populației cu o medie de 12,4 familii/unitate.

Figura 47. Modul de utilizare a terenului în unitățile agricole de dimensiuni mici

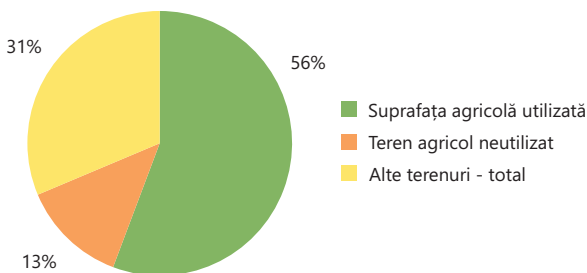

Figura 48. Modul de utilizare a terenului în gospodăriile auxiliare ale populației

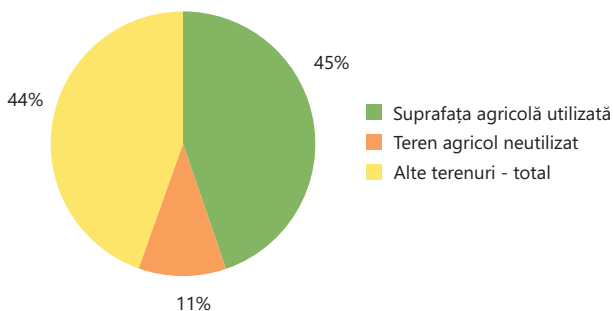

Figura 49. Modul de utilizare a terenului în gospodăriile-membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole

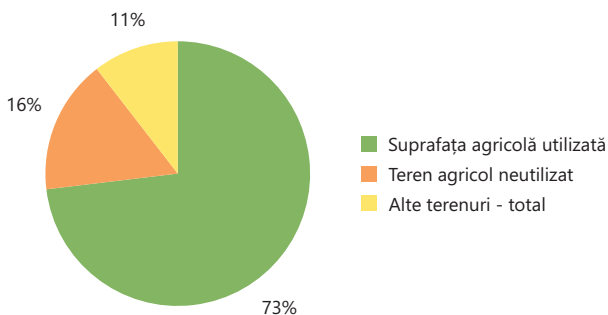

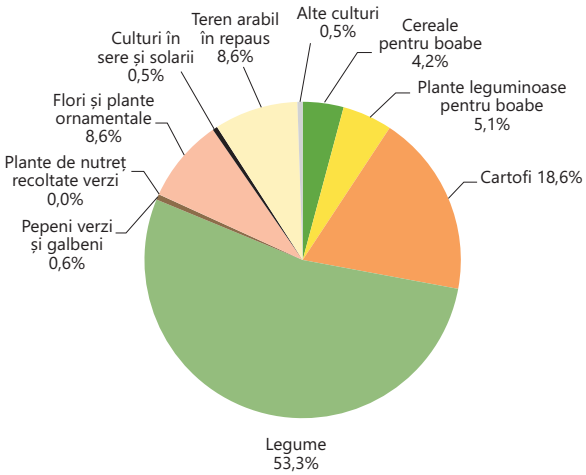
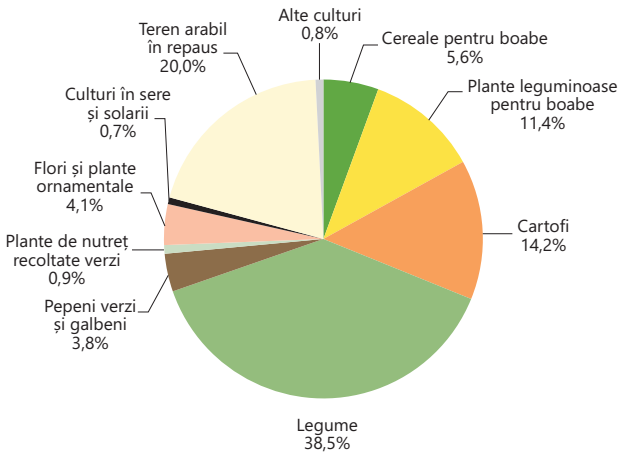
Figura 50. Principalele culturi în teren arabil, din gospodăriile auxiliare ale populației – ha**Figura 51.** Principalele culturi în teren arabil, din gospodăriile – membre ale întovărășirilor pomicole/deținătoare de loturi pomicole – ha

Table 3.1. Unități agricole de dimensiuni mici, suprafața totală și suprafața agricolă utilizată, după sexul capului gospodăriei și tipul unității agricole

Tipul unității agricole	Unități agricole de dimensiuni mici (număr)			Suprafața totală a unităților agricole de dimensiuni mici (hectare)			din care: Suprafața Agricolă Utilizată (hectare)		
	total	conduse de:		total	conduse de:		total	conduse de:	
		bărbați	femei		bărbați	femei		bărbați	femei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Unități agricole de dimensiuni mici – total	164831	94046	70785	9830,63	5681,58	4149,05	5478,78	3172,57	2306,21
din care:									
Gospodării auxiliare ale populației	103646	57384	46262	6021,77	3390,12	2631,65	2694,40	1501,85	1192,55
Gospodării–membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole	61185	36662	24523	3808,86	2291,46	1517,40	2784,38	1670,72	1113,66

Tabel 3.2. Modul de utilizare a terenului în anul agricol, după tipul unității agricole de dimensiuni mici*hectare*

Modul de utilizare a terenului în anul agricol	Total unități agricole de dimensiuni mici	din care:	
		gospodării auxiliare ale populației	gospodării–membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole
1	2	3	4
Suprafața totală a unității agricole	9830,63	6021,77	3808,86
Suprafața agricolă utilizată	5478,78	2694,40	2784,38
Teren agricol neutilizat	1270,07	644,83	625,24
Alte terenuri – total	3081,78	2682,54	399,24

3 Unități agricole de dimensiuni mici

Tabel 3.3. Principalele culturi în teren arabil, după tipul unității agricole

Culturi	Număr unități	Hectare
1	2	3
<i>Unități agricole de dimensiuni mici – total</i>		
Cereale pentru boabe	7999	173,73
Plante leguminoase pentru boabe	38447	285,22
Plante industriale	319	8,25
Sfeclă de zahăr	344	1,82
Cartofi	50042	602,93
Legume	105908	1691,62
Pepeni verzi și galbeni	12770	73,32
Rădăcinoase pentru nutreț	1215	10,90
Plante de nutreț recoltate verzi	954	14,10
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	475	3,22
Alte culturi în arabil (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	1886	11,13
Flori și plante ornamentale	52558	238,91
Culturi în sere și solarii	3555	21,10
Teren arabil în repaus	17121	493,66
Semănături între rânduri de livezi și vii ^(*)	1034	11,94
Total teren arabil [(rd 1 ÷ 14) – (rd 15)]	133317	3617,97
<i>Gospodărie auxiliară a populației</i>		
Cereale pentru boabe	3233	84,03
Plante leguminoase pentru boabe	16089	102,62
Plante industriale	188	4,61
Sfeclă de zahăr	187	0,69
Cartofi	30036	375,57
Legume	68596	1073,39
Pepeni verzi și galbeni	2303	11,58
Rădăcinoase pentru nutreț	371	1,92
Plante de nutreț recoltate verzi	25	0,13
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	408	0,95

continuare

Culturi	Număr unități	Hectare
1	2	3
Alte culturi în arabil (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	354	3,79
Flori și plante ornamentale	38544	172,60
Culturi în sere și solarii	1717	10,14
Teren arabil în repaus	7983	172,59
Semănături între rânduri de livezi și vii ^(*)	121	1,21
Total teren arabil [(rd 1 ÷ 14) – (rd 15)]	85263	2013,40
<i>Gospodărie-membră a întovărișirii pomicole/deținător al lotului pomicol</i>		
Cereale pentru boabe	4766	89,70
Plante leguminoase pentru boabe	22358	182,60
Plante industriale	131	3,64
Sfeclă de zahăr	157	1,13
Cartofi	20006	227,36
Legume	37312	618,23
Pepeni verzi și galbeni	10467	61,74
Rădăcinoase pentru nutreț	844	8,98
Plante de nutreț recoltate verzi	929	13,97
Plante pentru producerea de semințe și seminceri	67	2,27
Alte culturi în arabil (care nu se încadrează în nici o grupă anterioară)	1532	7,34
Flori și plante ornamentale	14014	66,31
Culturi în sere și solarii	1838	10,96
Teren arabil în repaus	9138	321,07
Semănături între rânduri de livezi și vii ^(*)	913	10,73
Total teren arabil [(rd 1 ÷ 14) – (rd 15)]	48054	1604,57

(*) Această categorie de teren a fost raportată la recensământ în cadrul diferitelor grupe de culturi ce alcătuiesc suprafața însămînțată totală, în timp ce terenul alocat lor este amplasat în categoria culturilor permanente a căror suprafață totală include și această categorie. Ele au fost raportate corespunzător fiecărei culturi aferente pentru a obține un tablou corect al suprafeței totale însămînțate

3 Unități agricole de dimensiuni mici

Tabel 3.4. Efectivele de animale din unitățile agricole de dimensiuni mici, după tipul unității agricole

Specii	Număr unități	Capete/Număr
1	2	3
<i>Unități agricole de dimensiuni mici</i>		
Total unități agricole cu animale	31178	x
Păsări	30004	294736
Iepuri de casă	2121	8657
Familii de albine	840	5936
Animale de blană	137	1048
<i>Gospodării auxiliare ale populației</i>		
Total unități agricole cu animale	28110	x
Păsări	27752	272240
Iepuri de casă	1429	5356
Familii de albine	241	2992
Animale de blană	100	710
<i>Gospodării-membre ale întovărășirilor pomicole/deținători de loturi pomicole</i>		
Total unități agricole cu animale	3068	x
Păsări	2252	22496
Iepuri de casă	692	3301
Familii de albine	599	2944
Animale de blană	37	338

Glosar de termeni

Abatoare:	Construcții speciale pentru recepționarea, pregătirea, sacrificarea, depozitarea și livrarea cărnii de: bovine, porcine etc., păsări.
Activitate agricolă:	Totalitatea proceselor desfășurate în vederea obținerii produselor agricole vegetale și/ sau animale, în forma lor naturală, brută, folosite pentru alimentația oamenilor, furajarea animalelor și ca materii prime pentru industrie.
Activități neagricole:	Activități conexe, cu caracter neagricol, desfășurate în cadrul exploatației agricole (prelucrarea cărnii, laptelui, fructelor și legumelor, strugurilor, meșteșugărie, agroturism etc.).
Adăposturi amenajate pentru păsări:	Construcții agricole destinate adăpostirii păsărilor, în vederea realizării producțiilor zootehnice.
Adăposturi pentru porcine:	Construcții agricole destinate adăpostirii porcinelor, în vederea realizării producțiilor zootehnice.
Agricultură ecologică:	Sistem de producție agricolă bazat pe standarde specifice în scopul realizării unor agro-ecosisteme durabile din punct de vedere social, ecologic și economic, când exploatația produce produse vegetale și animale prin aplicarea unor metode de producție ecologică. Pentru realizarea activităților de producție <i>exploatația deține un certificat oficial care atestă faptul că produsele agricole obținute au fost produse prin metode de producție ecologică</i> . Exploatația este în perioada de conversie la producția ecologică dacă aceasta aplică metode ecologice de producție, dar se află în <i>perioada de tranziție</i> – nu a fost finalizată trecerea de la metodele de producție convenționale la metodele de producție ecologică.
Alte terenuri împădurite:	Terenuri cu acoperire mai mică de copaci/ arbuști/tufișuri ca să fie clasificate ca păduri.
An agricol:	1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010, pentru recensământul general agricol 2011 din Republica Moldova.

Anchetă prin sondaj:	Colectarea de date dintr-un eșantion de unități statistice, și nu exhaustiv, de la toate unitățile, ca la un recensământ.
Conducătorul/ Capul exploatației agricole:	Persoana care ia deciziile majore privind activitățile din cadrul exploatației. Capul exploatației poate fi persoană fizică, grup de persoane fizice sau persoană juridică în numele și în contul căreia exploatația agricolă își desfășoară activitatea și care răspunde din punct de vedere economic și juridic de exploatația respectivă, suportând riscurile economice care decurg din activitatea exploatației.
Ciupercării:	Suprafețele cultivate cu ciuperci, în spații special amenajate, în subsoluri, pivnițe și/ sau beciuri.
Clase de mărime ale suprafeței totale:	Indică distribuția exploatațiilor agricole în funcție de mărimea suprafeței totale de teren a exploatației.
Clasificare:	Culegerea sau prezentarea datelor într-un format structurat, pe clase, cum ar fi: clase de mărime a terenului, categorii de utilizare a terenului, statutul juridic al exploatațiilor, etc.
Culturi agricole succesive:	Suprafețele de teren însămintate succesiv, cu una sau mai multe culturi diferite pe aceeași bucată de pământ în diferite perioade ale anului agricol. După recoltarea culturii de bază, se plantează o altă cultură, în vederea obținerii unei a doua recolte, în același an.
Culturi permanente:	Culturile care ocupă solul pentru o perioadă cât mai îndelungată și de la care se obțin producții mai mulți ani la rând, culturi pe care nu se practică un sistem de rotație și sunt altele decât pășunile permanente. Culturile permanente cuprind suprafețele cu plantații pomicole, arbuști fructiferi, plantații viticole, pepiniere pomicole, pepiniere viticole și terenul în pregătire pentru vii, livezi și alte culturi permanente. Sunt cuprinse și pepinierele (cu excepția celor forestiere, necomerciale, care se includ la suprafețe forestiere), cât și plantele pentru împletituri (exemplu: răchită, salcâmi pitici).

Culturi temporare:	Culturi cu un ciclu vegetativ de mai puțin de un an.
Date structurale:	Datele privind structura organizatorică de bază a exploatațiilor agricole, cum ar fi mărimea exploatației și utilizarea terenului. Acestea nu se modifică repede în timp.
Efective de animale:	Totalitatea animalelor domestice crescute pentru producție, reproducție, îngrijire/vînzare și de muncă, existente la momentul de referință (01 martie 2011).
Erori de eșantionare:	Erorile statistice obținute în urma unei anchete prin sondaj datorită faptului că datele sunt colectate doar dintr-un eșantion de unități.
Eurostat	Oficiul statistic al Uniunii Europene și coordonatorul Sistemului Statistic European. Eurostat este un Directorat General al Comisiei Europene, cu sediul la Luxemburg. Principalele sale responsabilități constau în furnizarea de informații statistice instituțiilor Uniunii Europene (UE) și promovarea unor metode statistice armonizate pentru statele membre ale UE și pentru cele candidate la aderare, precum și pentru țările EFTA.
Evidență contabilă a activității desfășurate în cadrul exploatației agricole:	Ansamblul operațiunilor de înregistrare, pe baza unor norme și reguli contabile și de evidență, a mișcării fondurilor și materialelor în cadrul unei exploatații agricole. Nu sunt considerate operațiuni contabile: notițele ocazionale asupra diferitelor operațiuni, înscrise într-o agendă; înregistrări asupra veniturilor și cheltuielilor numai pentru o parte a activităților agricole ale exploatației agricole.
Exploatație agricolă:	Unitate tehnico-economică de sine stătătoare (cu sau fără personalitate juridică) cu gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară.
Exploatații agricole cu personalitate juridică:	Se includ: cooperative agricole, societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, întreprinderi de stat, alte tipuri de exploatații.

Exploatații agricole fără personalitate juridică:	Se includ: Gospodării țărănești (de fermier) înregistrate/ întreprinderi individuale + alte tipuri de exploatații (gospodării auxiliare ale populației, s.a).
Fertilizanți:	Substanțe care asigură plantelor nutrienții necesari sau care favorizează creșterea plantelor, care conțin cel puțin 5% din cei trei nutrienți de bază (N, P ₂ O ₅ și K ₂ O).
Fertilizanți chimici:	Fertilizanți fabricați din materiale neorganice.
Grădini:	Terenuri amplasate în extravilanul localităților, atribuite în conformitate cu art. 39 al Codului Funciar al Republicii Moldova, pe moduri de deținere.
Irigații:	Asigurarea suprafețelor cu apa necesară, în afară de apa pluvială, în scopuri agricole.
Lot de pe lângă casă:	Terenuri amplasate în intravilanul localităților, atribuite în conformitate cu art. 11 (82) al Codului Funciar al Republicii Moldova, pe moduri de deținere.
Membrii exploatații agricole individuale:	Persoanele care au vârsta de minim 15 ani, împliniți la momentul înregistrării, și care au desfășurat activități agricole în cadrul exploatații agricole.
Modul de deținere a terenului:	Aranjamente în virtutea cărora exploatantul lucrează terenul din cadrul unei exploatații. Aici se includ: <ul style="list-style-type: none"> a) Terenul în proprietate: Terenul care se află în proprietatea unei exploatații agricole și care a fost utilizat în cursul anului agricol. b) Terenul luat în arendă: Suprafața utilizată de către o exploatație agricolă în schimbul unei rente prestabilite (în bani, natură sau altă formă) și pentru care a fost încheiat un contract scris sau o înțelegere verbală, pentru o perioadă de timp determinată. c) Terenul în folosință și alte moduri de deținere: Suprafața de teren primită pentru utilizare cu titlu gratuit, schimb temporar, etc.
Parcelă:	Reprezintă orice bucată de teren înconjurată de alte suprafețe de teren, apă, drumuri, pădure etc. și care nu face corp comun cu restul terenului unității de observare.

Pădure:	Teren cu copaci cu înălțime de 5 metri și peste 5 metri cu consistența arboretului de peste 10%.
Pășuni și fînețe naturale:	Terenurile consacrate, în mod permanent (timp de 5 ani sau mai mult), culturi de plante furajere ierboase, prin însămînțare sau auto-însămînțare (natural) și care nu sunt incluse în sistemul de rotație a culturilor, din cadrul exploatației agricole. Terenurile pot fi folosite pentru pășunat sau cosit pentru însilozare, sau pentru fîn.
Pepiniere viticole și plantații port-altoi:	Suprafețele utilizate pentru producerea materialului de înmulțire a viței de vie, adică a materialului săditor viticol (mustăceri), iar plantațiile port-altoi reprezintă terenurile ocupate cu plantații pentru producerea butașilor port-altoi.
Pepiniere pomicole:	Suprafețele utilizate pentru producerea materialului săditor pomicol, în vederea înființării livezilor de pomi fructiferi.
Perioadă de referință:	Perioada de timp la care se referă o anumită dată colectată în cadrul unui recensămînt sau anchetă – de exemplu, anul agricol pentru culturi (1 Noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010); ziua recenzării pentru animale (1 martie 2011).
Persoană juridică:	Exploatații agricole cu personalitate juridică = (i) Cooperativă agricolă, (ii) Societate pe acțiuni, (iii) Societate cu răspundere limitată, (iv) Întreprindere de stat, (v) Alte tipuri de exploatații.
Persoană ocupată:	O persoană cu muncă remunerată sau lucrător pe cont propriu.
Plantație (cultură permanentă):	Plante și copaci plantate în mod regulat sau sistematic.
Recensămînt agricol:	Colectare de date structurale din exploatațiile agricole, acțiune care implică recenzarea tuturor unităților agricole (uneori sunt considerate recensăminte și cercetările statistice aferente unor eșantioane foarte mari, reprezentative).
Salariat:	O persoană angajată care primește un salariu în schimbul activității prestate
Salariat angajat permanent:	Persoană ocupată pe o perioadă nedeterminată, angajată cu contract de muncă. Aceasta primește, în schimbul activității prestate, retribuiri sub formă de salariu, în bani sau în natură, sub formă de comision, etc.

- Salariat angajat temporar:** Persoană angajată pe o perioadă determinată, adică persoana care, în cursul celor 12 luni precedente datei înregistrării, nu a lucrat în fiecare săptămână în exploatarea agricolă.
- Statistica agricolă curentă:** Statistica agricolă curentă se referă la culegerea cu regularitate a datelor cu privire la producția agricolă și prețuri, pe baza anchetelor statistice periodice, de obicei efectuate în cursul unui an calendaristic, spre deosebire de datele structurale colectate în cadrul unui recensământ agricol ce se desfășoară o dată la 10 ani și care oferă informații cu privire la structura exploatarea agricole (*suprafața agricolă utilizată pe clase de mărime și categorii de utilizare, efectivele de animale, dotarea cu mașini și echipamente a exploatarea, dotarea cu spații de depozitare, dotarea cu adăposturi pentru animale, practicile agricole utilizate, forța de muncă a exploatarea, etc.*)
- Statutul juridic al exploatarea agricole:** Aspecte juridice ale funcționării exploatarea agricole.
- Statutul ocupării:** Clasificarea locului de muncă deținut de o persoană, de exemplu salariat, lucrător pe cont propriu, etc.
- Suprafața agricolă utilizată:** Suprafața agricolă formată din teren arabil (*inclusiv terenul arabil aflat în repaus*), pășuni și fânețe naturale (permanente) și culturi permanente (plantații viticole și pomicole). Suprafața agricolă utilizată reflectă situația privind utilizarea terenului sub roada anului agricol.
- Suprafața agricolă neutilizată (abandonată):** Suprafața agricolă neutilizată este suprafața agricolă abandonată care nu a mai fost lucrată în anul de referință al recensământului, nu a mai fost cuprinsă în sistemul de rotație a culturilor și nu este menținută în bune condiții agricole și de mediu. Acest teren poate fi din nou cultivat, utilizând resursele disponibile ale exploatarea agricole. La această categorie se referă suprafețele de: teren arabil neutilizat (abandonat), culturi permanente abandonate (plantații pomicole, viticole și nucifere).

- Suprafață amenajată pentru irigat:** Suprafața agricolă maximă care ar fi putut fi irigată în perioada de referință, indiferent de anul în care a fost amenajată, utilizând echipamentele și cantitatea de apă disponibile în exploatarea agricolă.
- Suprafață irigată:** Suprafața efectiv irigată, pe care s-a efectuat cel puțin o udare într-un an agricol. Aceasta poate fi mai mică sau cel mult egală cu suprafața amenajată pentru irigat.
- Suprafața împădurită:** La ele se referă suprafețele acoperite cu păduri naturale sau plantate, situate pe teritoriul gospodăriei și care au valoare reală și potențială din punctul de vedere al producției lemnului, cherestelei și altor produse forestiere sau utilizate în calitate de protecție. În această categorie e necesar de inclus și pepinierele forestiere. Rînduri de arbori, fâșii de protecție și grupe de mici arbori și alte specii de vegetație forestieră trebuie incluse în categoria suprafețelor împădurite.
- Suprafața totală a exploatarei agricole:** Reprezintă suprafața deținută în anul agricol, sub toate formele de deținere și care cuprinde suprafața agricolă utilizată, suprafețele împădurite, heleștee, iazuri, bălți, suprafața agricolă neutilizată și alte suprafețe ocupate cu clădiri, curți, cariere, teren pietros, stufăriș etc. Suprafața totală a unei exploatarei agricole se urmărește sub toate formele de deținere: în proprietate, înarendă, în folosință și alte moduri de deținere (*utilizat cu titlu gratuit și alte moduri de deținere, etc.*). În suprafața totală a exploatarei agricole **nu s-au cuprins terenurile în proprietate, dar care au fost date** înarendă, în folosință și alte moduri de deținere (*utilizat cu titlu gratuit și alte moduri de deținere, etc.*)
- Teren arabil:** Suprafața de teren care se ară în mod regulat, în fiecare an sau la intervale mai mari de timp, în general conform unui sistem de rotație a culturilor, în scopul cultivării plantelor anuale sau perene. Acesta include și terenul arabil în repaus.

Teren arabil în repaus (ogor, rămas neînsămînțat, etc.):	<p>Include terenurile arabile care au fost numai arate, pregătite pentru însămînțare, dar nu au fost însămînțate și cele care nu au fost reînsămînțate sub roada anului 2010. Tot aici se înscriu și terenurile pe care nu s-a efectuat nici un fel de lucrare, acestea fiind lăsate la odihnă pe toată durata campaniei agricole (terenuri lăsate în pîrloagă). Aceste terenuri nu trebuie confundate cu terenurile pe care s-au practicat culturile succesive și cu suprafața agricolă neutilizată.</p> <p>Acest teren poate fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fără nici o cultură; – cu vegetație naturală spontană, care poate fi utilizată ca hrană pentru animale; – însămînțat exclusiv pentru producția de masă verde (pîrloagă verde).
Teren în cîmp:	<p>Se includ terenurile exploatațiilor agricole cu personalitate juridică, terenurile gospodăriilor țărănești de fermier care au primit sectoare de teren atribuite în contul cotelor de teren echivalent în conformitate cu art. 12 al Codului Funciar al Republicii Moldova și art. 2 al Legii vizînd introducerea schimbărilor și completărilor în Codul Funciar nr. 173 – XIV din 22.10.1998.</p>
Unitatea de recenzare:	<p>Unitatea pentru care sunt colectate date în cadrul unui recensămînt sau anchetă. Unitatea de recenzare la Recensămîntul General Agricol 2011 din Republica Moldova a fost <i>exploatația agricolă</i>.</p>
Ultimul nivel de educație în domeniul agriculturii:	<p>Nivelul educațional cel mai înalt atins de o persoană în domeniul agriculturii. Nu sunt incluse specializările din alte domenii diferite de agricultură.</p>
Unități agricole de dimensiuni mici:	<p><i>Gospodării ale populației din mediul urban care cultivă suprafețe de teren de pînă la 10 ari și cresc doar cîteva păsări (pînă la 20 de capete păsări), precum și gospodăriile-membre a întovărășirilor pomicele și legumicole.</i></p>

Exploatații agricole temporar neactive: Unități care au existat pe listele de recenzare ale recensământului și care au fost recunoscute ca exploatații agricole în perioada de colectare a datelor în cadrul recensământului, care în perioada de referință a recensământului nu au desfășurat activități agricole (producție vegetală sau creșterea animalelor sau menținerea terenurilor agricole în bune condiții) din diverse motive cum ar fi: (i) dezastre naturale (ex. inundații), (ii) îmbolnăvirea conducătorului/capului exploatației, (iii) acțiuni în instanța de judecată, (iv) faliment, (v) procese pentru iesirea din indiviziune, sau (vi) unitatea este nou creată și nu a început încă activitatea agricolă. Pentru acest tip specific de exploatații agricole care în timpul anului agricol au deținut teren dar nu l-au utilizat și nu au crescut animale și/sau păsări, suprafața de teren a fost înregistrată ca neutilizată în anul agricol respectiv.

Utilizarea terenului: Clasificarea terenului în funcție de activitatea desfășurată pe terenul respectiv.

Zi de lucru la timp complet (8 ore) în cadrul exploatației agricole: Munca prestată pentru o perioadă de minim 8 ore. Dacă ziua de lucru, în exploatația agricolă, este mai mică de 8 ore, se face transformarea în zi lucrată. Dacă ziua lucrată este mai mare de 8 ore, nu se face nici o transformare. Volumul de muncă obținut astfel este necesar pentru convertirea timpului lucrat pe exploatație în AWU (Unități anuale de muncă – UAM). UAM permite exprimarea ocupării forței de muncă echivalent normă întreagă, și anume numărul total de ore lucrate în exploatație împărțit la *numărul mediu de ore de lucru la timp complet* stabilite la nivel național pentru o normă întreagă. *Timp complet* (full-time) înseamnă numărul minim de ore impus de dispozițiile naționale care reglementează contractele de muncă. În cazul în care la nivel național nu există reglementări exprese, atunci pentru calcularea UAM se vor lua în considerare un minim de 1800 de ore (225 de zile lucrătoare pentru care se iau în calcul opt ore pe zi).

**BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2019, mun. Chișinău, str. Grenoble 106

Tel.: +373 22 403000, +373 22 403151

Fax: +373 22 226146

e-mail: moldstat@statistica.md

<http://www.statistica.md>

Hărți elaborate de BNS – Mai 2013

Sursa de date statistice: Recensământul General Agricol 2011

Sursa de date a harților: Agenția Relații Funciare
și Cadastru a Republicii Moldova